Vladimir Alexe

STRICT SECRET

RETELE TERORISTE

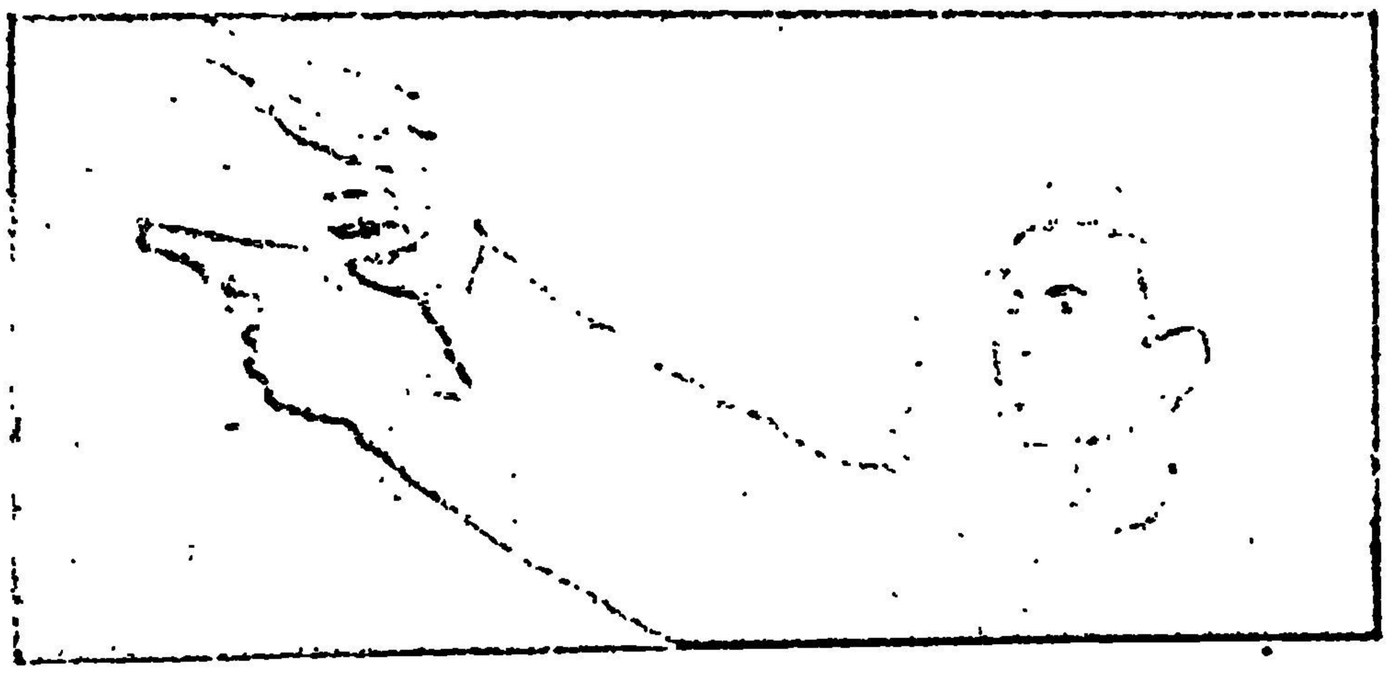

Scanned with OKEN Scanner

VLADIMIR ALEXE

REȚELE TERORISTE

DOSARELE SECRETE ALE MARII CONSPIRAȚII COMUNISTE A ANILOR '70

1991
ELIT COMENTATOR
P L O I E Ș T I

ISBN 973-9100 05-8

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

CAZUL FELTRINELLI.

Feltrinelli, patronul. La 15 martie 1972 jurnalele italiene de dimineață anunțau descoperirea unui corp ars și mutilat la piciorul unui pilon care susținea linia de înaltă tensiune, lîngă Segrate, la periferia de nord a orașului Milano. Pilonul, pe care se puteau vedea urme de sînge și de păr, era înconjurat de semnele exploziilor a nu mai puțin de patruzeci și trei de cartușe încărcate cu dinamită. Un alt cartuș explodase, după toate probabilitățile, chiar în mîna victimei, aruncînd-o la pămînt. Forța exploziei îi proiectase unul din picioare la nouă metri distanță, iar fragmente de oase se găseau răspîndite pe o distanță de patruzeci și cinci de metri. Cadavrul fusese descoperit de un țăran, alertat de cîinele său Twist, care îl condusese la locul tragediei. Pentru moment, moartea lui „Vincenzo Maggioni" (numele înscris pe documentele vizibil falsificate, găsite asupra victimei) nu a făcut vîlvă. Bombele și exploziile erau monedă curentă în Italia acelor ani, așa încît exista și posibilitatea unor accidente. Dar douăzeci și patru de ore mai tîrziu, întreaga Italie a aflat cu stupefacție știrea senzațională că trupul sfîrtecat și ars nu era al nimănui altcuiva decît al lui Giangiacomo Feltrinelli, patronul uneia din cele mai cunoscute edituri italiene, membrul unei familii de milionari din Milano, considerat ca unul din cei mai bogați oameni din Europa. Cu o victimă de talia lui Feltrinelli, întreaga afacere lua o întorsătură nouă, neașteptată, așa că toate forțele au fost puse imediat în mișcare. În întreaga zonă de nord a Italiei șoselele au fost blocate și au fost organizate filtre. Mii de carabinieri și polițiști au cercetat regiunea, efectuînd numeroase descinderi la Milano, Torino, Genova și chiar la Roma. Interogatoriile se numărau cu zecile. Poliția descoperise între timp numeroase documente codificate, hărți cu indicații cifrate destinate teroriștilor și enorme depozite de arme conținînd, între altele, mii de mitraliere și tone de explozibil. Presa și radioul nu încetau o clipă să dea detalii și să avanseze supo-

ziții. În cinda tapajului făcut de mass media, italienii erau convinși că nu vor afla niciodată adevărul despre ceea ce se petrecuse în realitate. O veche experiență îi făcuse dealtfel destul de sceptici. „În Italia, nici o crimă politică nu poate ajunge la malurile adevărului", spusese odată celebrul romancier Leonardo Sciascia. Și, într-adevăr, o ceață impenetrabilă continua să înconjoare și cauzele asasinării lui Feltrinelli. Totuși, probele nu lipseau și ele arătau, fără dubiu, că Feltrinelli fusese perfect conștient și în nici un caz drogat cînd urcase circa trei metri pe pilonul de înaltă tensiune de la Segrate. Amprentele digitale și sîngele provenite de la micile zgîrieturi o dovedeau fără tăgadă. Pe de altă parte, la San Vito de Gaggiano, în cealtă parte a orașului Milano, poliția descoperise un alt pilon de înaltă tensiune pe care fusese montat acelasi tip de cartuș umplut cu dinamită (de fapt, un produs cunoscut sub numele de Dynamon), dar care, datorită unui defect de fabricație, nu explodase. În Volkswagen-ul cu care Feltrinelli venise la Segrate se găsiseră hărți ale întreg nordului Italiei pe care fuseseră marcate cu cruciulițe și X-uri alte puncte strategice : piloni electrici, poduri, aeroporturi, cazărmi. Nu mai puțin de cinci depozite secrete de arme fuseseră identificate de poliție la periferia orașului Milano, conținînd un adevărat arsenal de arme, muniții, dinamită, împreună cu pașapoarte false, schema întregii rețele de comunicații a carabinierilor din Italia, corespondență codificată, ca și o lungă scrisoare adresată unei misterioase „Saetta", adnotată de Feltrinelli, prin care se propunea constituirea unui înalt comandament mixt al tuturor grupurilor teroriste din Europa.

La scurt timp după descoperirea cadavrului lui Feltrinelli, poliția a întreprins un nou raid spectaculos, cu rezultate importante pentru elucidarea cazului. Într-o ascunzătoare s-a descoperit un arsenal cu care se putea echipa, fără exagerare, o mică armată. Într-o altă ascunzătoare a fost găsit adevăratul pașaport al lui Feltrinelli — împreună cu alte cinci pașapoarte false — precum și sute de cărți de identitate, patru receptoare radio reglate pe lungimile de undă ale poliției, un dosar voluminos cu numele unor persoane din mediul politic, industrial și financiar care urmau să fie răpite și, sub o trapă, o mică închisoare de doi metri pe trei, cu pereții solizi, capitonată și insonorizată, prevăzută și cu un microfon ascuns, ca și cu un ochi magic. Toate acestea demonstrau că ascunzătorile aparțineau unui grup terorist din care făcea parte, printre alții și Feltrinelli. Și nu doar ca simplu membru, ci ca veri-

Scanned with OKEN Scanner

tabil şef, avînd numele conspirativ „Oswaldo". Faptul avea să fi confirmat la scurt timp după aceasta, cînd o mică publicaţie finanţată de Feltrinelli, numită „Potop", avea să-i facă necrologul lui Feltrinelli în calitate de întemeietor al mişcării teroriste itliene.

Giangi. Oodată cu moartea lui Feltrinelli, o serie de persoane apropiate acestuia au făcut publice unele mărturisiri care, reunite, configurează repede tabloul unui terorist ale cărui acţiuni îşi găseau motivaţiile într-o copilărie şi tinereţe traumatizate psihic de mediul din care provenea Familia Feltrinelli poseda o avere uriaşă şi tentacule în lumea afacerilor din lumea întreagă. În acest mediu bogat şi luxos, Feltrinelli a avut parte de o copilărie şi adolescenţă lipsite tocmai de ceea ce era mai important : afecţiunea. După moartea tatălui, Giangi, cum era numit de cei apropiaţi, a rămas în grija unei mame şi a unei duzini de guvernante germane care l-au tratat cu răceală. Adolescent exaltat, Giangi avea, în aceste condiţii, să arate repede interes faţă de mişcarea fascistă în care îşi vedea materializate fantasmele sale de copil neînţeles. Uniformele, parăzile, cultul violenţei au fost adoptate de tînărul Feltrinelli de la fascişti, aproape fără ca familia sa să-şi dea seama ce se petrece cu „neînţelesul" Giangi. Dispunînd de mulţi bani, Feltrinelli s-a lansat cu ardoare încă din 1942 în tot soiul de acţiuni subversive, trecînd fantomatic şi printr-o serie de partide de stînga italiene (inclusiv comunist), în care a condus „aripile" clandestine, specializate în „propagandă neagră" şi asasinate politice, eşuînd în cele din urmă în rîndul minusculelor grupări teroriste din Italia, de la sfîrşitul anilor '60. Dornic de glorie, încercînd să-şi făurească o figură politică de prim rang în Italia şi în lume, Feltrinelli a devenit prietenul lui Fidel Castro, apoi a fost fascinat de Che Guevara (după fuga acestuia din Cuba), pe care s-a străduit să-l imite, fără să înţeleagă însă nimic din filozofia şi ţelurile politice ale lui Che, care se visa un al doilea Simon Bolivar al Americii de Sud. Pentru Feltrinelli ceea ce conta nu era atît natura cauzei, motivaţiei, cît acţiunea pură, cultul violenţei, în mod firesc însuşit în vremea adolescenţei sale, cînd îi adula pe extremişti şi cu a căror mentalitate s-a confundat, de fapt, toată viaţa, indiferent de periplul de la fascişti la comunişti urmat de Feltrinelli în Italia postbelică. Patru căsătorii ratate au contribuit şi ele la „înrăirea" lui Feltrinelli şi la accentuarea nevrozei sale. Practic, toţi banii de care dispunea au început

Scanned with OKEN Scanner

să fie folosiţi pentru finanţarea şi organizarea grupurilor teroriste care vor transforma Italia, în cursul anilor '70, într-un adevărat cîmp de bătălie. Fervoarea aceasta nu scăpase desigur serviciului de contrainformaţii italian (S.I.I.) cu atît mai mult cu cît Feltrinelli călătorea intens, stabilind legături între teroriştii italieni şi cei vest-germani, turci, irlandezi sau spanioli. Obiectul lui Feltrinelli era de a pune la punct o internaţională teroristă, în care el să joace rolul principal. În acelaşi timp, în Italia, Feltrinelli dispunea de propria sa armată secretă teroristă, cu care organizase primele atentate. Canalizarea nevrozei şi dezamăgirii sale spre scopuri teroriste confirma aprecierea scriitorului Leonardo Sciascia, care l-a cunoscut pe Feltrinelli ca editor şi l-a caracterizat drept „foarte labil, foarte ciclic şi total dezarmat".

Aristocratul terorist. Cam prin 1963, editura condusă de Feltrinelli publica — iar magazinele sale puneau imediat în vînzare — o literatură mai puţin obşnuită. Mici broşuri, foarte asemănătoare la prima vedere cărţilor cu reţete culinare, ofereau celor interesaţi sfaturi care, reunite, constituiau un fel de „abc" al teroristului începător. „Reţetele culinare" ale broşurilor lui Feltrinelli îi învăţau pe amatori, de pildă, cum să-şi construiască o grenadă de mînă pe cont propriu ori un lansator de grenade dintr-o puşcă de vînătoare (Feltrinelli, personal, recomanda acest gen de armă pentru tirul de sus, de pe balcoane şi acoperişuri, în luptele de stradă) sau cum „să picteze un poliţist în galben" cu ajutorul bombelor colorate. În scurt timp, librăriile lui Feltrinelli au fost luate pur şi simplu cu asalt de o mulţime de tineri în luptă cu „plictiseala mic burgheză", atraşi de romantismul acţiunilor subversive, dornici de contestaţie, dintre care mulţi vor apărea în primplan în cursul manifestărilor studenţesti ale anului 1968, anul „marelui „NU" Timp de vreo doi ani Feltrinelli pregăteşte asadar terenul, propagînd o literatură conformă ţelurilor teroriste, care atrăsese spre mirajul „guerilei" o mulţime de neofiţi, adolescenti si studenţi „neînţelesi", manipulaţi cu abilitate de stînga politică în acţiuni de destabilizare.

Chiar la începutul lui 1968, Feltrinelli avea să scrie un articol incendiar pe tema acţiunilor teroriste, articol care a făcut vîlvă printre liceeni, studenţi, precum şi în rîndul intelectualilor snobi cu vederi marxiste. Feltrinelli vorbea acolo despre „necesitatea imperioasă" nu numai de a organiza teroarea, ci de a trece la o provocare intensă la adresa statului de-

Scanned with OKEN Scanner

mocrat. După el, datoria teroriștilor era „să violeze deschis și prin orice mijloace legea, de a provoca și insulta instituțiile de stat și ordinea publică". Un an mai tîrziu, în 1968, profețiile lui Feltrinelli aveau să fie puse în practică de terorismul de stînga. Judecătorul Guido Viola, care fusese desemnat să anchetеze împrejurările morții lui Feltrinelli, a descris „obsesia delirantă" a aristocratului terorist privind „o lovitură de dreapta" sau care să fie atribuită „dreptului politic". Feltrinelli era convins că o asemenea lovitură trebuia cu orice preț provocată în Italia. În același timp, Feltrinelli cultiva intens legăturile cu teroriștii din alte țări. Astfel, în vara lui 1967, cunoscuta teroristă vest-germană Ulrike Meinhof și soțul acesteia Klaus Reiner Rohl au fost invitați să petreacă un sejur idilic, de mai multe zile, în castelul lui Feltrinelli, la Villadeati. Ei au descris ulterior ambianța aristocratică a castelului, în care mișunau tot felul de bucătari, valeți, servitori și intendenți în uniformă, precum și mesele copioase la care se servea caviar și șampanie scumpă, discutîndu-se în schimb despre acțiuni teroriste, destabilizare și tehnica explozibililor în locurile publice. Imaginea lui Feltrinelli, alias „Oswaldo" corespunde aici perfect celei a aristocratului decadent, pentru care terorismul de stînga nu este în fond decît un lux, un rafinament și, poate, un viciu alături de altele. Dar al cărui preț, de groază și sînge, îl plătesc și îl suportă întotdeauna alții, cei mulți de pe stradă, care nu trăiau în castele și care își cîștigau existența cotidiană cu greu. În timp ce aceștia erau amenințați de atentate pe stradă, în magazine, gări, autobuze etc., „teroristul" roșu, multimilionar Feltrinelli dispunea de vile luxoase și castele, de iahturi și avioane speciale. Magnifica sa vilă de pe lacul Garda, cu somptuoase grădini și kilometri de plajă particulară, rezidențele din Piemont pentru week-end, cele din munții Carintiei pentru vînătoare sau Austria pentru ski erau cunoscute de toată lumea și inaccesibile oamenilor de rînd.

Un episod în Bolivia. Feltrinelli nu și-a ascuns niciodată admirația și, în secret, gelozia față de personaje aventuriste gen Che Guevara. Guevara îl fascina însă pe Feltrinelli doar sub aspectul romantic. Latura politică a mișcării lui Guevara îl lăsa rece pe miliardarul „marxizant", preocupat de „internaționala" sa teroristă. La un moment dat, Feltrinelli s-a deplasat chiar în Bolivia, în încercarea de a-l întîlni pe „Che". Cea de-a patra soție a lui Giangi, Sibilla Melega, a fost martora acestui episod și, ulterior, l-a relatat. Pe Guevara, Feltrinelli

Scanned with OKEN Scanner

nu a avut șansă să-l întîlnească dar, din motive niciodată elucidate, a ajuns în închisoare, unde a petrecut exact... două zile. Faptul atrage atenția pentru că în cartea sa „Închisorile mele", Feltrinelli se mulțumește să descrie scurtul său sejur în închisoarea boliviană, fără să pomenească un cuvînt despre motivele „încarcerării". Totuși un motiv puternic trebuie să existe, pentru ca Feltrinelli să zboare pînă în Bolivia, iar acolo să fie „închis" doar două zile. Apoi merită semnalat și un alt amănunt : cel care l-a „interogat" pe Feltrinelli în închisoare nu a fost altul decît șeful securității boliviene, celebrul Roberto Quintanilla, adică omul care l-a arestat, interogat, torturat și, finalmente, ucis cu mîna lui pe Che Guevara, la foarte scurt timp după „interogarea" lui Feltrinelli. Se știe astăzi cu precizie că Quintanilla s-a folosit pentru arestarea lui Guevara de informațiile unei agente duble, răpitor de frumoasă, care îl întovărășea pe Guevara peste tot, cunoscută sub numele de Tania (Bunke), în realitate agentă K.G.B., lucrînd sub identitate est-germană. Epilogul voiajului și detenției misterioase a lui Feltrinelli în Bolivia avea să se consume patru ani mai tîrziu, cînd Roberto Quintanilla însuși, devenit între timp consul al Boliviei la Hamburg, era ucis de teroristа germană Monika Hertl. Legătura lui Feltrinelli cu atentatul de la Hamburg era simplă : Monika Hertl îl lichidase pe Quintanilla cu arma lui Giangi, un „Colt Cobra Special". Nu putem să nu observăm că Feltrinelli, folosindu-se de mîna înarmată a unei asasine de meserie, făcea să dispară, odată cu Quintanilla, și ultimul martor al „interogatoriului" secret din închisoarea boliviană care dusese la arestarea și apoi la asasinarea lui Che Guevara, omul a cărui faimă și influență politică asupra stîngii sud-americane nu-l lăsa să doarmă nu numai pe Feltrinelli, ci și pe... Fidel Castro, omul pe care Giangi îl vizita frecvent. Episodul bolivian mai este important și pentru a sublinia caracterul diversionist al speculațiilor presei, care îl transformase pe miliardarul excentric într-un fel de... anarhist. „Anarhistul" Feltrinelli, felul în care a navigat el în cadrul „aripei" înarmate a Partidului Comunist Italian (devenind mîna dreaptă a lui Pietro Sechia, comandantul „Zborului roșu" și apoi al „Plutonului roșu") atentatele sale destabilizatoare pentru democrație și atît de utile în fond pentru a demonstra necesitatea instaurării unei dictaturi în Italia (cu consecințele de rigoare), episoadele tulburi ca cel din Bolivia, sejururile frecvente la Karlovy-Vary, în taberele de antrenament ale teroriștilor, finanțate de K.G.B. și organizate la Dupov (Cehoslovacia), due

Scanned with OKEN Scanner

cercetătorul avizat spre cu totul alte concluzii, privind scopurile adevărate ale „terorismului" lui Feltrinelli și pe cei care se aflau în mod cert, în spatele său, supervizîndu-i acțiunile. Aceasta cu atît mai mult cu cît Feltrinelli adusese la conferința „tricontinentală" din 1966, de la Havana, actul de naștere al terorismului internațional contemporan.

Anul „marelui Nu". Unui asemenea agent ca Feltrinelli nu putea desigur să-i scape ocazia pe care manifestațiile studențești din 1968 i-o oferise pentru dezvoltarea rețelei sale internaționale de teroriști. În martie 1968, Feltrinelli încearcă să-l convingă pe Rudi Dutschke, unul din liderii proeminenți ai mișcării studențești vest-germane, să arunce în aer un vapor din portul Hamburg. Recrutarea lui Rudi ca terorist nu reușește. Dutschke îi declară deschis lui Feltrinelli că el „nu utilizează violența decît contra obiectelor, niciodată contra oamenilor". La 1 mai, la Berlin, Feltrinelli era văzut în compania teroriștilor Ulrike Meinhof și Horst Mahler. O lună mai tîrziu, Rudi Dutschke era asasinat. Dispărea astfel alt martor incomod pentru Feltrinelli. În schimb, alt recrut al lui Giangi, Andreas Baader, debuta, incendiind marele magazin din Frankfurt. Tot în luna mai, Feltrinelli se amesteca la Paris printre studenții care manifestau, stimulîndu-i la violență și învățîndu-i să utilizeze explozibile. Poliția franceză avea să-l expulzeze (ca și polițiile altor țări) pentru recrutarea de tineri și expedierea lor în diverse tabere de antrenament terorist frecventate de Feltrinelli în Cehoslovacia și Cuba. Din 1968 datează și deschiderea faimosului său cont nr. 15385, sub numele de Robinson Crusoe, într-o bancă elvețiană. O anchetă judiciară a stabilit ulterior că acest cont din Zürich funcționa ca un fel de „centrală" pentru finanțarea acțiunilor teroriste din întreaga Europă. Astfel, cîteva cecuri au fost avansate unui instructor est-german, care îi iniția pe tinerii recruți din comandourile teroriste clandestine în mînuirea aparaturii radio Alte plăți substanțiale au fost făcute pentru „Mișcarea 2 iunie", care colabora cu banda „Baader-Meinhof". Un alt bogătaș cu gusturi teroriste, francezul Jean Edern Hallier relata că, doi ani mai tîrziu, la începutul lui 1970, Feltrinelli încerca, într-o întîlnire secretă cu Baader, Curcio și alți teroriști recrutați de el, constituirea unei organizații teroriste finanțate din contul elvețian.

În cursul verii lui 1968, Feltrinelli încercase și organizarea unei armate separatiste în Sardinia. Pentru aceasta, Giangi

Scanned with OKEN Scanner

îl convocase pe un celebru asasin și răpitor de persoane, cum era Graziano Mesina, oferindu-i 200.000 de dolari pentru a conduce această armată teroristă. Întîlnirea celor doi a fost cît se poate de pitorească. Feltrinelli a venit într-un elegant costum de tweed, împreună cu o întreagă suită, împărțind bani pe drum săracilor (una din metodele sale de a-și spori popularitatea printre localnici). Mesina sosise travestit. Toți cei prezenți au luat parte apoi la o partidă subacvatică de „capriola". Vînătoarea acvatică fusese desigur programată în scopul acoperirii întîlnirii lui Feltrinelli cu Mesina, dar acesta din urmă nu s-a arătat deloc dispus să-și abandoneze „afacerile" pentru o ipotetică republică, preconizată de Giangi pe o insulă părăsită din Mediterana, viitor bîrlog al teroriștilor din întreaga Europă. La 4 decembrie 1969 Feltrinelli părăsea Milano și intra definitiv în clandestinitate. Din acest moment și pînă la moartea sa, el nu va mai apare nicăieri sub numele de Giangiacomo Feltrinelli. Identitățile împrumutate în cei doi ani de viață clandestină vor fi fără sfîrșit : Jacques Matras, Jacques Fisher, Andreas Pisani, Giancarlo Scotti, Vincenzo Maggioni... Potrivit unor martori, acești doi ani vor fi paradoxal, cei mai fericiți din viața lui Feltrinelli, care călătorea neîncetat în uniforma sa preferată (a teroriștilor Tupamaros), înarmat pînă în dinți, simțindu-se în sfîrșit în elementul său. În acest scurt răstimp, Feltrinelli reușise performanța de a construi vreo douăzeci de arsenale secrete, de a achiziționa cantități enorme de arme, de a înființa tabere paramilitare pentru teroriștii din lumea întreagă în munții Piemont. Tot el, și tot în acest timp, crease și o serie de rețele private de radio, finanțase treizeci de atentate cu bombe, incendiind magazine, gări, uzine și cazărmi. Un coleg editor italian, care-l întîlnise și recunoscuse întîmplător pe Feltrinelli în expresul Milano — Roma, relatase că acesta se strecura pe coridor cu aerul unui hoț de buzunare și că îi spunea : „Dacă nu veți mai auzi de mine cîtva timp și veți citi în ziare că a fost găsit un cadavru mutilat lîngă un pod, să știți că acel cadavru va fi al meu". Adevărată premoniție, dar care dovedește odată mai mult că Feltrinelli suferea de un pronunțat dezechilibru nervos care îl făcea arogant, exaltat, imprudent, vanitos, plin de ambiții și vise irationale. Cam aceasta era starea de spirit a celui care dorea să dea un curs nou istoriei, slujindu-se în chip tragic de arma violenței și terorismului de stînga. Sfîrșitul lui Feltrinelli nu putea să fie altul decît la fel de violent și ridicol ca viața pe care o dusese.

Scanned with OKEN Scanner

Banda sonoră de la Robbiano de Medaglia. Adevărul asupra împrejurărilor morții lui Feltrinelli avea să fie aflat abia în 1974 cînd, în urma unei descinderi, poliția italiană a descoperit într-un arsenal secret de arme, la Robbiano de Medaglia, lîngă Milano, o bandă cu relatarea a doi tineri italieni rămași neidentificați care îl însoțiseră pe Giangi la Segrata. Cei doi îl așteptaseră pe Feltrinelli în fața cinematografului „Vox" din Milano. Tovarășul „Oswaldo" apăruse la ora fixată, în uniforma sa Tupamaros, peste care îmbrăcase un pardesiu de ultima modă. Camioneta Volkswagen era condusă chiar de Feltrinelli. Cei doi tineri povestesc că, în seara aceea, acesta era cît pe-aci să producă în cîteva rînduri accidente. Dealtfel, era cunoscut ca un șofer foarte prost. În plus, mai era și nervos. Afară ploua, noaptea era umedă. A fost destul de dificil să transporte explozibilul pînă la pilon, picioarele se înfundau în noroi. Cei doi tineri, lipsiți de experiență, se apucaseră să fixeze pachetele de dinamită în jurul pilonului, cînd Feltrinelli constată că ceasul detonator nu merge. Hotărî să fixeze tot explozibilul mai sus, și se urcă cu greu pe pilonul ud pînă sus. Unul din cei doi tineri care se afla cocoțat pe la mijlocul pilonului îl auzi pe Feltrinelli înjurînd, apoi aruncă jos ceasul detonator, pe care nu-l putea repara și ceru altul. Ținea tot explozibilul pe piciorul stîng, cînd se apucă să potrivească cel de-al doilea ceas detonator. Brusc, cei doi tineri auziră o explozie formidabilă în vîrful pilonului, care îi proiectă la pămînt. Cînd s-au dezmeticit li s-a părut că Feltrinelli își pierduse amîndouă picioarele, dar constatară că, de fapt, piciorul drept era răsucit sub el. Feltrinelli mai răsuflă o singură dată și muri fără un cuvînt sub ochii lor. Totul durase patruzeci de minute. Judecătorul Guido Viola, care anchetase împrejurările morții lui Feltrinelli, conchise, după audierea benzii cu mărturia celor doi teroriști neidentificați, că Giangi murise încercînd să fixeze explozibilul cu „o mînă lipsită de experiență". De la fereastra biroului său judecătorul Viola putea vedea unul din depozitele editurii Feltrinelli. De fapt, jumătate din Milano aparținea familiei lui Giangi. Se poate spune, așadar, că Feltrinelli murise pe „pămîntul" său.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

PIONUL SECRET AL MOSCOVEI

„Revoluționarii din lumea întreagă, inclusiv teroriștii, deplîng asasinarea lui Henri Curiel, conducător al organizației pariziene de intervenție care furniza bani, arme, documente, facilități de antrenament și multe altele unor numeroase grupări de stînga." Astfel era anunțată lumii moartea acestui veritabil profesionist al terorii ca și cum ar fi fost vorba de necrologul unui bun samaritean.

Henri Curiel, personaj grizonat și paternalist, purtînd ochelari în formă de semilună, a fost ucis în ziua de 4 mai 1978 în ascensorul apartamentului său situat pe malul stîng al Senei, de către doi trăgători fără semn distinctive ce purtau mănuși — singurul amănunt pe care l-au remarcat vecinii. Evreu de naționalitate egipteană, el trăia la Paris de 27 de ani. Și de cel puțin 25 de ani era înscris sub indicativul S 531916, ca agent străin, în dosarele D.S.T., serviciul de securitate francez. La acea dată, cele mai importante organizații de contraspionaj din lume aveau cel puțin o fișă de-a lui ; deși văzîndu-l, orice om de meserie ar fi înțeles repede că, în realitate, lucrează pentru K.G.B. Cu toate acestea, sistemul lui de a evita să fie arestat era infailibil. „Dosarul meu este cel mai gros dosar al D.S.T.", spunea el odată, „dar nu pot să-mi facă nimic".

Cu doar trei luni înainte de a fi ucis, Curiel părăsise orășelul Digne din Provence, unde avea locuința permanent supravegheată. Acolo locuise din octombrie și pînă în ianuarie, la hotelul Saint-Jean, unde 6 funcționari ai D.S.T. și 12 polițiști în civil îl supravegheau neîncetat. 24 de ore din 24 îi era interzis să comunice cu exteriorul, doi polițiști avînd misiunea să-l urmărească pas cu pas, oriunde se ducea. Unul dintre ei se așeza, de regulă, la o masă vecină, atunci cînd Curiel lua masa la hotel, iar la ora 11 seara, cînd el trebuia să se culce, polițiștii încuiau pur și simplu ușa hotelului și făceau de gardă.

Nu exista nici un cap de acuzare împotriva lui. Autorităţile afirmau că fusese pur şi simplu „cules" la Paris şi expediat în Provence, „urmare a unor informaţii primite".

Alegerea datei este sugestivă În zua de 20 octombrie 1977, adică cu numai două zile înainte ca lui Curiel să i se atribuie noua reşedinţă, marele patron şi industriaş german Hans Martin Schleyer fusese găsit mort, cu trei gloanţe în cap, în portbagajul unei maşini abandonate la Mulhouse, în apropierea frontierei franco-germane. Răpitorii lui expediaseră 49 de scrisori, toate puse la o poştă la Paris, detaliu semnificativ. Incredibila cursă de urmărire, organizată pentru a-i prinde acum nu numai pe răpitorii dar şi pe asasinii lui Schleyer, toţi membri ai bandei vest-germane Baader-Meinhof, lăsa să se întrevadă că aceştia din urmă aveau urgentă nevoie de un refugiu; ori, asemenea fugari ştiau, în general, unde aveau şanse să găsească un refugiu în Franţa.

Sub numele de **Aide et Amitié**, Henri Curiel fondase o organizaţie mai deosebită din punct de vedere politic şi vag caritabilă. Îi plăcea dealtfel să spună că organizaţia sa se ocupa de persoanele care luptau împotriva „ţărilor nedemocratice din lumea a treia", dar încă de la început în ochii autorităţilor ceva nu era în regulă în toată această afacere. Iar faptul că încălca legea în numele unei „cauze drepte" nu putea decît să accentueze suspiciunile. Aproximativ 100 de tineri voluntari, de diverse naţionalităţi, făceau parte din „echipa" lui de asistenţi şi prieteni. Se aflau în această echipă, printre alţii, preoţi-muncitori şi pastori protestanţi. Reuniunile se ţineau într-un local pus la dispoziţie de o mînăstire dominicană, situată pe strada Glacière. Un grup numit **Terre d'Asile**, cu sediul tot pe strada Glacière, le oferea camere. În timp ce misiunea protestantă de asistenţă **Cimade** îi autoriza să folosească adăpostul-refugiu de la Massay-Palaiseau. În felul acesta străinii care îşi petreceau noaptea acolo — de regulă, curierii care asigurau legătura între organizaţii teroriste din diferite ţări şi continente (Africa, America de Sud, Orientul Mijlociu) — nu prea atrăgeau atenţia. Toate acestea contribuiau şi la alcătuirea imaginii, destul de veridice, a unui om cu intenţii caritabile, umanitare, aşa cum Curiel dorea să treacă

Abia după 1976, publicul francez a putut să-şi facă o idee despre activitatea lui Curiel din ultimii 25 de ani. Perdeaua ce-l ascundea privirii a fost ridicată brusc de către un ziarist de la **„Le Point"**, care adunase timp de 3 luni date şi

Scanned with OKEN Scanner

fapte revelatoare pentru articolul său. O privire indiscretă după care, evident la instrucțiunile autorităților, perdeaua avea să cadă din nou. „Am impresia că Henri Curiel nu va fi arestat, pentru că nu va fi găsit, chiar dacă va fi pus sub urmărire ; el va dispare doar pentru un timp, iar rețeaua lui va hiberna", scria Suffert, ziaristul în cauză, în încheierea articolului său.

Și nu se înșela deloc.

Două evenimente stîrniseră curiozitatea lui Suffert.

În vara anului 1968, o pariziancă, Michèle Firk, plecase în Guatemala cu un pașaport fals, pe numele de Isabelle Chaumet. Membră a Partidului Comunist Francez, ea hotărîse să ducă o viață ceva mai activă și să lupte pentru cauza „revoluției". În ziua de 22 august, după mai multe săptămîni petrecute în Guatemala, ea a închiriat o mașină. Zece zile mai tîrziu, era asasinat ambasdorul S.U.A. din Gutemala. Mașina folosită în această operațiune a permis poliției să descopere ascunzătoarea grupării F.A.R. (Forța Armată Revoluționară), o organizație sprijinită din Cuba, care își revendicase din primul moment responsabilitatea crimei. Decît să fie supusă unui interogatoriu, Michèle Firk a preferat să se sinucidă. „Tovarășii" ei din F.A.R. au jurat, la rîndul lor, că nu știau nimic despre ea, în afara faptului că pînă să vină în Guatemala lucrase la Paris cu o persoană importantă, un anume Julien sau Raymond.

Șapte ani mai tîrziu, folosindu-se și el de un pașaport fals, scriitorul sud-african Breyton Breytenbach revine în țară, după o ședere prelungită în străinătate. Tocmai instalase o tipografie clandestină pentru opoziția secretă sud-africană, cînd a fost arestat pe neașteptate în virtutea legilor antiteroriste. În mod ciudat, în momentul declanșării unei campanii internaționale în favoarea eliberării lui, Breytenbach a recunoscut în mod public că era vinovat. Campania a încetat brusc și Breytenbach a dispărut în uitare, fiind condamnat la nouă ani închisoare.

La vremea respectivă, comportamentul acestui tînăr scriitor îi intrigase mult pe ziariști. Se părea că Breytenbach dorea cu orice preț să fie arestat. Dar, odată aflat în spatele gratiilor, scriitorul îi mărturisi fratelui său că se întreba dacă nu cumva fusese „manipulat" la Paris.

Adversar înverșunat al apartheidului, el asistase la cîteva reuniuni în favoarea „ajutorării țărilor subdezvoltate", după care acceptase, cu naivitate, să participe la unele activități clandestine. În următorii doi ani, activase în cadrul unei orga-

Scanned with OKEN Scanner

nizații numite **Solidarité** (devenită mai tîrziu **Aide et Amitié**) al cărei conducător se numea Julien sau Raymond.

Profesionist de necontestat, Raymond avea la dispoziție un număr impresionant de pașapoarte false. El lipsea adesea, fără vreun motiv aparent, zile sau săptămîni întregi, după care reapărea și organiza numeroase comitete la care asistau mulți intelectuali catolici sau protestanți. Treptat, Breytenbach s-o convins că **Solidarité** masca de fapt o organizație dintre cele mai clandestine, destinate furnizării de asistență tehnică grupurilor teroriste internaționale. Scopul acestei organizații era, în primul rînd, de a culege informații legate de eventualele planuri ale teroriștilor. Dar Breytenbach nu a reușit să descopere și cui anume îi erau destinate aceste informații sau cine plătea factura, într-un cuvînt, pentru cine lucra personajul. Nici măcar nu descoperise cine era acest Julien sau Raymond. Știa doar că era vorba de un evreu sefard din Egipt, care contribuise odinioară la crearea partidului comunist din țara lui.

La Paris, exista un singur bărbat care corespundea acestei descrieri și Sufert a strîns astfel datele primului său articol despre Henri Curiel, articol pe care nu l-a publicat dealtfel niciodată. Nu putea spera să descopere totul, după cum nu au putut nici ceilalți ziariști care au încercat să afle mai multe. Poliția nu dorea să se vorbească despre asta, iar martorii nu îndrăzneau. Deși la ora aceea misiunea lui Curiel era clară : el conducea o rețea de servicii speciale, fără îndoială unică în lume.

Pentru Curiel, Parisul era orașul mult visat. Franța se mîndrea cu azilul pe care îl acordă exilaților politici. De cîteva secole încoace, victimele diferitelor opresiuni — nihiliști fugind de mînia țarului, ruși albi fugind de bolșevici, anarhiști fugind de Franco, evadați din regimurile comuniste, fasciști, militari, monarhiști, refugiați din colonii, oponenți ai puterilor stabilite, de dreapta sau de stînga și chiar delicvenți de drept comun evadați — cu toții s-au îndreptat, bineînțeles, spre capitala Franței. În virtutea dreptului secular la refugiu politic, aceștia au fost lăsați să-și continue lupta lor națională sau ideologică de la distanță, bineînțeles cu condiția de a nu se amesteca sau leza interesele Franței.

Pentru grupurile înarmate care apăreau peste tot în lume, în 1968, un oraș ca Parisul avea un farmec aproape magnetic. Nici o altă capitală din Europa nu putea rivaliza cu Parisul

Scanned with OKEN Scanner

care ajunsese pentru aceste grupuri simbolul libertății de a se ascunde, de a se întîlni, de a comunica, de a schimba idei, experiență și echipament, de a pregăti și organiza acțiuni la scară europeană, dacă nu chiar mondială. Către 1975, practic toate organizațiile teroriste și de gherilă erau reprezentate la Paris : iranieni, turci, greci, japonezi, spanioli, germani, italieni, africani, americani din America de Sud, palestinieni, toți se aflau acolo în număr mare, organizînd o amplă operațiune europeană cu caracter terorist, sub autoritatea unui anume Ilici Ramirez Sanchez, mai cunoscut sub numele de Carlos Șacalul, despre care vom vorbi mai pe larg ulterior.

Nu existau limite în ceea ce privește posibilitățile unei asemenea organizații, ca a lui Curiel, capabilă să procure servicii și informații specializate, de o discreție garantată. Într-un fel, **Solidarité** făcea parte dintr-o categorie deosebită. Organizația nu-și ascundea deloc activitățile ilicite. În statutul ei se stipula clar : „Experiența demonstrează că o activitate clandestină de o oarecare amploare nu poate fi desfășurată în mod corespunzător decît de o organizație secretă". Regulamentul începea dealtfel cu următorul avertisment : „Activitățile **Solidarității** comportă riscuri. Este absolut necesar ca membrii ei să le cunoască exact. Pentru a limita aceste riscuri, organizația se va abține de la orice activitate de sprijin, organizată în teritoriile unde se duc lupte de eliberare. Excepțiile de la această regulă nu pot fi nici măcar rarisime ; dacă se vor face totuși — în condițiile stabilite cu rigurozitate — membrii organizației vor accepta în cunoștință de cauză riscurile pe care și le asumă".

Riscurile respective decurgeau, firește, în principal din călătoriile fulger în America sau în Africa, cu mesaje și cu bani pentru teroriștii băștinași. Dar membrii cei mai importanți ai organizației erau invitați să asiste și la congresul anual al **Solidarității**, în vederea unor probe de selecție. Nu li se dădea nici o adresă. Erau pur și simplu rugați să se adune într-o gară de la periferie, de unde niște mașini îi duceau undeva la țară. Cei pe care congresul îi aprecia în mod deosebit, urmau aici un antrenament de o săptămînă. Organizați în grupuri de cîte 4—5, ei se întîlneau dimineața și seara cu instructori competenți dar anonimi. Un german foarte bine informat, de exemplu, îi punea la curent cu ultimele modele ale poliției și ale „luptătorilor pentru libertate" din RFG, un brazilian proceda la fel pentru Brazilia și așa mai departe,

Scanned with OKEN Scanner

pentnu Chile, Maroc, Tunisia, Orientul Mijlociu. Li se predau noțiuni sumare în legătură cu felul în care se poate falsifica un pașaport sau cu activitatea în clandestinitate. Li se explica în ce fel să procedeze cu fondurile pe care urmau să le ducă în străinătate, cum să răspundă la interogatorii în caz că vor fi arestați etc. De fapt, erau instruiți pentru a deveni buni mesageri, fără a-și pierde totuși prețioasa calitate de amatori, prețioasă deoarece numai ca amatori mai erau încă admiși în mediile religioase din care proveneau și nu erau cunoscuți de poliție.

Organizația însăși trăia ca un iceberg scufundat, și încă foarte adînc. Dispunea însă de tot arsenalul organizaților secrete : cerneală simpatică, coduri, „letter-drops" (cutii poștale clandestine), deghizări, camuflaje. Membrii ei trebuiau să depună jurămînt, ca orice soldat. Ei urmau cursuri, ținute de specialiști în legătură cu explozibilele, alcătuirea și citirea hărților, casele-refugiu, banii, actele false, munca temporară și trecerea fără riscuri a frontierei.

Asistența era gratuită și oferită cu generozitate. Dezertorii americani din Vietnam erau întotdeauna bine primiți în hotelurile lui-Curiel. La fel și piratii aerului americani care evadau din refugiile lor din Algeria. „Panterele negre", care reveneau din Africa de Nord; rămîneau de regulă cîteva zile la Paris, apoi plecau în Statele Unite cu sprijinul Frontului de eliberare clandestin din Québec. Alteori, rămîneau la Paris, unde urmau un antrenament special (rezervat în exclusivitate „Panterelor negre"), efectuat de adjuncții lui Curiel, între 1973 și 1974. În 1976, o echipă mixtă de teroriști internaționali ce se pregătea să răpească un ministru la Stockholm și să ceară apoi o răscumpărare de 4 milioane dolari, trimitea un mesager la Paris pentru a face rost de acte de identitate false. Alte grupuri erau mai exigente.

Separatiștii din Québec păreau cei mai de încredere. Un asistent al lui Curiel a stat luni de zile printre ei, analizînd punct cu punct teoria lor marxistă. Curiel, personal, i-a ascuns timp de o lună întreagă pe doi dintre ei, după ce trăiseră cîțiva ani în clandestinitate în Cuba, fiind căutați pentru răpirea diplomatului englez Richard Gross.

Teroriștilor italieni le erau rezervate două case-refugiu. Membrilor diverselor organizații nu le rămînea decît să se „arate" pentru a fi imediat ajutați. Curiel îi cunoștea bine pe George Habash și pe Sophie Magarinos, prin care ținea lega-

Scanned with OKEN Scanner

tura cu palestinienii și cu bandele Tupamaros. Trupele de gherilă din Africa de Sud erau de asemenea aprovizionate regulat cu bani și cu echipament clandestin de către **Solidarité.** Curiel furniza ajutorul francez cel mai consistent trupelor de gherilă ale organizației **Polisario,** care luptau împotriva Marocului pentru Sahara ex-spaniolă și care primeau cantități enorme de arme sovietice tranzitate prin Siria. (Directorii asociației pariziene „Prietenii Republicii Sahraoui" erau toți în legătură cu **Solidarité).** Și, bineînțeles, nimic nu era destul de bun pentru iranienii care luptau împotriva șahului. Sadegh Gotbzadeh — purtătorul de cuvînt al ayatolahului Khomeini aflat pe atunci în exil la Paris și, după revoluția islamică, ministru al afacerilor externe al ayatolahului la Teheran — era dealtfel unul din clienții cei mai importanți ai lui Curiel.

Lista acestora era impresionantă. Suffert reușise să numere 20 de grupuri, unele teroriste, altele nu. Printre ele, trupele basce de gherilă urbană E.T.A. și G.R.A.P.O. în Spania, cele două partide comuniste din Israel partidele comuniste scoase în afara legii din Iraq, Haiti, Maroc și Sudan, precum și patru sau cinci grupuri de gherilă din America Latină, printre care și Tupamaros. La aceste nume, serviciile secrete franceze și străine au adăugat și altele, printre care I.R.A., fracțiunea germană a Armatei Roșii, Armata Roșie japoneză, plus un întreg sortiment de grupuri urbane în Belgia, Olanda, Suedia, Grecia, Turcia, Portugalia, Iran, fără a pune la socoteală grupurile separatiste kurde din Iran, Turcia și Iraq, grație cărora, de pildă, Joyce Blau, adjunctul lui Curiel, s-a putut familiariza cu dialectele kurde.

Se pare că în America Latină, Curiel a propus nu numai crearea de servicii specializate, dar și un aranjament global.

În 1976, într-o casă conspirativă a organizației trotkiste din Argentina, E.R.P., poliția a descoperit documente în legătură cu un plan de lansare a unei „brigăzi europene", a cărei misiune era de a aplica în Europa o strategie de tensiune teroristă. Descris în capitolul 6, planul era pus la punct sub auspiciile juntei de coordonare revoluționară (J.C.R.) formată din tupamaroși uruguayeni și teroriști din Argentina, Bolivia, Chile și Paraguay. Conform documentelor confiscate, brigada urma să fie înarmată și finanțată de Cuba si organizată la Paris Intermediarul lor în Franța urma să fie unul din oamenii de încredere ai lui Curiel.

Scanned with OKEN Scanner

Dar dovada cea mai concludentă a acestor relații internaționale, aparent cîtuși de puțin suspecte, a fost găsită cu totul întîmplător. În ziua de 26 iulie 1974, un vameș de la aeroportul Orly, deosebit de conștiincios, a deschis servieta unui elegant pasager japonez care venea de la Beirut. Pașaportul era pe numele Furuya Yakata. Numai că în servietă zelosul vameș a descoperit că se mai aflau alte trei pașapoarte, fiecare pe alt nume, 10.000 de dolari în bancnote false și cîteva mesaje cifrate, dintre care unul, scris pe hîrtie de orez parfumată, suna cam așa : „Micuță domnișoară Lună Plină. Sînt bolnav de dorință. Lasă-mă să mai îmbrățișez odată corpul tău minunat. Sclavul tău îndrăgostit, Suzuki"

Micuța domnișoară Lună Plină era însă un membru marcant al celulei pariziene a Armatei Roșii japoneze, o bandă de ucigași dintre cele mai redutabile din lume: Un alt mesaj cifrat era adresat lui Taketomo Takahashi, șeful celulei.

Cînd a sosit poliția, Taketomo a încercat, în cea mai bună tradiție a filmelor de spionaj, să înghită bucățelele de hîrtie pe care erau scrise pseudonimele „Achème" și „Jean-Baptiste". S-a dovedit că ambii erau în legătură cu Taketomo : unul furniza celulei Armatei Roșii acte false și bani, celălalt, arme.

„Jean-Baptiste" a fost găsit repede deoarece D.S.T. îl urmărea de cîteva luni de zile. Se numea în realitate André Haberman, și era specialist în microfotografie. Se credea că el confectiona pentru **Solidarité** toate pașapoartele și dolarii falși. De fapt, el era maestrul falsificator al lui Curiel. Odată arestat, Haberman a refuzat să mărturisească ceva și a fost pus ulterior în libertate. Cu toate acestea, cînd, trei ani mai tîrziu, Curiel a fost expediat în regiunea Provence, ministrul afacerilor interne a declarat, formal, că nu organizația lui Curiel a furnizat documentele false Armatei Roșii japoneze. Interogat la vremea respectivă de către un ziarist, Curiel a răspuns surîzînd jovial : „Înțeleg că ați văzut documentele. Totuși, nu vă așteptați, sper, să mărturisesc ceva ce ar risca să-mi prelungească exilul la Digne".

„Achème" a fost găsit ceva mai greu. De naționalitate braziliană, numele său adevărat era Antonio Pereira Carvalho. Dar funcția sa nu a fost descoperită decît un an mai tîrziu, cînd o formidabilă încăierare cu poliția l-a obligat pe „Carlos Șacalul" să fugă din Franța. În graba sa, omul ale cărui trupe teroriste internaționale devastau continentul — lansînd bombe, masacrînd, răpind, întreprinzînd acte de banditism de la

Scanned with OKEN Scanner

un capăt la altul al Europei — lăsă în urmă o prețioasă colecție de note și de carnete. O percheziție efectuată la domiciliul său din strada Toullier a demonstrat că „Achème" furniza toate armele pe care Curiel le distribuia în Europa. Mulți alți colaboratori erau evident în legătură cu membrii statului major al lui Curiel.

Arestarea lui Furuya Yakata a permis totodată descoperirea modului în care funcționa acest circuit internațional. Teroristul japonez, sosit în Liban de la o bază palestiniană, se ducea în RFG, unde trebuia să răpească un bogat om de afaceri japonez, cu sprijinul logistic al R.A.F.-ului german, cu acte false și bani proveniți de la grupul lui Curiel, aflat la Paris

După ce japonezul a fost arestat la Orly, tactica a fost schimbată.

De la Paris, teroriștii japonezi au plecat la Haga, unde au ocupat ambasada Franței, făcînd prizonieri, sub amenințarea pușților, cinci diplomați francezi, cerînd imediat eliberarea lui Furuya și un preț de răscumpărare de 1 milion de dolari. Afacerea a fost pusă la punct de Carlos, care se întîlnise cu japonezii la Amsterdam și le dăduse banii și armele de care aceștia aveau nevoie. Armele includeau explozive furate de un grup anarhist elvețian dintr-un depozit militar din Zürich și grenade de mînă furate de R.A.F.-ul german dintr-o bază americană de la Mesau. Pentru a conferi mai multă greutate mesajului japonez din Olanda, Carlos a aruncat el însuși în aer un drugstore de pe bulevardul Saint-Germain, la Paris, cu ajutorul unei bombe din lotul furat de germani.

„Dacă guvernul nu face ceea ce trebuie, vom arunca în aer un cinematograf", a comunicat apoi telefonic un corespondent misterios agenției France Presse. Guvernul francez l-a pus în libertate pe Furuya, i-a fixat o răscumpărare de 300.000 de dolari și l-a îmbarcat într-un avion care, după un traseu mai lung, l-a debarcat la Damasc.

Nici în acest caz, nici în altele, Curiel nu a luat inițiativa vreunei acțiuni teroriste. Nu-i plăcea violența. „Detest terorismul", a afirmat el cînd a apărut articolul din Le Point, dăugind că „reușise adesea să-i împiedice pe tineri să participe la acțiuni teroriste". Avea posibilitatea să o facă, declara el, în calitate de consilier pentru relații publice și în problemele lumii a treia, ceea ce însemna că venea în contact cu multă lume. Principala lui grijă însă era să ajute „mișcările de eli-

Scanned with OKEN Scanner

berare vizînd transformarea societăţii din lumea a treia". Instrucţiunile date pe această temă personalului Solidarităţii sînt revelatoare.

Într-un document redactat de el însuşi, într-un stil din cele mai directe, Curiel precizează atitudinile pe care reţeaua lui trebuia să le ia faţă de forţele pro-chineze. „Dacă avem de-a face cu grupuri pro-chineze care primesc ajutoare materiale din China, acţiunea lor trebuie să fie considerată ca privind exclusiv statul respectiv. Nu va fi admisă nici o intervenţie a organizaţiei noastre", se precizează în document. „Pe de altă parte, dacă activiştii locali ar aborda problemele din punct de vedere maoist şi asta pe o bază eminamente teroristă, sprijinul organizaţiei noastre ar deveni perfect legitim".

În consecinţă, s-a interzis oamenilor lui Curiel să aibă de-a face cu partidul marxist-leninist spaniol, cu partidul muncitoresc din Haiti, cu unele fracţiuni ale partidului comunist „Tudeh" din Iran sau cu orice altă grupare similară din Guyana ori din Antile de exemplu — care primeau „un ajutor efectiv" de la Pekin. Nu există multe explicaţii ale refuzului atît de categoric de a acorda asistenţă, venit din partea unei organizaţii animate, astfel, de un spirit pe care şi-l declara „profund generos şi tolerant". Explicaţia cea mai simplă este însă că China comunistă fusese pînă la eclipsa maoismului, cel mai mare concurent al U.R.S.S. în ceea ce privea cucerirea „spiritelor şi inimilor revoluţionarilor din lumea întreagă".

Inutil, aşadar, să căutăm mai departe.

În 1976, cînd numele lui Curiel a apărut pentru prima oară pe prima pagină a ziarelor, cotidianul parizian **Libération** a ales o cale neobişnuită de a-i lua apărarea Ideea că reţeaua lui îi putea sprijini pe terorişti era aberantă. „Ai muri de rîs (citind articolul din **Le Point**), dacă distinsul anchetator n-ar lăsa să se înţeleagă că reţeaua lui Curiel nu este de fapt decît o antenă a K.G.B.-ului, instalată, pentru a se infiltra în reţelele teroriste ale independenţilor de stînga, de Moscova". Această ipoteză a fost emisă de mai multe ori printre diferitele mişcări de eliberare, sfîrşind prin a restrînge activităţile **Solidarităţii.**

Au existat desigur şi abandonuri. Întocmai ca scriitorul sud-american Breyten Breytenbach, o serie de independenţi de stînga, rămaşi în afara orbitei Moscovei, au început să se întrebe dacă nu erau doar nişte simple instrumente bune de „manipulat". Cei care acceptau să vorbească despre asta, şi aceştia nu

Scanned with OKEN Scanner

erau prea mulți, credeau că **Solidarité** a fost abil organizată pentru a sustrage informații de la grupurile de teroriști și de la mișcările de eliberare națională independente de Moscova, în schimbul unor contrapartide substanțiale. Unii afirmau cu certitudine că beneficiarii știau dar nu le păsa, considerînd că afacerea prezenta avantaje reciproce. În orice caz, se considera că **Solidarité** purta, evident, ștampila Uniunii Sovietice.

Chiar și cei mai devotați adepți ai lui Curiel nu puteau ignora acest aspect. Cei mai mulți dintre ei îl considerau pe Curiel ca un om bine informat, foarte muncitor, îmbătrînit cam prematur, extenuat posibil de lupta pentru a cărei cauză îi dedicase întreaga viață.

Această cauză nu o puteau defini. Cine putea fi toți acești „Bonnie and Clyde" care îi treceau pragul ? De ce o franțuzoaică trimisă în mare grabă în Guatemala a preferat să se sinucidă decît să înfrunte un interogatoriu ? Unde se ducea Curiel atunci cînd dispărea de la Paris zile și săptămîni întregi ? Cum își permitea să cheltuiască atîția bani numai de „amorul artei ?" Și de unde proveneau, de fapt, banii ?

Serviciile de securitate din vest n-au putut răspunde la aceste întrebări și nici azi ele nu dispun de dovada absolută a vinovăției lui Curiel. „Agenția îmi repeta că este vorba de un om al K.G.B.-ului. Dar eu nu sînt de acord cu asta", a declarat, iritat, unul din șefii biroului european al C.I.A.

„Omul era un profesionist ; știa să evite obstacolele, avea resurse incredibile și nu făcea greșeli. Dar era în mod sigur omul K.G.B.-ului", susținea un altul care studiase cazul mai îndeaproape și care, dacă e să ne luăm după genul de dovezi de care dispunea — adică dovezi indirecte — era fără îndoială cel mai aproape de adevăr.

Povestea vieții lui Curiel era însă remarcabilă mai ales prin ceea ce nu se cunoștea la acea dată. Cultivat, calm, distins, sobru (nici nu bea, nici nu fuma), părea discreția întruchipată și își asigura cu minuțiozitate protecția. Și totuși, tot ceea ce continuăm să aflăm despre el pare să demonstreze că cea mai mare parte a vieții lui s-a desfășurat, în mod activ și conștiincios, doar în serviciul Uniunii Sovietice.

Născut în 1915, fiul unui bogat bancher evreu din Cairo, Curiel devenise comunist în anul 1935. Un comunist ortodox, strict devotat Moscovei. Atunci și de atunci încolo, neîntrerupt, după cum obișnuia el să se confeseze tuturor celor care îl întrebau. Dacă timp de un sfert de secol nu s-a dus niciodată să

Scanned with OKEN Scanner

locuiască în Rusia, unde ar fi fost un apatrid, fără paşaport, este numai — după cum le spunea spre sfîrşitul vieţii ziariştilor — pentru că avea impresia că este „mai util" în exterior.

Dealtfel, Egiptul tinereţii lui, încă sub protectorat, clocotea de idei marxiste, pe atunci cu totul noi pentru arabi. Protejat de situaţia şi averea tatălui său, tînărul Henri Curiel îi invita la masă în vila familiei sale pe malul Nilului pe tinerii „burghezi cu vederi de stînga", privilegiaţi ca şi el. Se duceau apoi în cafenele arabe, pline de muşte, unde se formau primele grupări marxiste. Curiel a putut conta pe acest dublu sprijin atunci cînd, în 1942, a contribuit la crearea partidului comunist egiptean.

Din acest moment, el a început să-şi facă relaţii care, curînd, aveau să-i devină foarte utile. În timpul războiului, Cairo mişuna de spioni şi de informatori în serviciul uneia sau alteia din ţările Axei, în servciul Aliaţilor sau, uneori, chiar al amîndorura. La vremea aceea, tatăl lui Henri murise, iar mama deschisese o librărie cu literatură comunistă lîngă Rond-Point. Magazinul deveni în curînd un loc la modă pentru scriitori, ca şi pentru radicali. Aici aveau loc întîlniri neprevăzute, se aflau ultimele cancanuri si se puteau cumpăr singurele cărţi ruseşti disponibile în Egipt şi în ţările din bazinul mediteranean. Henri a obţinut aici o cantitate enormă de informaţii, pe care le puse la dispoziţia Intelligence Serviceului englez. Curînd, el a început şi vînătoarea de pro-naziști, şi ei foarte numeroşi la Cairo, a ajutat la găsirea şi selectarea de recruţi pentru misiunea Franţei Libere, un serviciu pentru care a fost ulterior recompensat de francezi cu generozitate şi care — poate —, explică multe din atitudinile autorităţilor de la Paris de mai tîrziu.

Arestat în perioada 1946—1948 de regele Farouk, Curiel pleacă în Europa pînă cînd, în anul 1952, o juntă militară l-a răsturnat pe regele Egiptului de pe tron. Nu se cunosc multe lucruri în legătură cu şederea lui Curiel, de atunci, în Europa. În orice caz a călătorit mult, s-a dus în cîteva rînduri chiar la Praga unde comuniştii tocmai organizaseră lovitura de stat, în 1948, februarie. Se crede că cea mai mare parte din timp însă si-a petrecut-o în Italia, unde a făcut cunoştinţă cu unii conducători comunişti, cum ar fi Pietro Secchia, şeful reţelei „paralele", secrete, a partidului şi prieten intim al lui Feltrinelli. Se pare că el s-a dus şi la Paris, unde s-a întîlnit adesea cu Jacques Duclos care, la vremea respectivă, lucra pentru

Scanned with OKEN Scanner

Cominform. Unii din veteranii partidului comunist francez își mai amintesc că îl numeau pe vizitatorul lor egiptean „lupul alb" care hoinărea încoace și încolo, în slujba serviciului secret sovietic.

Imediat ce regele Farouk a fost izgonit din Egipt, Curiel s-a reîntors în țara lui, dar a fost la rîndul lui alungat. Colonelul Gamal Abdel Nasser — mare prieten, pe atunci, al americanilor (presa comunistă europeană îl descria în 1952 ca pe un instrument josnic al „imperialismului american") — nu vroia să aibă de-a face cu comuniștii și Curiel a plecat în exil.

Nu va mai reveni niciodată în Egipt.

După 1952 a făcut tot posibilul ca să-l răstoarne pe Nasser (așa cum a făcut în anul 1970 pentru a-l izgoni pe Sadat). Un conducător comunist italian de atunci vorbește și de o vizită pe care i-a făcut-o Curiel pentru a-i cere de urgență arme și bani, tocmai pentru a veni în sprijinul unor elemente egiptene care pregăteau o lovitură de stat comunistă. În cursul numeroaselor întîlniri cu Leon Feix, membru al biroului politic, și cu André Marty, acum dispărut, el a adresat aceeași rugăminte și comuniștilor francezi. În acei ani tulburi pentru Europa, poliția franceză a descoperit primele dovezi incontestabile ale legăturilor lui Curiel cu U.R.S.S. La Casablanca, în cursul unei percheziții efectuate la domiciliul secretarului general al partidului comunist marocan, s-a găsit astfel procesul-verbal al unei întrevederi secrete care avusese loc în apropiere de Alger, în ziua de 5 noiembrie 1951. Mai mulți șefi comuniști din Africa de Nord, ca și acest Léon Feix, participaseră la reuniunea al cărei președinte era un oarecare „domn Marcel", care îl reprezenta pe Mihail Suslov, „domnul Marcel" fiind șeful diviziei a 4-a a Cominform : în realitate, rețeaua arabă a Kremlinului ! Discuțiile se refereau la antrenamentul special al ofițerilor anticolonialiști și al studenților din Algeria care, trei ani mai tîrziu, urmau să declanșeze războiul de independență împotriva Franței. Reuniunea a fost organizată de Henri Curiel.

La acea dată, D.S.T. i-a atribuit lui Henri Curiel numărul S. 531916, de la rubrica „agenți străini". Astfel, timp de 20 de ani, înarele public nu a auzit vorbindu-se despre el. Iar atunci cînd a auzit numele lui, acesta a fost rostit de un corespondent străin al revistei Economist de la Londra și nu de presa franceză.

La puțin timp de la reuniunea secretă de la Alger, Curiel s-a stabilit definitiv la Paris. Era pe atunci un refugiat fără

Scanned with OKEN Scanner

acte, fără profesie, aparent fără surse de venituri și, în primii ani, fără domiciliu stabil și fără permis de lucru (chiar și după 1960, an în care și-a obținut permisul de lucru, era obligat să-l reînnoiască din trei în trei luni. Dar experiența personală i-a fost fără îndoială de folos atunci cînd, mai tîrziu, a trebuit să-i antreneze pe noii recruți pentru viața în clandestinitate. Curiel le spunea acestora că era absolut necesar să știe să „confecționeze acte false". „Care este primul lucru de care are nevoie cineva care trăiește în afara legii ? declara el presei în timpul șederii prelungite la Digne. Actele, bineînțeles. Ele sînt chiar mai importante decît hrana, pentru că de acte ai nevoie pentru a-ți procura această hrană". El nu a mărturisit cum obținea aceste acte, nici pentru cine.

În timpul războiului din Algeria (1954-1962), Curiel a învățat tot ceea ce era necesar în legătură cu clandestinitatea. La Paris, el era sufletul F.L.N.-ului algerian, pentru care procura informații, făcea rost de ascunzători și de mari sume de bani provenite din niște surse elvețiene rămase neidentificate. Simpatia sa pentru cauza algeriană l-a făcut dealtfel să intre în contact cu catolici și protestanți animați de un profund sentiment religios. Mulți dintre aceștia i-au rămas prieteni, continuînd să-l ajute, fie că cineva avea nevoie de o noapte liniștită, la adăpost de orice curiozitate a poliției, fie că un cleric trebuia să-l ajute pe un fugar să treacă granița. Părintele dominican Maurice Barth și pastorul protestant René Rognon s-au numărat printre colaboratorii intimi ai lui Henri Curiel pînă la moartea acestuia.

Ca în cele mai multe cazuri, necazurile au apărut cu totul întîmplător. În toamna anului 1960, D.S.T.-ul francez l-a interogat pe Curiel în legătură cu colaborarea lui cu F.L.N. O percheziție efectuată la domiciliuul unui colaborator apropiat a dus însă la descoperirea unor documente care nu aveau nici o legătură cu războiul din Algeria. Erau fotocopii după procese-verbale ale unor discuții secrete între guvernul francez și guvernul german, care nu puteau proveni decît din dosarele aflate în birourile de pe Quai d'Orsay. Curiel, care refuzase să explice cum își procurase aceste documente, a fost condamnat la doi ani închisoare și a fost închis la Fresnes. La terminarea războiului din Algeria, el era însă din nou liber, ca păsările cerului.

În 1963, a fondat **Solidaritatea**. Dar organizația nu a demarat cu adevărat decît în anul 1966, an crucial. Căci, după

Scanned with OKEN Scanner

cum se știe, în 1966 conferința tricontinentală de la Havana dezlănțuia o violentă campanie ideologică și strategică împotriva „imperialismului occidental" și, cu binecuvîntarea sovieticilor, declanșa un război de gherilă internațională pe termen lung.

Solidaritatea reflecta perfect strategia stabilită la Havana pentru următorii 15 ani.

Nu era vorba de o unitate de luptă. Nu se intervenea în proiectele strategice ale „clientelei". Sovieticii n-ar fi permis așa ceva, deoarece tot ceea ce vroiau era să aibă antene în mediile în care se întrepătrundeau toate aceste ideologii. În ceea ce privește ideologiile, o organizație ca a lui Curiel trebuia să fie atentă să nu manifeste anumite preferințe. Mișcările de eliberare națională din lume sînt impregnate de ideologii eretice, de o varietate inimaginabilă : trotkiștii luptă împotriva maoiștilor și aceștia din urmă împotriva anarhiștilor. Numai cei care au acceptat efectiv să primească bani și arme de la concurenții chinezi ai U.R.S.S. au fost trecuți de sovietici pe listele negre.

Dar similitudinea organigramelor ar fi trebuit să trezească, de la bun început, suspiciuni. În vîrf se aflau comuniștii fideli Moscovei și banda lor de simpatizanți. Finanțele rețelei se aflau și ele într-o situație specială. În afară de Curiel, mai erau și doi adjuncți nedespărțiți : amîndoi aveau lungi state de serviciu în „Mișcarea universală pentru pace", una din grupările cele mai stabile ale Frontului sovietic încă în activitate. Înainte de a pleca în Guatemala pentru Curiel, Michèle Firk lucrase la **L'Humanité**, cotidianul francez al partidului — un ziar, la acea dată, absolut stalinist ; alți doi comuniști „ortodocși" au răspuns, în sfîrșit, și la eterna întrebare legată de sursele de venituri ale lui Curiel.

Dacă ne luăm după unele surse franceze serioase, banii proveneau în principal de la o firmă de import-export. B.C.E.N. — unde se afla și contul partidului comunist francez — era, de fapt, organismul prin care treceau fondurile U.R.S.S destinate străinătății. De multă vreme se știa că acea instituție era, în realitate, antena Kremlinului, însărcinată cu efectuarea plăților ilicite în Europa.

Era deci inevitabil ca într-o bună zi să nu apară și eșecuri în rețea.

În jurul anului 1975, abandonări ale rețelei, ca a lui Breyten Breytenbach, aveau să aducă un plus de informații

Scanned with OKEN Scanner

referitoare la organizația lui Curiel. Și ceea ce aveau de declarat cei ce părăsiseră rețeaua, atunci cînd vroiau să vorbească, confirma ceea ce se credea despre Curiel în Occident. Dar nimic nu era încă suficient pentru ca el să poată fi condamnat. Peste 20 de ani de urmărire nu se soldaseră practic decît cu un număr restrîns de dovezi legale. Deși existau cîteva elemente certe. Astfel, se știa că Henri Curiel lucrase cu — sau pentru — Mihai Suslov (teoreticianul partidului comunist sovietic, care susținea că destinderea nu trebuie să diminueze în nici un caz „lupta ideologică" împotriva democrațiilor din Occident). În 1960, fuseseră găsite asupra lui documente secrete ale guvernului francez care nu îl priveau. În altă zi, a fost văzut intrînd în ambasada sovietică de pe strada Grenelle. Iar unul din colaboratorii lui fideli a fost văzut adesea intrînd în ambasada Cubei. Joyce Blau, adjunctul său, a făcut în 1974 o lungă călătorie la Moscova. În statul său major se aflau și cîțiva vechi staliniști. În fine, singurele venituri cunoscute proveneau de la o firmă de import-export cu care avea relații de afaceri, dar care primea bani de la o secție specială a băncii centrale sovietice.

Unul din membrii familiei sale prezenta și el un interes deosebit pentru poliție. Deși asta nu s-a aflat decît mult mai tîrziu. În toți acești ani și în ciuda numeroaselor servicii de informații care îl urmăreau pe Curiel pas cu pas, nimeni nu s-a gîndit să facă o legătură cît de mică între el și acest văr mai tînăr, pe care l-a luat într-o zi sub protecția sa Fiul fratelui mamei lui Henri, care locuia în Olanda, George Bihar, a fost trimis la Cairo după divorțul părinților săi în 1936. Familia Curiel acceptase să-l primească și să-l înscrie la școala engleză din Egipt, pe atunci foarte la modă. Acest băiat de 14 ani, sensibil, locuia într-o cameră alăturată celei a fascinantului său văr, pe atunci în vîrstă de 22 de ani. Astfel cei doi au devenit prieteni buni. Henri îi explica subtilitățile politicii extremiste și îl lua cu el prin saloanele și cafenelele arabe. Băiatul era uluit. Mai tîrziu avea să-i mărturisească mamei sale că anii petrecuți în compania strălucitorului și devotatului Henri Curiel, care știuse să-și consacre viața unei cauze, fuseseră cei mai importanți din viața lui.

Plecat din Egipt sub numele de George Bihar, tînărul debarcă la Londra sub numele de George Blake, unde devine într o zi membru al Intelligence Service-ului englez, trecînd apoi în serviciul K.G.B. și trădînd 40 de spioni englezi, precum

și toate secretele de stat pe care putuse să pună mîna înainte de a fi arestat.

De fapt, George Blake a fost cel mai strălucit agent dublu al istoriei contemporane, care a lucrat pentru K.G.B., după Kim Philby.

Nu vom ști desigur niciodată dacă Blake a intrat în legătură cu K.G.B.-ul direct sau grație vărului său Henri. Cum vărul a murit, sînt slabe speranțe ca Blake, care se distrează astăzi la Moscova la clubul spionilor britanici aflați la pensie, să înceapă brusc să vorbească. El nu a explicat niciodată cum s-a lansat. Tot ceea ce a declarat, surizînd, era că a făcut totul fără vreun motiv anume. Cum n-a făcut-o nici pentru bani, nici din dragoste, nici de frica șantajului, înseamnă că ceea ce îl determina să acționeze era invidia, disprețul sau perversitatea ori pur și simplu convingerea lui politică, după cum a lăsat să se înțeleagă soția lui, după divorț. Era desigur comunist, spunea ea, dar nu se știe nici cînd, nici cum a devenit. De altfel, descoperirea trădării lui a provocat un asemenea șoc serviciul englez, încît chestiunea nu numai că a fost eludată, dar nu a mai fost măcar pomenită. Interogat cu ușile închise, Blake a fost condamnat la 42 de ani închisoare. Niciodată pînă atunci nu se dăduse o condamnare așa de lungă în Marea Britanie. După ce a petrecut 4 ani la închisoarea de la Wormwood Scrubs, el a sărit într-o zi peste zidul închisorii cu ajutorul unei scări confecționate în mare parte din andrele, evadînd. După o vreme, neplăcîndu-i bușculadele, a plecat liniștit la Moscova.

Pe drum, Blake a făcut o escală la Cairo, de unde a trimis o scrisoare mamei sale. Curiel plecase de mult de la Cairo dar se pare că puterea amintirii a fost mare pentru George Blake, dacă nu și pentru ceilalți (deoarece, chiar și atunci, nimeni nu cunostea gradul de rudenie al celor doi).

Și cum era să uite în ce împrejurare făcuse un ocol pentru a se opri tot în acest oraș ?

Era în 1948, în cursul primei sale misiuni în Coreea de Sud, încredințată de serviciul secret englez. George Blake cerușe permisiunea de a se opri la Cairo „pentru a-l vedea pe vărul său". Permisiunea i-a fost acordată. Dar în zadar : Henri era arestat Este totuși greu de imaginat — dat fiind atașamentul lor reciproc — ca George să nu fi încercat niciodată să-l revadă pe vărul său.

Conform primelor mărturisiri ale lui Blake, în 1951, el a început să trimită cu regularitate, de la Hamburg, informații

Scanned with OKEN Scanner

K.G.B.-ului, în timp ce la Paris, Curiel își începea și el activitatea. Se vor fi întîlnit ei vreodată, undeva în Europa, pînă în momentul în care Blake a fost arestat zece ani mai tîrziu? (Curiel le-a spus odată unor ziariști că se ducea adesea în Germania, „împrumutînd pașaportul unui prieten, a cărui fotografie o înlocuia"). Cînd Blake a evadat de la Wormwood Scrubs, el a fost ajutat de un membru din I.R.A., prizonier ca și el — Sean Bourke. Oare Curiel, care în 1965 devenise unul dintre marii binefăcători ai I.R.A., a dat și el o mînă de ajutor la această evadare? Oricum, în 1970, George Blake a fost decorat la Moscova cu ordinul Lenin și ordinul Drapelul roșu de însuși Brejnev. Nici unul dintre prietenii lui de club, Philby, Burgess, McLean, nu avusese această onoare, rezervată în principiu, civililor în serviciul activ. Ce gen de servicii a făcut oare George Blake Moscovei?

Este greu de înțeles însă cum a putut Intelligence Service să îl angajeze pe George Blake, fără să bănuiască cîtuși de puțin existența vărului pe care îl admira în mod deosebit — omul căruia îi datora de altfel întreaga lui experiență politică. Toate celelalte informații în legătură cu familia și cu prietenii săi figurau în dosar. Șefii lui nu aveau decît să studieze dosarul pentru a le afla. Dar singurul element care ar fi putut să-i pună în gardă le-a scăpat — „tocmai pentru că nu se afla la dosar", remorca Lord Radcliffe, șeful comisiei de anchetă, întrunită din nefericire prea tîrziu. Abia după 6 ani de la evadarea lui Blake, corespondentul ziarului **Le Point** a descoperit stupefiat certificatul de naștere al lui George Bihar, nepotul unui negustor din Smirna, nepotul bancherului cairez Daniel Curiel și văr al agentului străin S 531916 Henri Curiel, de la Paris.

Firește, nimănui nu i se poate reproșa propria familie și nimic din trecutul cunoscut al lui Curiel nu conține dovezi formale ale vinovăției sale. El afirma că nu a știut nimic despre nefasta existență dublă a lui Blake, ceea ce era poate perfect normal. Curiel a mai declarat că toate acuzațiile ce i se aduceau în ziare erau absolut nefondate. Asociații lui au declarat același lucru. Mai mult decît atît, ei au amenințat că îi vor da în judecată pe ziariști. Dar nici unul nu a făcut-o înainte de moartea lui Curiel.

La trei luni de la apariția articolului din **Le Point**, Solidarité dispărea. Gruparea **Aide et Amitié**, care i-a succedat, a fost epurată cu grijă. Un an mai tîrziu, un glonte îl lichida pe Curiel. Cînd a murit, era în libertate. Acuzațiile formulate împotriva lui, acumulate cu atîta trudă, nu au fost suficiente

Scanned with OKEN Scanner

pentru a deveni capete de acuzare. Chiar şi după ce a fost trimis pentru o vreme la Digne, ministerul de interne francez nu a făcut cunoscute motivele exilării sale forţate. Ministerul a adresat doar o notă confidenţială secţiei Consiliului de Stat care răspundea de refugiaţi, notă în care erau enumerate pe scurt principalele motive care au dus la luarea acestei măsuri : înfiinţarea unei organizaţii clandestine „destinată sprijinirii mişcărilor revoluţionare, dintre care unele participau la conflicte armate, în principal dar nu exclusiv în lumea a treia" ; „participarea activă" la operaţiuni teroriste prin furnizarea de documente false Armatei Roşii japoneze ; „intervenţia constantă dar disimulată în afacerile Franţei şi în centrele teroriste, în special în Orientul Mijlociu" ; „activităţi din cele mai oneroase desfăşurate pe teritoriul francez", dar ameninţînd să „compromită" diplomaţia franceză din diverse ţări pentru a crea o situaţie de natură să ameninţe ordinea publică.

Împrejurările asasinării lui Curiel, în luna mai 1978, rămîn şi ele învăluite în mister. Cineva, pretinzînd că aparţine grupării numite Delta, a transmis atunci presei un comunicat în care declara : „trădătorul Henri Curiel, agent al K.G.B., şi-a întrerupt activitatea la ora 14". Dar Delta, de fapt un grup de asasini de extremă dreaptă, care făcuse parte din O.A.S. în timpul războiului din Algeria, era moartă ca organizaţie şi „îngropată" de mai bine de 15 ani.

Cine altcineva ar fi putut să-i dorească mortea lui Curiel în acel moment ?

Nu era vorba de un mort oarecare. Era pentru prima dată, din 1952, cînd Curiel se pregătea să părăsească Franţa, nu sub numele de Julien sau de Raymond, ci sub acela propriu de Henri Curiel, cu actele în regulă. La prima vedere, s-ar fi putut crede că spunea adevărul, anunţînd că va pleca într-o scurtă vacanţă în Grecia. Poate că vroia într-adevăr să plece. Oricum împrejurările plecării lui în acel moment, nu erau cîtuşi de puţin misterioase.

Printre trăsăturile cele mai neobişnuite ale carierei lui Curiel semnalăm şi atenţia pe care i-o acordau personalităţile cele mai marcante. Supravegheat fără încetare de D.S.T. din anul 1950, el a reuşit totuşi să-şi continue activitatea fără ca presa să facă vreo cît de mică aluzie la asta.

Articolul din **Le Point** a provocat o adevărată consternare în anumite medii oficiale, iar presei franceze i s-a pus în vedere să renunţe la acest subiect. Trebuia să dai dovadă de eroism pentru a căuta alte informaţii referitoare la Henri

Scanned with OKEN Scanner

Curiel în aceste condiții. Și se poate dovedi acest lucru.

Pentru a găsi însă o explicație a acestei atitudini neobișnuite a autorităților franceze, trebuie desigur să ne întoarcem la perioada războiului. Pe atunci, Curiel făcea parte din misiunea franceză de la Cairo. Șeful misiunii era un adjunct fidel al generalului De Gaulle.

Nu este deloc absurd să credem că, amintindu-și de serviciile făcute de Curiel în timpul războiului, șefii Rezistenței l-au recompensat, fiind îngăduitori față de el. Se poate ca, în schimbul acestei indulgențe, el să fi furnizat, cu discreție, anumite informații și autorităților franceze, devenind astfel agent dublu. În acest gen de afaceri nimeni nu dă nimic pe degeaba. Este neîndoielnic că Henri Curiel a avut legături strînse cu gaullișiții. Cînd generalul De Gaulle s-a decis să părăsească scena politică franceză, în 1969, poziția lui Curiel „s-a schimbat radical", sau cel puțin așa i-a declarat el lui Robert Moss de la **Economist** cu puțin timp înainte de a muri.

Aceasta ar fi fost de ajuns pentru a-l da pe mîna diferitelor servicii secrete franzece — care erau la rîndul lor într-o permanentă rivalitate — sau a misterioasei „polițiii paralele". Cineva, aparținînd unuia sau altuia din aceste servicii secrete, s-ar fi putut simți obligat să-l împiedice pe Curiel să părăsească țara. Fie pentru a-l reduce la tăcere pentru că știa prea multe, fie pentru a-l pedepsi, și asta deoarece justiția franceză nu întreprindea nimic în acest sens.

În acest caz, nici măcar nu ar fi fost primul. Se știe că anumite servicii franceze au apelat din cînd în cînd la „barbuzii" din războiul din Algeria pentru a se debarasa de un personaj stînjenitor.

Folosirea „barbuzilor" a stîrnit pentru prima dată dezaprobarea generală atunci cînd, în 1966, Ben Barka, unul din șefii stîngii teroriste marocane, a dispărut brusc la Paris.

Considerat ca dăunător intereselor unor francezi din Maroc și ale regelui Hassan al II-lea, și unul din organizatorii iminentei Conferințe tricontinentale de la Havana, Ben Barka a fost răpit în plină zi din fața braseriei „Lipp", de pe bulevardul Saint-Germain. De atunci, Ben Barka nu a mai fost văzut niciodată.

Mulți alții au împărtășit o soartă similară. În cursul unei conferințe desfășurate într-un cadru mai larg, la televiziunea franceză, un personaj cu un farmec irezistibil și o experiență pe măsură a declarat : „Dacă într-o zi aș citi în ziare că s-a descoperit un cadavru pe o plajă, s-ar putea să fie vorba de

Scanned with OKEN Scanner

un terorist cu înaltă calificare şi irecuperabil în acelaşi timp, care, pentru apărarea ordinii publice, a fost trimis într-o călătorie lungă, lungă, da, într-adevăr, foarte lungă".

Exact aşa cum, am observat noi, s-au petrecut lucrurile cu Pier Paolo Passollini. În mod deliberat, pe de altă parte, poate că francezii nu au contribuit cu nimic la încetarea activităţilor lui Curiel. Dacă el lucra într-adevăr pentru sovietici, este foarte posibil ca aceştia să nu mai fi fost interesaţi să colaboreze cu el din momentul în care a fost descoperit. Şi ceea ce ştia el devenea, desigur, supărător pentru sovietici. Prăbuşirea precipitată a reţelei, la trei luni de la apariţia articolului din **Le Point**, pare să demonstreze că cineva, undeva, avea grijă ca asemenea scurgeri de informaţii să nu se mai producă. S-a făcut ceea ce trebuia pentru ca singurul om care cunoştea toate secretele reţelei **Solitarité** să nu le poată destăinui niciodată, nimănui.

Nu este nevoie să spunem cît de uşor i-ar fi K.G.B.-ului să rezolve o astfel de problemă, dacă acest lucru s-ar impune cu necesitate.

Acum că a murit, un public care nu a avut niciodată ocazia să afle mare lucru despre Henri Curiel îl va uita în mod sigur. Dar dosarul lui va rămîne desigur deschis la D.S.T., ca şi în toate principalele servicii occidentale. Doar că acum dosarul lui Henri Curiel se află indexat împreună cu cel al vărului său, George Blake. Şi asta poate nu atît pentru facilitarea cercetărilor ulterioare, cît pentru a marca regretul atîtor ocazii ratate.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

PETRA KRAUSE, TERORISTA SECOLULUI

„Este teroristа secolului", susținea poliția elvețiană în momentul arestării Annei Maria Grenzi, alias „Marina Fedi", alias „Waltraud Armruster", înscrisă în registrul de nașteri din Berlin sub numele de Petra Krause, dar cunoscută de cei apropiați sub pseudonimul „Annababi".

Era în 1975 și poliția din mai multe țări îi căuta încă pe prietenii ei. Petra nu omora, cum o făceau ceilalți. Tot ceea ce făcuse ea era să asigure asistența tehnică în materie de acțiuni teroriste.

„Annababi", aflată acum la pensie, trăiește la Napoli, mai mult sau mai puțin încîntată de trecutul ei. S-a despărțit de mult de temnicerii ei elvețieni, fără a fi fost măcar judecată, practic smulsă autorității severei justiții elvețiene de către un comitet de doamne inibatabile — membre ale parlamentului italian — care o considerau drept victima unei persecuții monstruoase. Fata avea, ce-i drept, un fizic adecvat rolului pe care îl interpreta de minune, iar doamnele nu au cerut cu prea mare insistență să studieze dosarul. La vremea aceea, ar fi fost o dovadă de proastă creștere.

Italiancă după soț, Petra Krause era la origine evreică germană. Părinții ei muriseră în camerele de gazare ale celui de-al doilea război-mondial. Ea însăși și-a petrecut primii trei ani de viață în lagărul nazist de la Auschwitz, la mică distanță de laboratorul unde naziștii efectuau experiențe științifice pe copii de vîrsta ei. A scăpat de la moarte printr-o întîmplare, cînd 2000 de copii evrei (printre care și ea) au fost cedați de germani, în schimbul unei încărcături de oțel suedez. Ea afirma, mai tîrziu, că a fost persecutată din cauza convingerilor ei antinaziste.

Se pare că ea a încercat întotdeauna să se sustragă poliției. Cînd a fost arestată în Elveția, guvernul federal german, ca și guvernul italian lansaseră deja mandate de arestare împo-

triva ei. Iar serviciile de securitate francez, spaniol, austriac, grec și italian ar fi dorit tare mult să-i spună vreo două vorbe.

Aerul delicat, fragil, corpul plăpînd, fața fină și trăsăturile supte, pe jumătate ascunse de enormii săi ochelari negri, alura speriată de femeia epuizată i-au permis să-i înșele însă pe toți cei din jur.

*

Cînd a fost arestată, conducea o grupă care se ocupa cu livrarea de arme, la Zürich. Clientela sa era formată din elita teroriștilor europeni. Colabora cu grecii, cu iranienii, cu bascii spanioli, cu irlandezii, cu banda lui Baader, cu Brigăzile Roșii, cu francezii de stînga, cu Directoratul european al Palestinei condus de Carlos și care își avea sediul la Paris. Ei făceau comenzile, iar tînăra echipă de anarhiști începea să fure materialele comandate, din depozitele elvețiene de arme, apoi le trimetea la Zürich, de unde erau preluate de clienți. Uneori le expediau ei înșiși cu mașina sau cu trenul. În unele cazuri deosebite, Annababi se ocupa ea însăși de livrare.

Grupa anarhiștilor elvețieni era mult mai puțin importantă decît rețeaua „Aide et Amitié" a lui Henri Curiel. Deși banda a întreprins acțiuni diverse — de la bombele aruncate în consulate și băncile multinaționale, pînă la planul de asasinare al șahului Iranului — ca își limita activitatea, în principal, la furnizarea și livrarea de arme. Stocurile, provenind în cea mai mare parte din depozitele armatei elvețiene, erau de foarte bună calitate, dar foarte limitate. Una din specialități era, de pildă, faimoasa **Panzermine** care putea arunca în aer un tanc de 50 de tone.

Dar grupa nu ar fi putut niciodată să satisfacă cererile clienților, care creșteau pe măsură ce deceniul terorismului era și el în plin progres.

Cu toate acestea, oricît de limitate ar fi fost, livrările au reprezentat la vremea respectivă un adevărat chilipir pentru toți teroriștii. Ele soseau întotdeauna la momentul potrivit. Nicăieri în Europa, bandele de teroriști debutante nu puteau da comenzi de arme care să fie procurate cu o asemenea promptitudine și competență. Atunci cînd, la jumătatea anilor '70, Annababi a dat bir cu fugiții, organizația ei furnizase deja arme și explozibile pentru unele din cele mai spectaculoase acțiuni teroriste din Europa. Misiunea sa se terminase. Un sistem de distribuire și livrare mai important și mai pus bine la punct, organizat de sovietici, de Libia și de unele state din

Scanned with OKEN Scanner

Orientul Mijlociu, era gata să preia ştafeta, asigurînd aprovizionarea abundentă cu arme a mişcărilor clandestine europene.

Deşi figura la rubrica „Banda Petrei Krause" pe lista terorismului internaţional a C.I.A., reţeaua de la Zürich fusese creată înainte ca Petra Krause să facă parte propriu-zis din ea. Cîţiva tineri anarhişti elveţieni creaseră propria lor organizaţie în 1970, aşa-numita A.K.O. (Anarchistische Kampforganization). Toţi erau adolescenţi foarte serioşi şi detaşaţi de lume, care aspirau să calce pe urmele lui Che Guevara. Foarte curînd le-a venit ideea să fure din depozitele armatei elveţiene — pe atunci foarte prost păzite — armele de care aveau nevoie, în toată Europa (dar mai ales în Spania, unde tinerii anarhişti elveţieni visau să contribuie la răsturnarea lui Franco) camarazii lor revoluţionari.

Au început printr-o lovitură de răsunet : au furat în primii 3 ani de activitate o tonă şi jumătate de explozibile, peste 200 de puşti, 525 de revolvere şi 346 de grenade. Dar înainte de venirea Petrei Krause, lucrurile nu mergeau tocmai bine în ceea ce privea distribuirea armelor. Imediat după sosirea ei, adresa biroului clandestin de la Zürich a devenit cea mai „caldă" adresă pentru teroriştii din Europa.

Complicii elveţieni ai Petrei Krause au povestit la proces întreaga lor aventură. Cînd Petra fusese salvată de doamnele deputate din Parlamentul italian în vara anului 1977, ea părea absentă şi amnezică. Dar cei care au fost judecaţi atunci — Peter Egloff, Urs Staedeli şi Daniel von Arb — au mărturisit, în schimb, totul.

În anul 1971, începuseră să livreze explozibile, prin intermediul unui tînăr anarhist francez, arestat apoi curînd în Franţa pentru contrabandă cu arme. Dezorientaţi, plecară la Milano, pentru a stabili contacte internaţionale mai avantajoase. Şi au găsit, într-adevăr, un anarhist italian, pe nume Roberto Mander, dispus să-i ajute.

Lucrînd încă din anii '60 în mediile italiene de extremă stîngă, Mander era amestecat în ceea ce urma să devină foarte curînd mişcarea teroristă „revoluţionară" cea mai bine pusă la punct din Europa. Tînăra organizaţie avea nevoie urgentă de armé, nu numai pentru propria sa folosinţă, dar şi fiindcă era în legătură cu alte reţele care se aflau în aceeaşi situaţie. Mander ştia să ghicească oamenii. Aşa că atunci cînd îi întîlni pe Egloff, Staedeli şi von Arb la Milano, el şi-a dat imediat seama că trăsese un loz cîştigător. Cîteva săptămîni mai tîrziu, Mander a venit pe neaşteptate la Zürich să-i vadă pe noii săi

Scanned with OKEN Scanner

prieteni. Era însoțit de o tînără nemțoaică din „comitetul director" al bandei lui Baader ; ea se numea Brigitte Heinrich.

Mander le-a explicat că tovarășii lui italieni nu mai aveau puști și explozibil. Aceasta era și situația prietenilor Brigittei Heinrich din Germania de Vest, a prietenilor basci spanioli ai lui Mander și a unui grup de activiști „marxist-leniniști" de la Madrid, grup numit F.R.A.P. Grupul elvețian de livrări primi deci primele sale comenzi și își deschise sediul.

Mander a revenit adesea la Zürich, însoțit întodeauna de Brigitte Heinrich. Cei doi n-au plecat niciodată de la Zürich cu mîinile goale. În urma unei percheziții efectuate de poliția vest-germană, la începutul anului 1974, în două case-refugiu germane (la Hamburg și la Frankfurt), s-a găsit un întreg arsenal de grenade, mine anti-tanc, pistoale automate, puști de vînătoare, mitraliere, pistoale mitralieră, explozive, provenind de la grupul elvețian de livrări. Era o descoperire modestă în comparație cu altele.

În acel an, Petra Krause s-a alăturat grupului. În aprilie 1974, Roberto Mander a condus-o la o întîlnire secretă cu trioul elvețian, la Milano. În vîrstă de 34 de ani, divorțată, cu părul blond bătînd spre roșu și o privire rece ce contrasta cu ținuta ei foarte feminină. Petra înțelegea perfect tot ceea ce i se spunea. Mander a prezentat-o sub numele de Anna Maria Grenzi.

În ciuda relativei sale tinereți, avea deja în spate un lung trecut politic. Condițiile oribile în care își petrecuse copilăria au împins-o desigur spre stînga — o stîngă din ce în ce mai extremistă. „La început, a declarat ea ziarului Newsweek după ce s-a retras din activitate, eram o marxist-leninistă ortodoxă, dar cînd am văzut că această ideologie nu este decît un lux bun pentru burghezi, am abandonat non-violența totală în care credeam la început". Venită în Italia cînd încă nu împlinise 20 de ani, ea s-a înscris în partidul comunist, înainte de a aluneca după aceea în penumbra clandestinității.

La început, misiunile sale erau modeste : ea „împrumuta", de exemplu, pașaportul său unor refugiați din Spania lui Franco sau din Portugalia lui Salazar, sau îi primea în apartamentul ei de la Milano. Apoi a fost trimisă în Africa cu niște misiuni învăluite în mister.

În cursul anilor '60, Algeria și coloniile portugheze din Angola și din Mozambic îi atrăgeau enorm pe misionarii „revoluției". „Îi ajutăm pe indigeni să înțeleagă realitățile din țara

lor", spunea ea. Întoarsă apoi în Italia, a fost angajată de Giangiacomo Feltrinelli în calitate de interpretă-traducătoare la editura sa. Dar, începînd din 1968, Petra s-a simțit atrasă de puternicul val al noii stîngi : fata era gata să înfrunte deceniul agitat care tocmai debuta. „Poliția începea să se intereseze de mine, a declarat ea presei cîțiva ani mai tîrziu. Începeam să înțeleg că erau necesare alte metode de luptă împotriva statului burghez, iar rezervele mele în ceea ce privește violența s-au prăbușit brusc".

Petra a trecut, firește, în clandestinitate, a primit un nume nou și un pașaport fals, s-a angajat într-un birou anodin din Milano și a început să călătorească mult. Circuitul clandestin terorist din Europa nu mai avea nici un fel de secrete pentru ea atunci cînd a întîlnit candidul trio elvețian, pe care l-a stupefiat literalmente, deși cei trei nu au avut niciodată încredere deplină în ea, după cum a declarat mai tîrziu von Arb. Dar aceștia i-au cerut sfatul și s-au arătat extraordinar de impresionați de contactele ei internaționale. Mai tîrziu însă aveau să regrete amarnic orbirea lor. Căci la proces, cei trei au subliniat că ei au dorit întotdeauna să rămînă independenți. Dar că, odată prinși de Petra în ochiurile rețelei internaționale, n-au mai reușit să scape, după cum consemna și Neue Zürcher Zeitung în momentul procesului.

Timp de cîteva luni, Petra Krause a tot călătorit între Milano și Zürich, contribuind la dezvoltarea neîncetată a legăturilor grupului. La una din întrunirile organizate în apartamentul ei de la Milano, ea le prezintă asociaților ei elvețieni un grec. De atunci „Alexis" deveni intermediarul lor pentru livrarea de arme în Grecia și Spania. La scurt timp după aceea, Petra și Alexis îl prezentară trioului elvețian pe „André". Era vorba, de fapt, de libanezul Michel Moukarbal, principalul adjunct al lui „Carlos Șacalul", care a prins imediat grupul în pînza de păianjen a organizației sale. „Acest „André" ne-a întrebat dacă avem explozive în stoc și dacă am fi dispuși să-i dăm și lui din ele", a declarat von Arb în cursul interogatoriului său, în timp ce descria întrunirea fatidică din apartamentul Petrei. „Apoi a spus că are legături cu mai multe grupuri de extremă stîngă din Europa, care au nevoie de explozive... Ne-a mai declarat că lucra pentru palestinieni... pentru dr. George Habash.

In următoarele două săptămîni, „André" — sau Moukarbal — a trimis la Zürich mesageri care să preia 20 de mine

Scanned with OKEN Scanner

antipersonal", o mină „săritoare" și o redutabilă Panzermine, pe care anarhiștii elvețieni le furaseră dintr-un depozit al armatei, de la Hochfelden. Von Arb i-a ajutat el însuși să treacă „froniera verde" printr-un loc mai puțin păzit și să introducă tot materialul în Franța. De atunci, rețeaua lui Carlos a cumpărat cu regularitate mine, explozibil și arme de la Zürich, de unde le expedia propriei sale echipe multinaționale de la Paris, organizației I.R.A., bascilor spanioli din E.T.A. și secției europene a Armatei Roșii japoneze.

Cînd Carlos și-a trimis comandourile japoneze să ocupe ambasada Franței de la Haga — prima capturare de ostatici cu adevărat spectaculoasă a deceniului — „André" a încercat să-i convingă pe elvețieni să se implice mai temeinic, însă ei s-au eschivat. Trei japonezi, veniți de la Aden și de la Bagdad pentru a participa la operațiunea respectivă și care trebuiau să se întîlnească cu Carlos și cu Moukarbal la Amsterdam, se aflau pentru moment în Elveția. „André" ne-a cerut să îi ajutăm să treacă frontiera verde dar noi am refuzat", a declarat ulterior von Arb poliției". „Două săptămîni mai tîrziu, a venit la noi și ne-a spus cu mîndrie că operațiunea de capturare a ostaticilor de la ambasada Franței a reușit". Atunci, elvețienii au înțeles pentru prima oară că misteriosul „André" era mînat de ambiții „revoluționare" nemăsurate. Acesta le ceruse să sprijine operațiunea olandeză plasînd o bombă în localurile firmei Air Japon de la Zürich, „dacă se poate în timpul zilei, cînd se află foarte multă lume în birourile din Pelikanstrasse", a dezvăluit poliției vor Arb. „Însă noi am refuzat".

Candizii anarhiști elvețieni începeau să aibă bănuieli serioase în legătură cu Moukarbal, deși nu știau cine era acesta în realitate. Abia peste un an, cînd șeful lui Carlos l-a ucis cu un foc de revolver, au văzut fotografia cadavrului și și-au dat seama că „André" al lor nu era altul decît Moukarbal, adjunctul lui Carlos. (Dar Petra Krause știuse asta dintotdeauna. Mai mult decît atît, cu trei zile înainte de moartea lui Moukarbal, ea închiriase acestuia un Ford Escort.

Poliția franceză a găsit printre actele lui Moukarbal contractul de închiriere semnat „Anna Maria Grenzi").

La vremea aceea, Petra își schimbase din nou numele. În octombrie 1974, o mașină care îi aparținea a fost găsită la locul unui incendiu, soldat cu pagube în valoare de 50 de milioane de franci, declanșat de teroriștii italieni într-o fabrică de echipament electronic a societății multinaționale I.T.T. Ur-

Scanned with OKEN Scanner

mărită de carabinieri, Petria a trecut graniţa elveţiană şi s-a stabilit definitiv la Zürich. Devenise „Marina Fedi" şi avea un frumos (fals) paşaport nou-nouţ.

Pentru von Arb, Egloff şi Staedeli, ea deveni însă „Annababi", şefa recunoscută a grupului. Şi, curînd, activitatea lor luă din nou amploare.

Peste o lună, în noiembrie 1974, erau vîrîţi pînă-n gît în trei comploturi de mare anvergură.

La început, Brigitte Heinrich apărea singură. De data aceasta venise fără Roberto Mander, dar însoţită de un student iranian, Mehdi Khanbaba-Teherani care, împreună cu un grup de compatrioţi ce locuiau la Frankfurt, pusese la cale asasinarea şahului Reza Pahlavi. Grupul elveţian al lui „Annababi" se antuziasmă imediat. Urmară luni întregi de pregătiri între germani, elveţieni şi iranieni. Urma să fie aruncată în aer cabana şahului de la Saint-Moritz, tot aşa cum, cu un an înainte, fusese aruncată în aer casa primului ministru spaniol, Carrero Blanco : a fost săpat un tunel în care s-au pus circa 50 kg de exploziv. Pentru acest atentat, explozibilul provenea tot de la grupul elveţian de livrări. Planurile, pregătite cu meticulozitate şi deja foarte avansate, au fost descoperite din întîmplare de către poliţia elveţiană cînd, în decembrie, s-a descoperit o ascunzătoare unde se aflau arme furate şi documente secrete.

Cu toate acestea, Petra nu-i uită pe prietenii ei italieni. Dar, în toamna anului 1974, mişcarea teroristă italiană urma să străbată o etapă decisivă. În colaborare cu o vastă reţea autonomă de extremă stîngă, Brigăzile Roşii se pregăteau, într-adevăr, să declanşeze o campanie de violenţă în regiunile industriale din nordul Italiei, care să ducă — cel puţin aşa se spera — la o insurecţie populară armată. Dovada complotului nu a fost făcută publică decît la sfîrşitul deceniului. Abia atunci episodul de mai jos deveni cu adevărat semnificativ.

„În jurul zilei de 10 decembrie 1974, „Annababi" ne-a spus că avea nevoie de explozibil pentru prietenii ei italieni de extremă stîngă ; ne-a cerut să-i dăm cîteva din minele pe care le furasem", le-a declarat von Arb anchetatorilor. „A spus că nu noi trebuia să le şi transportăm. Urma să se înţeleagă cu „Andrea", alias Sergio Spazzali".

Jurist celebru şi consilier al Brigăzilor Roşii, Spazzali era deja cunoscut grupului de la Zürich. Cu un an înainte, în vară, venise la ei pentru a ridica o cantitate considerabilă de mine şi de grenade. Acum, în ziua de 17 noiembrie 1974, el revenea

Scanned with OKEN Scanner

pentru a participa împreună cu „Annababi" și von Arb la o operațiune de contrabandă, esențială pentru reușita planurilor temerare ale mișcării clandestine italiene. Au plecat toți trei într-o mașină încărcată pînă la refuz cu 42 de mine anti-tanc, adică o cantitate suficientă pentru a distruge o mare parte a orașului Milano, dar mașina nu a reușit să treacă granița.

„Cînd am ajuns la Altdorf, lîngă frontiera italiană, la o intersecție, șoferul a tras din greșeală un foc de semnalizare, a declarat von Arb. Spazzali și cu mine am reușit să scoatem minele din mașină înainte de sosirea poliției. Dar ni s-a întocmit proces-verbal și nu ne-am mai putut folosi de mașină". Anunțat telefonic, un „tovarăș" italian veni în mare grabă din Italia pentru a-l recupera pe Spazzali și prețioasa sa încărcătură, în timp ce „Annababi" și von Arb dispăreau pe furiș în direcția Zürich. Cu toate acestea, imediat ce au trecut granița, Spazzali și șoferul său au căzut în mîinile poliției italiene. (Dat în judecată șase ani mai tîrziu, Spazzali a fost condamnat la 10 ani închisoare. Petra Krause a primit aceeași pedeapsă, dar **in absentia**, starea sănătății nepermițîndu-i, chipurile, să se prezinte în fața instanței).

La cîteva zile după ce „Annababi" a scăpat ca prin urechile acului la frontieră, un alt jurist cunoscut a vizitat-o la Zürich. Siegfried Haag era unul din stîlpii Societății germane de asistență legală roșie **Röte Hilfe**, așa cum era Spazzali pentru **Soccorso Rosso** în Italia. La fel ca și Spazzali, el își asumase, se pare, prea multe răspunderi față de clienții lui teroriști aflați în închisoare. Și totuși, juristul Haag preluă în curînd conducerea efectivă a „bandei lui Baader" al cărei consilier juridic fusese pînă atunci. În primăvara anului 1975, devenea primul din a doua generație de șefi ai întregii rețele teroriste subterane din Germania Federală. În ziua de 28 august 1980, avocatul Petrei, maestrul Rambert, de la Ajutorul Roșu elvețian, a fost arestat pentru că a tăinuit „bunuri furate" (în cazul în speță, cîteva mii de buletine de identitate false).

Petra Krause colabora de multă vreme cu Haag și cu **Röte Hilfe**. Imediat ce s-a instalat la Zürich, ea a constrîns grupul elvețian să acorde azil cunoscutei teroriste Astrid Proll, care era căutată de poliție. „Annababi" a ajutat-o pe Astrid Proll să treacă clandestin din Germania în Elveția, apoi în Italia și în sfîrșit în Anglia. În luna noiembrie 1974, Haag îi cerea din nou ajutorul, de data aceasta pentru niște clienți mai distinși. Încercînd într-o închisoare foarte bine păzită de la Stammheim,

Scanned with OKEN Scanner

Germania Federală, Ulrike Meinhof, Andreas Baader, Gudrun Enslin și Jan-Karl Raspe solicitau din ce în ce mai insistent să li se organizeze evadarea.

Cu două luni înainte, Carlos Șacalul le indicase calea de urmat. Luîndu-l ostatic, în ambasadă, pe reprezentantul Franței, obținuse eliberarea unui terorist japonez dintr-o închisoare pariziană. Ideea lui Haag era să pună mîna pe 5 ambasade ale Germaniei de la Amsterdam, Berna, Copenhaga, Londra și Stockholm. (Le alesese în ordine alfabetică, declara un terorist german, aflat la pensie, ziarului **Der Spiegel**).

Berna fiind capitala Elveției, era normal ca Haag să solicite sprijinul anarhiștilor elvețieni. Prudența i-a făcut însă pe aceștia să refuze. Mai tîrziu, von Arb declara : „A fost greu pentru „Annababi" să renunțe la vechii ei prieteni germani". Ea acceptă totuși să livreze arme pentru ceea ce, în final, s-a dovedit a fi unul din atentatele cele mai ridicole și mai dezastruoase ale deceniului, atentatul asupra ambasadei germane de la Stockholm.

După cum s-a stabilit, Haag a călătorit în mai multe rînduri la Zürich în perioada noiembrie-martie, însoțit întotdeauna de Elizabeth von Dyck, prietena lui nedespărțită din banda lui Baader. El a trimis o scrie de comenzi precise grupului de livrări, anume pentru operațiunea de la Stockholm. A cerut, în afară de grenade și de explozibil obișnuit, o pușcă automată de mare precizie și un pistol-mitralieră automat „Suomi". I-a dat și 2000 de franci lui „Annababi", pentru a le cumpăra de pe piața neagră, în caz că armele nu puteau fi furate.

În ziua de 31 ianuarie, „Annababi" plecă ea însăși în Germania Federală cu aceste arme pe care le livră lui Siegfried Haag și Elizabethei von Dyck, la Waldshut. Cele două arme au fost găsite peste 6 săptămîni printre ruinele fumegînde ale ambasadei Germaniei la Stockholm.

In tot acest timp, poliția elvețiană o ținuse discret sub observație pe Petra Krause. Astfel, aceasta fusese fotografiată pe cînd aștepta un mesaj telefonic de la von Arb sau Staedeli, lîngă o cabină telefonică situată la capătul tramvaiului din Bellevue sau intrînd în diferite case conspirative.

Legăturile ei erau pentru poliția elvețiană impresionante și deconcertante.

Căutată și de poliția italiană, folosindu-se de un nume fals și de documente falsificate, ea locuise timp de cîteva luni de zile la Theo Pinkus, unul din conducătorii partidului comunist

Scanned with OKEN Scanner

elveţian, care urma îndeaproape linia Moscovel. In acest context, au fost fotografiaţi, pe cînd intrau şi ieşeau din casă, următorii : Siegfried Haag, Elizabeth von Dyck, alţi membri ai reţelei teroriste clandestine germane, ca şi complicii lor elveţieni.

Din cînd în cînd, Petra locuise deasupra librăriei Eco-Libro de pe Engelstrasse nr. 42, pe care, mai tîrziu, o curte de justiţie italiană a descoperit-o a fi cartierul general al unei organizaţii teroriste internaţionale. Succedînd, se pare, „Centralei" lui Feltrinelli de la Zürich (1971) şi biroului internaţional Potero Operaio (1972), circuitul Eco-Libro făcea legătura între zona de luptă europeană (Italia, Grecia, Franţa, Spania, Germania Federală, Irlanda) şi ţări ca Liban, Siria, Iraq, Yemenul de Sud şi Egipt.

În rechizitoriul său în afacerea Aldo Moro, în ziua de 3 ianuarie 1980, avocatul general Guido Guasco declara : „Anumite rapoarte ale serviciilor noastre secrete arată că bande subversive din diverse ţări, inclusiv Brigăzile Roşii, ţineau legătura între ele prin intermediul unui birou central cu sediul la librăria Eco din Zürich. Acest birou i-a ajutat să recupereze în mare parte „un proiect european" în studiu la statele-majore teroriste din Italia şi Irlanda".

Petra ştia cum să-şi procure trei paşapoarte false diferite, pentru ea, ca şi un stoc de buletine de identitate false pentru subalternii ei elveţieni (confecţionate, se pare, la Milano). Mai mult decît atît, ea îşi cunoştea suficient de bine meseria pentru a-i antrena şi pe colegii ei pe culmile cele mai abrupte ale „profesiei". Atunci cînd Petra a fost arestată, grupul elveţian de livrări tocmai înregistrase un an record. Numai în 1974, reţeaua furase 192 de mine şi mine anti-tanc, 358 de pistoale, 123 de puşti, peste 0,5 tone de explozibil şi peste 2 km de şnur detonant.

Acest arsenal — grenade, dinamită, mine, arme de foc — era stocat în cele mai sigure case conspirative teroriste din Europa şi apăreau în locurile cele mai diverse : ambasada Germaniei la Stockholm, ascunzătorile grupului Baader-Meinhof de la Hamburg şi de la Frankfurt, depozitul de bagaje din rapidul catalan „Talgo", ascunzătoarea răpitorilor din apropiere de Aoui-Terme (unde soţia lui Renato Curcio, şeful Brigăzilor Roşii, a fost ucisă într-o încăierare cu carabinierii), o stradă comercială din centrul oraşului Milano (unde o mină anti-tanc a fost pusă pe şosea, învelită în hîrtie de ziar), un apartament

Scanned with OKEN Scanner

unde Brigăzile Roșii au pus la cale răpirea lui Aldo Moro la Roma, un apartament, tot din Roma, unde a fost prins unul din șefii Brigăzilor Roșii — Valerio M — (s-au găsit acolo grenade, ca și pistolul mitralieră Skorpion cu care a fost ucis Moro; Valerio M s-a dus el însuși să preia grenadele de la Zürich).

În ziua de 20 martie 1975, poliția elvețiană a arestat-o pe Petra Krause. Pe moment, ea s-a arătat indignată atunci cînd a fost interpelată în mijlocul mulțimii din Bellevueplatz, unde se plimba încoace și încolo de cîteva minute, legănîndu-și geanta și consultîndu-și mereu ceasul. „Eram cu o prietenă cu care avusesem întîlnire, cînd, deodată, am fost înconjurate de cîțiva bărbați care mi-au legat mîinile la spate, mi-au luat geanta și ne-au despărțit cu brutalitate pe una de cealaltă, declara ea mai tîrziu ziariștilor. Dacă asta s-ar fi întîmplat în Italia și dacă aș fi avut o armă, aș fi tras ca o nebună. Căci n-ar fi putut fi vorba decît de un atac pus la cale de fasciști". Petra nu avea nici o armă asupra ei, dar prietena ei avea. Arestată odată cu ea, prietena nu era alta decît Elizabeth von Dyck, însoțitoarea permanentă a juristului Haag. Membră importantă a bandei Baader-Meinhof, ea avea ordin să poarte mereu o armă la ea. De fapt, a și murit mai tîrziu, încercînd să se folosească de armă, după ce a căzut într-o cursă pe care i-a întins-o poliția germană.

Petra Krause a fost deținută 28 de luni într-o închisoare din Zürich, fără însă să compară în fața justiției. Ea a încercat în fel și chip să amîne procesul, făcînd de trei ori greva foamei, refuzînd cu încăpățînare să iasă la aer, în curtea închisorii, încercînd o dată, fără succes, să evadeze, motiv pentru care supravegherea a devenit mai strictă. Petra a recurs la toate expedientele legale susceptibile de a determina amînarea procesului, prelungindu-și astfel cu aproape un an ședereа în închisoare.

Italiencele venite să o apere nu au ținut cont de cele relatate mai sus. Neîmblînzitul comitet parlamentar italian, care cerea extrădarea ei în Italia, o prezenta ca pe o femeie generoasă și distinsă care „ani de-a rîndul militase pentru apărarea prizonierilor politici". După părerea parlamentarilor italieni, felul în care a fost tratată Petra de către gardienii elvețieni reprezenta „o încălcare revoltătoare a drepturilor omului". Apărătoarele ei erau convinse că judecătorii italieni se vor dovedi mult mai indulgenți, chiar și în fața unui cap de acuzare de încendiere intenționată și nu se înșelau. Primită de o mulțime

Scanned with OKEN Scanner

în delir pe aeroportul din Roma, Petra Krause a petrecut 3 zile într-o închisoare din Napoli, apoi a fost pusă în libertate. Un an mai tîrziu ea a fost declarată nevinovată „din lipsă de probe".

Cea mai mare parte a presei italiene o considera o adevărată eroină. Ziariștii scriau pe larg de „moartea ei lentă", ca urmare a torturii psihologice pe care a reprezentat-o izolarea la care a fost supusă în închisoarea din Zürich, precum și de zgomotului „asurzitor" al unei pompe hidraulice situate în apropiere". Practic, nici un ziar italian nu a făcut aluzie la cauzele arestării ei. Ziarul comunist **Manifesto** pomenea pur și simplu de un „presupus furt dintr-un arsenal militar elvețian". Oficiosul partidului, **Paese-Sera**, vorbea despre intruziuni „presupuse și neconfirmate în arsenale". La rîndul său, **Lotta Continua**, ziarul extremei stîngi, nu pomenea decît de „acțiuni subversive care nu au fost niciodată dovedite".

Astfel, în 1980, stînga italiană a continuat să închidă ochii în legătură cu un caz care ar fi putut să ducă la prăbușirea unora din convingerile ei și anume : că nu poți urî fascismul fiind în același timp terorist ; că toți polițiștii sînt niște brute ; că este suficient să te ridici împotriva ordinii burgheze pentru a nu fi considerat totalmente rău.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

— Ați fi de acord ca „tovarășii" dumneavoastră să încerce să vă scoată de aici ? o întrebă, într-o doară, un agent al securității elveține pe Gabriele Kröcher-Tiedemann, după ce acesta fusese condamnată pentru că încercase să omoare doi polițiști.

— Să dea Dumnezeu, răspunse ea surîzînd.

— Și acum, că ne cunoaștem, tot ați trage în mine ? mai întrebă el în glumă.

— Da, desigur, răspunse ea fără nici o ezitare.

Inabordabilă, înveterată, implacabilă în mînia sa împotriva societății, femeia caracterizată de una din victimele răpirii de la reuniunea O.P.E.C. de la Viena, drept „cea mai bestială" din echipa lui Carlos, ispășește la ora actuală o pedeapsă de 15 ani într-o închisoare în Elveția. Fostul ei soț, Norbert (care pregătise un sicriu lung de 1,80 m și lat de 0,60 m, prevăzut cu găuri de aerisire, pentru suedezul pe care plănuise să-l răpească) se află, la rîndul lui, într-o închisoare germană, într-o celulă cam de două ori mai mare decît sicriul. Chiar și înainte de a fi arestați, nici o persoană străină de organizația lor nu putea stabili vreun contact afectiv sau intelectual cu ei. Organizația ridicase în jurul lor propriile ei ziduri și toți cei care nu se aflau în interiorul acestora nu erau, după cum spunea Norbert, decît niște simplii morți vii.

Luați separat, cei doi nu erau cu mult mai interesanți decît alte sute de teroriști ca ei. Nu erau nici mai răi, nici mai capabili, nici mai pasionați, nici chiar mai violenți, deși, sub acest aspect, Gabriele merita, poate, o mențiune specală. Luați însă, împreună, reprezentau călăuzele ideale pentru o vizită în rețeaua internațională clandestină a terorismului. Născuți aproximativ în aceeași regiune, fiind aproape de aceeași vîrstă, militînd în cadrul aceleiași grupări clandestine (nu prea diferită de celelalte), parcurseseră, fiecare în parte, de la est la vest, toate marile artere ale acestui vast univers subteran. Drumul

Gabrielei ducea direct la palestinienii din Orientul Mijlociu și în Yemenul de Sud, satelit sovietic. Norbert urmase un itinerar ceva mai turistic : prin Suedia, Danemarca, Franța, Mexic, Chile și Argentina, ajunse în cele din urmă în Cuba. Din Cuba, drumul îl dusese direct spre un alt satelit sovietic, Coreea de Nord — trecînd temporar pe la Moscova.

La Roma, în primăvara anului 1978, se auzise pentru prima oară vorbindu-se despre Gabriele Kröcher-Tiedemann. Italia se afla în acel moment în pragul depresiunii nervoase. Aldo Moro, președintele democrat-creștinilor — partidul aflat la putere — și expert fără egal în problemele politicii italiene, era prizonierul Brigăzilor Roșii. Acestea din urmă acționaseră în plină zi, pe o arteră foarte populată a capitalei, ucigîndu-i pe cei cinci membri ai gărzii președintelui Moro și scăpînd, în următoarele 55 de zile, de uriașa cursă de urmărire organizată pe urmele lor. Trăseseră în Moro 11 gloanțe : „cel mai mare act de umanitate posibil în această societate", au declarat ei. Din punctul de vedere al vitezei, mobilității, pregătirii, logisticii, rezistenței și rafinamentului, operațiunea nu suferea comparație.

Majoritatea italienilor erau însă convinși că, în realitate, fusese vorba de o afacere la scară internațională — nici un italian n-ar fi fost capabil de o asemenea precizie, susțineau ei. Dar nu exista nici un indiciu al vreunei imixtiuni străine și nici un motiv care să dea de bănuit că Brigăzile Roșii n-ar fi putut acționa singure. În 1978, ele se aflau în culmea puterii, absolut capabile să consacre un an de eforturi și 1 milion de dolari unei operațiuni care purta atît de evident pecetea intervenției lor. Mai mult decît atît, ele țineau atît de mult să-și dovedească caracterul pur italian și păreau atît de jignite de părerile contrare, încît lumea începea să se întrebe dacă aveau într-adevăr legături cu străinătatea.

Ori, membrii Brigăzilor Roșii aveau asemenea legături. Un funcționar al ministerului de interne italian a dezvăluit un aspect — mic, într-adevăr, dar important — și care ar fi putut fi uitat în avalanșa de fapte care s-au revărsat în următorii ani. Cu trei luni înainte de răpirea lui Moro, o femeie germană pe nume Kröcher-Tiedemann fusese arestată în Elveția. Ea avea asupra ei o parte din răscumpărarea pentru niște ostatici capturați de teroriștii germani în Austria. O altă parte din răscumpărare fusese trimisă Brigăzilor Roșii.

Scanned with OKEN Scanner

Ziariștii s-au dus la Viena, Zürich, la Bonn și în alte șase capitale europene, urmînd o pistă care i-a condus dincolo de granițele Italiei și Germaniei Federale. Pe măsură ce înaintau, terenul devenea din ce în ce mai familiar. Au găsit-o întîi pe Gabriele, apoi pe fostul ei soț, Norbert. Apoi i-au găsit pe Feltrinelli și pe Curiel, pe Carlos și pe prietenii lui palestinieni, pe Tupamaros și I.R.A. aripa provizorie, Brigăzile Roșii, Frontul Polisario din Sahara occidentală, ca și mulți alți teroriști aparținînd unui număr de 8 naționalități. Cubanezii și rușii apăreau și dispăreau. Nimic din ceea ce se descoperise nu părea să indice existența vreunui plan conducător. Și totuși, iar și iar, anumite persoane apăreau acolo și atunci cînd trebuia.

Gabriele și Norbert se întîlniseră la Berlin. Tocmai împliniseau amîndoi 20 de ani. Întrevederea n-a avut în sine nimic vesel. Gabriele avea nevoie de o bursă a ziarului **Land** de la Berlin, iar Norbert avea permisul de ședere necesar. Fusese o căsătorie de conveniență, care nici n-a durat, de altfel, prea mult.

Amîndoi se născuseră în Germania de Est. Nu s-au bucurat însă nici unul, nici celălalt de o copilărie liberă și fericită. Tatăl Gabrielei era un nazist convins, o adevărată brută, iar mama ei, învățătoare, femeie cu un caracter în aparență blînd și supus, a sfîrșit prin a-l părăsi. După părerea ei, Gaby era un copil drăguț și echilibrat care învăța foarte bine și nu le crea probleme. În plus, era frumușică, avea ochi luminoși, o față prelungă și un păr blond pieptănat cu cărare la mijloc. În timp ce corpul plăpînd, băiețesc, rămăsese practic neschimbat, trăsăturile feței s-au îngroșat brusc, iar în locul expresiei vioaie apăruseră de la un timp trăsături uneori încruntate, alteori provocatoare.

Din momentul în care s-a înscris la Facultatea de sociologie de la Unversitatea din Berlin, flacăra ei intelectuală părea să se stingă. Cînd, după război, trecu la imensa universitate din Bochum, o veritabilă uzină de diplome, cu 25.000 de studenți și cel mai mare procent de sinucideri din rîndul tinerilor intelectuali germani, ea pierduse orice interes de a studia. „Nu era deloc o elevă strălucită", declara sec unul din foștii ei profesori. „Nu mi-aș fi amintit de ea dacă nu ar fi furat mașini și nu ar fi fost prinsă asupra faptului". Profesorul credea că anonimatul în care trăia a determinat-o să fure. Exact ca majoritatea „tovarășilor" ei teroriști, Gabriele nu și-a terminat studiile.

Scanned with OKEN Scanner

Părinții lui Norbert era total diferiți de cei ai Gabrielei, ceea ce arată că în acest domeniu psihologia este neputincioasă. Tatăl lui era comunist înfocat, antinazist activ, mort înainte de nașterea lui Norbert. Mama, care era portăreasă, avea și ea convingeri clare de stînga. De fapt, majoritatea ideilor ei păreau de nezdruncinat. Principiile morale rigide pe care le impunea fiului ei erau pentru acesta o adevărată tortură, avea să mărturisească el mai tîrziu. Îl îndepărtau de prieteni și-l făceau să se închidă în sine tot mai mult.

Dacă e să judecăm după numărul de femei cu care a avut de-a face la maturitate, se pare că Norbert a reușit destul de bine să-și înfrîngă inhibițiile tinereții. Dar fetele, atrase la început de trăsăturile lui accentuate, de aerul de visător, ca și de impresia unei suferințe interioare, sfîrșiră toate prin a se teme de el. Mama Gabrielei îl considera alcoolic și vulgar. Unul din foștii lui complici declara că, încă de la vîrsta de 20 de ani, „Norbert degaja în jurul lui o atmosferă amenințătoare".

Încă de pe atunci se considera un „socialist revoluționar". Lucra pe atunci la poștă, ca tehnician de telecomunicații. Aceasta a fost de altfel primul și ultimul lui loc de muncă stabil. Prima incursiune în domeniul politic a reprezentat-o crearea unei „celule roșii" care mai tîrziu s-a alăturat bandei lui Baader, în fracțiunea germană a Armatei Roșii. Asta se petrecea în 1969, pe cînd Andreas Baader și Ulrike Meinhof nu lucrau încă împreună și nu înspăimîntaseră burghezia germană, în timp ce organizația Tupamaros din Berlinul de vest începea să lanseze bombe în numele păcii, iar bande de tineri scandalagii străbăteau Kurfürstendamm din Berlin, purtînd pancarte prin care cereau lenjerie groasă pentu polițiști și W.C.-uri pentru cîini.

În 1970, Norbert încetă definitiv să mai lucreze și se alătură unui grup de studenți, Kommune I. Hașișul și dragostea nu îi mai lăsau răgazul de a se gîndi și la altceva. Vorbele nu-l interesau. Nu-și dorea altceva decît să poată acționa.

Cu toate acestea, Gabriele, grație legăturilor cu I.R.A. provizorie, trecea repede de la radicalismul vag la ceva mult mai solid. Deși nu deveniseră încă marxiștii de extremă stîngă de mai tîrziu, provocatorii din Irlanda de Nord adoptaseră printre primii din Europa dogma teroristă a crimei de dragul crimei. Ei începeau să roiască prin Europa, în căutare de arme și bani. Acum că războiul din Vietnam se terminase, studenții bogați și agitați din Germania Federală căutau cu disperare o altă cauză. I.R.A. lucra în strînsă legătură cu palestinienii, găsind

Scanned with OKEN Scanner

acolo un excelent teren de vînătoare. Gabriele s-a dus de cîteva ori în Irlanda — și sute de studenți germani au făcut la fel (mai tîrziu îi vor vizita pe palestinieni în Orientul Mijlociu). La Bochum, ea redacta o pagină a buletinului incendiar al grupării Provos, **An Poblacht**. Principala atracție a acestuia o reprezentau schițele indicînd cum se poate fabrica și lansa o bombă.

Cînd Gabriele și Norbert s-au întîlnit și căsătorit în 1971, fiecare intenționa să se alăture grupului de 20—30 de tineri berlinezi numit Mișcarea 2 iunie. Mai puțin sclipitoare și mai puțin „nobilă" decît banda de militanți a lui Baader, Mișcarea 2 iunie era o formațiune mai puțin viguroasă, mai curînd un „kitsch", dînd la început impresia că aveau unele rezerve vis-à-vis de ferocitatea bandei lui Baader față de societate. Cu toate acestea, în cea mai bună tradiție a anarhistului Bakunin, Mișcarea 2 iunie nu avea rezerve față de „dezorganizarea și distrugerea regimului actual". Și, treptat, membrii ei ajunseseră să se descurce foarte bine pe această temă.

Mulți seducători rebeli, amatori de hașiș, se alăturaseră Mișcării 2 iunie : foști Tupamaros din Berlinul de vest, ca Baumann, zis „Bommi Bombardierul", elegantul mesager care îl vizita din cînd în cînd pe Giangiacomo Feltrinelli și se întorcea de la Milano cu cecuri substanțiale pentru mișcarea clandestină germană. Grupul lui Baumann a ajuns curînd din urmă strălucitoarea fracțiune a Armatei Roșii, depășind-o chiar, într-un festival sadic de sînge și jafuri. Cînd „Bommi" a părăsit grupul și a fugit în India, încercînd astfel să-și salveze pielea, era urmărit atît de foștii camarazi cît și de poliție. „Intrarea este gratuită, acesta este principiul grupului, dar de ieșit nu mai poți ieși decît prin cimitir", scria el mai tîrziu. La vremea aceea, sufletul Mișcării 2 iunie era șeful acesteia, Ralf Reinders, care a pus la cale atentatul asupra Casei evreiești de la Berlin „pentru a se debarasa de acest sentiment față de evrei, de care se lovea la tot pasul".

Imediat după căsătoria lui cu Gabriele, Norbert a spart și el o bancă. Era pentru prima oară că făcea așa ceva. Dar pentru el era vorba mai curînd de o „acțiune proletară". La vremea aceea, tinerii căsătoriți scriau deja în revista anarhistă **Fizz**. Subiectul preferat al articolelor lor era fabricarea bombelor și alte șiretlicuri. Se documentau pentru aceasta din revista **Tricontinental** publicată la Havana, din **Recettes pour anarchistes**, unde găseau diagrame pe care elevii școlilor de

Scanned with OKEN Scanner

gherilă de la Havana le desenau pe tablă și din materialul pedagogic furnizat de librăriile Feltrinelli în Italia.

După alte cîteva atacuri asupra unor bănci, cîteva furturi de mașini și agresiuni împotriva poliției, Gabriele și Norbert Kröcher s-au gîndit că le-ar prinde bine o călătorie în Suedia. Asta se întîmpla în 1972, iar menajul începuse să se destrame. Cînd Gaby reveni la Berlin o lună mai tîrziu, drumurile lor s-au despărțit.

Gabriele realiză atunci că mergea prea departe. „Medicii m-au sfătuit să consult un psihiatru și cred că o voi face", îi scria ea mamei sale în primăvara aceluiași an. Adăuga că, pentru moment, „trebuia să întrerupă orice legătură cu mama ei". În vara aceluiași an, surprinsă în timp ce fura niște piese de mașină, Gaby fugi și scăpă de urmărire rănind un polițist la picior. („Ea ține mereu prea jos", declară Norbert la Stockhalm, după ce ea i-a telefonat pentru a-i povesti incidentul).

În luna august 1973, a fost condamnată la 8 ani închisoare. Dar tovarășii ei teroriști au reușit să o elibereze după numai doi ani. În acest scop, au recurs la una din metodele lor clasice : șantajul. Cu alte cuvinte, au capturat un ostatec și l-au ținut prizonier pînă cînd guvernul german a acceptat să elibereze 5 teroriști, printre care și Gabriele.

Ca un ostatec atît de distins ca Peter Lorenz, șeful democrat-creștinilor din Berlin, teroriștii n-au avut de așteptat decît 6 zile. Facilitatea aparentă a victoriei lor, uluitoarea rapiditate cu care s-a predat guvernul federal, a dus la stîrnirea unui val terorist care a împins RFG-ul în cea mai teribilă criză din ultimii 25 de ani. Începînd din ziua fatală cînd, în luna martie 1975, cabinetul cancelarului Schmidt a capitulat, germanii au fost martorii unei tragedii din ce în ce mai sîngeroasé. Atacul sălbatic — de o cruzime barbară — asupra ambasadei RFG la Stockholm, uciderea unui procuror general federal, a unui bancher și a unui judecător ; răpirea și uciderea industriașului Schleyer — patronul patronilor ; deturnarea spre Mogadiscio a unui avion al companiei Lufthansa avînd la bord 82 de pasageri, pe care comandourile armatei i-au eliberat doar cu cîteva clipe înainte ca avoionul să sară în aer, fată cîteva din primele lor succese.

Eliberați și primind pe deasupra și cîte o gratificație de 40.000 de franci fiecare, Gabriele și ceilalți 4 condamnați teroriști au fost îmbarcați într-un Boeing al Lufthansa și trimiși în Yemenul de Sud, unde Frontul palestinian deschisese un centru

Scanned with OKEN Scanner

de perfecționare pentru gherilele urbane din întreaga lume. Toți cinci, după ce și-au terminat studiile, s-au întors direct în Europa pentru a-și relua activitatea dar pe o treaptă ierarhic superioară. Sînt din nou arestați, ca de altfel mulți alți teroriști, care, amintindu-și de ușurința cu care guvernul se predase prima dată, s-au dedat la numeroase răpiri și crime, de data aceasta fără succes.

În 1975, Gabriele nu își mai manifestă dorința de a pleca împreună cu ceilalți. Cei cîțiva ani petrecuți în cadrul Mișcării nu o obișnuiseră încă nici cu exigențele lor, nici cu catehismul revoluționar propovăduit de nihilistul Neciaev, devenit literă de evanghelie pentru tovarășii săi de la sfîrșitul secolului XIX: „Un revoluționar trebuie să-și înăbușe orice sentiment ; pentru el nu există familie, dragoste, prietenie, onoare... nu-l interesează decît știința distrugerii".

Fiindu-i greu să-și înăbușe aceste sentimente burgheze, Gabriele mai trimitea încă scrisori afectuoase mamei sale. „Dragă mamă, primește te rog din partea mea cele mai bune urări cu ocazia aniversării tale din ziua de 12. Felicitări și la mulți ani ! Din păcate, nu știu dacă scrisoarea îți va parveni la timp. Nu te supăra dacă va întîrzia. Nu este în nici un caz vina mea..."

Cînd i se aduse la cunoștință propunerea de a fi eliberată, prima ei reacție a fost de a refuza. Peste cîteva luni ar fi fost oricum eliberată pe încredere și și-ar fi putut reface viața. Timp de 5 ore a discutat cu mama sa pe această temă. „Pare ciudat ca o mamă să vrea ca fiica ei să rămînă în închisoare, dar am rugat-o s-o facă", spuse doamna Tiedemann. Și Gabriele a ascultat-o. Dar un telefon primit curînd după aceea a determinat-o să-și schimbe din nou hotărîrea. Unul din cei patru teroriști ce urmau să fie eliberați a sunat-o dintr-o altă închisoare (o facilitate rareori menționată în descrierea de către teroriști a ororilor din închisorile gemane) și îi prezentă situația. Era vorba de data aceasta nu de o propunere ci de un ordin al Mișcării 2 iunie : trebuia să plece împreună cu ceilalți. Cu un an înainte, Mișcarea 2 iunie executase deja un renegat, un trădător, pe nume Ulrich Schmucker. Gabriele era perfect conștientă de soarta pe care ar fi avut-o dacă ar fi refuzat.

„Încearcă să înțelegi, dragă mamă. Trebue să plec", scria ea într-un mesaj de adio. Fotoreporterii televiziunii au filmat-o pe cînd se urca în avion. Gaby strîngea mîna pastorului protestant Heinrich Albertz avînd un aer tînăr și cumplit de îngro-

Scanned with OKEN Scanner

zit. Fostul primar al Berlinului, care îi însoţea pe teroriști ca pe niște ostatici pînă la sosirea lor la destinaţie, spunea că era singura care avea o figură expresivă. „Aveam impresia că se afla la bord împotriva voinţei ei", adăugă el.

Peste trei ani, în faţa unui tribunal elveţian, o Gabriele distantă și glacială oferea o versiune diferită a acestui ultim episod. „Mama a încercat să mă șantajeze și să mă facă să-mi schimb hotărîrea, ameninţîndu-mă că se va sinucide dacă voi pleca împreună cu ceilalţi. Nu am revăzut-o niciodată de atunci" a spus ea.

Adenul i-a fost însă nefast Gabrielei.

Capitală a Yemenului de Sud, pe atunci satelit și bază militară a U.R.S.S., Adenul avea și are încă o poziţie favorabilă sovieticilor și palestinienilor. Multe alte regiuni ar fi putut conveni organizării cursurilor de gherilă. Dar Adenul era numai unul din locurile unde tinerii dotaţi puteau învăţa să mînuiască o pușcă Kalașnikov, sovietică sau cehă, ori pistoalele automate Makarov și Skorpion, atît de practice pentru asasinate și jefuirea băncilor. Departe de privirile curioase, suficient de îndepărtată de frontiera sovietică, capitala Yemenului de Sud era folosită constant pentru ceea ce s-ar putea numi Serviciul special al loviturilor „murdare" ale gherilei internaţionale.

Sovieticii, de exemplu, au antrenat aici grupuri de gherileros sosite din zone ce interesau în mod special strategia Moscovei. Din anul 1968, oamenii din provincia Dhofar aveau tabăra lor specială în apropiere de Aden. Pînă la eșecul insurecţiei din 1975, sovieticii îi expediau înarmaţi pînă-n dinţi, să cucerească teritoriul Oman care plutea, literalmente, pe un imens strat de petrol.

In aceeași perioadă, mai bine de 10 ani „marxiștii" palestinieni s-au servit de Yemenul de Sud pentru a ascunde și antrena un grup terorist multinaţional de elită. Georges Habash (al cărui Front popular pentru eliberarea Palestinei a fost primul care a exportat terorismul din Orientul Mijlociu în Europa de Vest) își acea cartierul general oficial la Beirut, dar cele mai bune tabere de gherilă se aflau în Aden. La fel Wadi Haddad, pînă în 1978, anul presupusei sale morţi. Acesta, în calitate de colaborator intim al lui Habash, răspundea de întreaga strategie a reţelei teroriste palestiniene din Europa. Sub conducerea abilă a lui Haddad, în anul 1975, din cartierul său general de la Paris, „Carlos Șacalul" a condus o echipă de ucigași de mare anvergură care semăna moartea și frica, de la Marea

Scanned with OKEN Scanner

Baltică pînă la Mediterana. Carlos a fost unul dintre cei pe care Gabriele i-a întîlnit în Aden, în taberele de antrenament ale teroriștilor.

Este, desigur, imposibil de precizat ce alte personaje importante a mai întîlnit ea acolo. În tabere, sosirile și plecările se succedau practic neîncetat. Sute de iranieni se antrenau acolo, înainte de a-și pune îndemînarea profesională la dispoziția celor care vroiau să-l răstoarne pe șah și să instaleze în Iranul islamic revoluția permanentă. Turci, irlandezi, eritreeni, sud-americani de diferite naționalități, locuitori ai insulelor Molucce (care deveniseră celebri peste noapte luînd ostateci, în Olanda, pe toți pasagerii unui tren) se antrenau acolo împreună cu olandezi, belgieni, spanioli, scandinavi, elvețieni, italieni și chiar japonezi.

De la început, teroriștii germani s-au instalat aici. Din 1969, membrii Tupamaros din Berlinul de vest frecventau și ei taberele lui Habash. Era epoca în care editorul italian Feltrinelli, posesorul unei averi de milioane de dolari, începea să trimită bani germanilor, dar și lui Habash. În anul următor, au sosit în Orientul Mijlociu toți membrii bandei lui Baader. Începînd cu 1975, ei se duceau în taberele specializate din Yemenul de Sud.

Primul martor ocular al acestor tabere a fost Ludwina Janssen, o tînără olandeză care, în 1976, împreună cu 15 membri ai Ajutorului Roșu olandez, s-au dus în tabăra Khayat a lui Habash și Haddad. Arestată în Israel în cursul primei misiuni din cadrul stagiului ei, ea a făcut, fără a se lăsa prea mult rugată, mărturisiri complete. În afara unui număr de germani, între care Siegfried Haag și Wilfred Böse, șef al celulelor revoluționare germane, ea întîlnise acolo membri ai I.R.A., teroriști iranieni, turci, sud-americani, separatiști eritreeni și japonezi. Instructorii cubanezi jucau un rol din cele mai importante, a precizat ea.

Toate acestea și multe altele au fost confirmate în 1978 de Hans Joachim Klein, un dezertor din celulele revoluționare germane, fost membru al echipei lui Carlos în cursul operațiunii O.P.E.C. După care predase timp de 8 luni în tabăra din Aden, unde avusese ca eleve 5 colege ale Gabrielei Kröcher-Tiedemann. Despre cei pe care îi regăsise în Yemenul de Sud, Klein comentă: „Cei care se aflau în vîrful ierarhiei trăiau regeste, ceilalți ca niște amăriți. Șefii aveau cinematografe, discoteci, un restaurant special și bani cu nemiluita, iar noi,

Scanned with OKEN Scanner

instructorii, ne bucuram de aceleași prerogative. Trupele palestiniene însă nu aveau nimic. Celulele revoluționare, puțin cunoscute în afara Germaniei dar la fel de ucigașe, veneau de ani de zile în tabăra lui Haddad ; salariul mediu era pe atunci de 15.000 de franci pe lună."

Erau totuși puțini cei care primeau un salariu regulat. Cei mai mulți aveau bani proveniți din jefuirea băncilor sau din răscumpărări, iar antrenamentul lor costa foarte mult. Dintre toți, se pare că germanii aveau cei mai mulți bani. Înainte ca un tribunal secret al Mișcării 2 iunie să-l fi condamnat pe Ulrich Schmucker la moarte, ca recidivist, el povestise aceste lucruri în fața unei curți federale germane. După părerea lui, Mișcarea 2 iunie trebuise să plătească 10.000 mărci vest-germane palestinienilor pentru instruirea Gabrielei. Se pare că acesta era tariful obișnuit. Germanii fugari trebuia să plătească 3.000 de mărci pentru a găsi un azil temporar în Liban sau Iraq. Schmucker însuși, trimis în Orientul Mijlociu pentru a procura arme, plătise 15.000 de mărci pentru arme ușoare și explozive și 5.000 mărci pentru grenade de mînă și pistoale automate.

Antrenamentul era însă pe măsura prețului cerut. Cînd reveneau din taberele palestiniene de antrenament, ucenicii teroriști germani erau junkerii prusaci ai gherilelor. Munca și înspăimîntătoarea datorie revoluționară excludeau total plăcerile și dragostea. Hașișul, „spleen"-ul, rock-ul și în general orice plăceri erau proscrise, disciplina fiind foarte strictă. „Cînd se întorceau, cu părul tuns scurt și cu pașapoarte false, nu îi recunoșteam", scria „Bommi" Baumann în Come e cominciata. Omul nou, spuneau ei, se năștea cu arma în mînă.

Întîmplarea a făcut ca în Aden, Gabriele să dea peste un grup de germani. Cel puțin trei din compatrioții ei erau instructori, predînd alături de specialiștii cubanezi și est-germani. Marea vedetă a grupului era Siegfried Haag, juristul din Heidelberg, specialist în explozive și în lupta corp la corp. Numele lui conspirativ era „Khaled". Autoritar, dur, calculat, inteligent — după spusele Ludwinei Janssen — Haag se alăturase mișcării abia în luna iunie, încetînd de a mai fi consilierul juridic al primei generații de șefi ai organizației Baader — Meinhof si devenind el însuși conducătorul acesteia.

Pe vremea aceea, în Germania, Siegfried Haag tocmai urzea un complot împotriva lui Norbert Kröcher care se afla la Stockholm. Acesta din urmă a fost arestat cu 9 luni înaintea fostei sale soții.

Scanned with OKEN Scanner

Este puţin probabil ca, pe plan politic, Gabriele să fi avut de cîştigat de pe urma şederii în Aden. Cele 12 ore de antrenament zilnic se soldau adesea cu internarea în spitalul de campanie din cauza rănilor şi contuziilor. Nu îi prea mai rămînea timp şi pentru conversaţii. În plus, numai o autorizaţie specială dată de Wadi Haddad permitea diferitelor grupuri etnice să comunice între ele. „Nu-mi amintesc să fi avut mai mult de o singură discuţie politică", declara ea.

Dar Gabriele nu fusese în Orientul Mijlociu pentru a discuta politică. Ea se afla acolo pentru a se pregăti şi a se obişnui cu exigenţele aspre ale luptelor teroriste transnaţionale. Formată la şcoala celor mai mari specialişti, Gaby putea în fine să se lanseze în clandestinitate.

Carlos nu se înşelase atunci cînd o alesese pentru raidul asupra reuniunii O.P.E.C. de la Viena, unde s-a remarcat în mod deosebit, mai mult decît toţi ceilalţi. (Klein, „scîrbit" de „acţiunile nebuneşti ale teroriştilor internaţionali", îi părăsise la scurt timp după aceea. Şi nici cei trei palestinieni care au participat la operaţiune nu au prea fost la înălţime). Debutul fetei în rolul de ucigaş, l-a determinat pe Carlos să o felicite călduros. La fel a făcut şi Wadi Haddad — şeful — atunci cînd a convocat echipa în Aden pentru a face analiza operaţiunii. Klein a fost singurul care şi-a făcut autocritica. Bătrînul poliţist austriac pe care ea urma să-l omoare cu un pistol Makarov la cartierul general al O.P.E.C. alerga deja spre lift — cu alte cuvinte încerca să fugă — cînd Gabriele i-a tras un glonte în ceafă. Klein însă nu vedea nici o legătură între acest act banditesc şi revoluţie.

Odată misiunea îndeplinită, Gabriele a plecat în Algeria cu echipa lui Carlos şi cu prizonierii lor — miniştrii petrolului — se opri în Aden pentru întîlnirea cu Haddad, apoi dispăru. Abia după 2 ani s-a aflat unde fusese şi ce făcuse.

În 1977, cu cîteva zile înainte de Crăciun, Gaby urma să intre în Elveţia prin Porrentruy, împreună cu un terorist german, cînd un vameş îi făcu semn să oprească. Ea a luat ceva din poşetă, a coborît din maşină, a ochit şi a tras. Doi grăniceri elveţieni au trebuit să fie duşi de urgenţă la spital (unul din ei a rămas infirm pe viaţă). Gabriele a fost însă arestată.

Conţinutul geamantanului ei de călătorie spunea multe despre noul ei gen de viaţă. Gaby avea buletine de identitate austriece false, hărţi ale statelor majore din nordul Italiei, un mio tratat de drept penal elveţian, un raport confidenţial al guvernului german în legătură cu afacerea Schleyer, un plan al sub-

Scanned with OKEN Scanner

solului ambasadei Israelului la Bruxelles, alte două puști și un cuțit, documente cifrate și 20.000 de dolari bani gheață.

Printre documente se afla și o hîrtie pe care scria „Roma", purtînd mențiunea misterioasă „Al. Mo." — care a încetat de a mai fi misterioasă atunci cînd, peste trei luni, Aldo Moro a fost răpit la Roma. Banii proveneau din răscumpărarea de 2 milioane de dolari vărsată în luna iunie de magnatul austriac al textilelor Michael Palmer.

Dealtfel, la Viena, poliția austriacă a găsit numeroase indicii în legătură cu detaliile răpirii lui Palmer. Operațiunea fusese pregătită din timp și a fost executată de 3 femei din Mișcarea 2 iunie, printre care și Gabriele. Toate trei, Inge Viett, Gabriele Rollnick, Julianne Plambeck, luaseră parte la răpirea șefului democrat-creștin Peter Lorenz, la Berlin, cu doi ani înainte, după care Gabriele plecase în Aden. După operațiunea Palmer, toate au plecat în Aden (unde le-a găsit Hans Joachim Kein). Cea mai mare parte din cele 2 milioane de dolari plătiți de Palmer nu au mai fost găsiți. Dar Gabriele avea asupra ei o parte, atunci cînd a fost arestată în Elveția. S-au mai găsit bani din această răscumpărare și la doi tineri austrieci prinși la granița elvețiană, în apropiere de Chiasso, cu 15 zile înainte de arestarea Gabrielei. Cei doi au declarat că duceau banii Brigăzilor Roșii de la Milano.

Cei doi austrieci, simpli ziariști, nu cunoșteau desigur planurile Brigăzilor Roșii. Ei nu știau dacă banii din valizele lor urmau să fie pur și simplu distribuiți în Italia sau dacă erau destinați sumei de 1 milion de dolari de care era nevoie pentru prinderea și uciderea lui Aldo Moro. Gabriele ar fi fost la curent cu asta.

Ea a figurat pentru ultima oară pe prima pagină a ziarelor atunci cînd a compărut în fața justiției, în castelul de la Porrentruy, datînd din secolul al XIV-lea, unde a avut loc procesul. Două sute de polițiști elvețieni erau acolo, înarmați cu mitraliere. Elicopterele supravegheau zona cînd, cu cătușele la mîini, Gabriele se prezentă în fața judecătorilor. Era subțire, cu părul tuns scurt, purta cizme și blue-jeans. „Doamne ! Ce mică e ! Ce plăpîndă !" strigă cineva. Avocații ei au încercat să dovedească că rănile grănicerilor elvețieni demonstrau tocmai că ea nu avea intenția să-i omoare. Cu alte cuvinte, ea trăgea mult prea bine pentru a rata un foc, dacă ar fi vrut neapărat să-i omoare — Gabriele trebuise între timp să renunțe la obiceiul de a trage prea jos.

Scanned with OKEN Scanner

Ea nu a încercat să facă din politică o profesie, dar a declarat pur și simplu să aparțină „luptei armate mondiale antiimperialiste". Afară, la mare distanță de cele 4 șiruri de polițiști înarmați, un grup de tineri anarhiști elvețieni s-au oferit să fie interpreții ei. Ca și Gabriele, ei se ridicau împotriva „necazurilor și tristeții aerului condiționat al capitalismului".

Rolul Gabrielei în activitatea cuplului Kröcher se oprește aici. Să ne întoarcem acum la Norbert, al cărui drum ni se pare și mai instructiv.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

OPERAȚIUNEA LEO

Teroristul de la Stokholm. Acțiunea teroristă „Operațiunea Leo" a încetat să mai existe la 1 aprilie 1977. Cea mai experimentată echipă teroristă care se putea imagina la acea dată în Europa era pe punctul de a trece la acțiune cînd, pe neașteptate, Norbert Kröcher, conducătorul grupului, a fost arestat de poliția suedeză pe o stradă din centrul Stockholmului. Dacă Kröcher n-ar fi fost arestat, fără îndoială că acest individ calculat și plin de inițiativă și-ar fi cîștigat un loc în pantenonul teroriștilor legendari. Cu cei cincizeci de complici ai săi, veniți din nouă țări diferte, el se afla, indiscutabil, pe drumul acestui tip dubios de glorie. „Operațiunea Leo" presupunea o acțiune de proporții cu caracter destabilizator, în cadrul căreia teroriștii vizau obiective cu caracter european. Din păcate, Kröcher n-a fost tradus în fața justiției suedeze. Nu era prima (și exemple mai recente ne-o dovedesc), nici ultima dată cînd, într-un caz extrem, o națiune ia măsuri excepționale pentru a salva aparențele și respecta codul internațional. Căci, în momentul arestării, banda lui Kröcher jefuise deja două bănci pentru a-și procura fondurile necesare acțiunilor teroriste, organizase cinci arsenale secrete de arme în jurul orașului Stockholm (baza de acțiune), stocînd zeci de pistoale și puști automate, măști de gaze, aparatură electronică din cea mai sofisticată, ca și bărbi, peruci, material pentru machiaj și cam o tonă de dinamită, cu care se puteau arunca ușor în aer mai multe imobile. O parte din dinamită fusese plasată sub podul Noorbro care făcea legătura cu Gammla Staden, centrul vechi al Stockholm-ului și sediul instituțiilor oficiale. Dacă podul sărea în aer, acest centru ar fi fost practic izolat de restul capitalei. Grupul lui Kröcher pregătise și o ascunzătoare insonorizată, unde urmau să fie ascunse victimele acțiunilor lor teroriste. Primul pas în „Operațiunea Leo" era răpirea lui Olof Palme, primul ministru suedez, personalitate marcantă a vieții internaționale și om politic cu vederi pro-

nunțat democratice. Nu se cunosc exact motivele pentru care teroriștii au renunțat ulterior la răpirea lui Olof Palme, fixînd-se asupra Annei-Greta Leijon, ministrul imigrației. Aceasta urma să fie ascunsă și eliberată numai pentru suma de patru milioane de dolari ca și punerea în libertate a cîtorva teroriști germani, condamnați nu în Suedia, ci în RFG. În caz contrar, ea urma să fie „executată". Doamna Leijon era o femeie care se bucura de popularitate printre suedezi, atît ca ministru, cît și ca persoană particulară. Tînără, cu o fizionomie atrăgătoare, mamă a trei copii, ea a mărturisit presei după arestarea lui Kröcher că primise cîteva mesaje de amenințare care îi stîrniseră teama. Sarcina poliției a fost în bună măsură ușurată și de faptul că, odată cu Kröcher, aceasta pusese mîna și pe celebrul „dosar negru", adică jurnalul de însemnări al teroristului.

Teroristul de la Stockholm. Kröcher nu avea decît douăzeci și doi de ani cînd, în 1977, s-a refugiat din RFG (unde era căutat de poliție) în Suedia. Pînă la acea dată el petrecuse trei sau patru ani în comunitățile teroriste din Berlinul Occidental și în „Mișcarea 2 iunie", făcîndu-se repede remarcat prin calități : talentul organizatoric în acțiunile violente și ura globală contra întregii societăți. În Suedia, Kröcher își luase o altă identitate sub numele de Hardy Dohnel, trecea (cel puțin la început) în ochii autorităților drept „refugiat politic" și „victimă a politicii vest-germane", bucurîndu-se de ospitalitatea și înțelegerea unei țări ca Suedia, unde la aceeași dată se mai aflau 400 de dezertori americani (din care doar 23 din Vietnam), 4.410 argentinieni, 379 bolivieni, 492 brazilieni, 2.411 chilieni, 344 columbieni, 214 peruvieni și 732 uruguaieni Tupamaros. Ln început, Kröcher (alias Dohnel) nu s-a ocupat decît cu treburi mărunte, cu „plasticarea" băncilor, nu atît pentru procurarea banilor, cît pentru „exersarea mîinii". Apoi, încet-încet, Kröcher a intrat în legătură cu un soi de mafie locală care procura tot armamentul necesar bandelor teroriste și a început să-și recruteze și să antreneze oameni din rîndul miilor de refugiați aflați la Stockholm. De altfel, capitala Suediei devenise un fel de avanpost pentru teroriști, oricine era mai bine informat știind, de pildă, în ce cartier se aflau trăgătorii de elită din „Septembrie Negru" care participase la atentatul de la München, în 1972. Ir. această atmosferă, Kröcher nu se putea simți decît în largul său. Autoritățile suedeze nu i-au acordat prea multă importanță „domnului Hardy Dohnel", care venea în țara lor

Scanned with OKEN Scanner

cu o mașină franceză furată, un pașaport francez fals și care, odată instalat la Stockholm, nu făcea nimic pentru a-și cîștiga existența, avînd în schimb permanent asupra lui un Walther P. 38 și sume mari de bani. Îl însoțea soția sa, nimeni alta decît Gabriele Kröcher-Tiedemann, o altă tristă celebritate a lumii teroriste. Cînd, la începutul lui 1973, Gabriele l-a mită și pașapoarte false. Fără ca nimeni să bănuiască, Kröcher s-a „atașat" sufletește de o jurnalistă suedeză, Karin. Prea mult însă n-a suportat să stea inactiv, mulțumindu-se doar cu acțiuni de mică amploare. „Am crezut întotdeauna în conflictul armat și în violența permanentă în Suedia, RFG, peste tot", mărturisea el în închisoare. Folosindu-se cu abilitate de Karin, jurnalista suedeză naivă care spera să se căsătorească cu Norbert și să aibă cîțiva copii, Kröcher s-a apropiat la început de un grup de tineri anarhiști suedezi, amatori în materie, care, firește, l-au adulat, socotindu-l simbolul „persecutaților din lumea întreagă". Din cînd în cînd însă, Kröcher dispărea în RFG, de unde aducea arme, dinamită și pașapoarte false. Fără ca cineva să bănuiască, Kröcher instala de fapt la Stockholm secția suedeză a „Mișcării 2 iunie", iar în timpul călătoriilor în RFG realizase joncțiunea cu banda Baader-Meinhof, cu care urma să acționeze împreună.

Primul rezultat al „joncțiunii" a fost un teribil atac asupra ambasadei RFG în Suedia, la 24 aprilie 1975. Ambasada germană a fost luată cu asalt și ocupată șapte săptămini, după ce omul politic vest-german Peter Lorenz fusese răpit la Berlin de „Mișcarea 2 iunie" și schimbat imediat contra cinci teroriști arestați. Exaltați de capitularea fără condiții a cancelarului Helmuth Schmidt în acel caz, teroriștii care au ocupat ambasada RFG din Stockholm nu s-au sfiit să ceară eliberarea a... 26 de camarazi din închisorile vest-germane. Ideea unui eventual eșec nici măcar nu fusese luată în considerare. În închisoarea bine păzită de la Stammheim (RFG), Andreas Baader, Ulrike Meinhof, Gudrun Enslin și Jan-Karl Raspe și-au suspendat imediat greva foamei cînd au auzit condițiile puse de prietenii lor la Stockholm și, așteptînd să fie repede eliberați, au reînceput... gimnastica, astfel ca toți să fie în formă și apți de luptă, ulterior. La Hamburg, alți nouă teroriști prizonieri care figurau pe listă își și făcuseră bagajele, așteptînd liniștiți în celulele lor „ora libertății". Ba unul din ei i-a spus chiar unui gardian stupefiat „Mi-am

Scanned with OKEN Scanner

strîns lucrurile, cred că mîine plec". Totul părea să meargă perfect şi autorităţile realizaseră imediat că teroriştii care ocupaseră ambasada RFG din Stockholm copiaseră, în mare măsură, scenariul atacului din toamna precedentă asupra ambasadei franceze din Haga şi care se soldase cu eliberarea a trei terorişti japonezi încarceraţi. Nimic nu părea să împiedice un succes identic la Stockholm, unde atacul fusese minuţios pregătit. Un avocat din Heidelberg, Siegfried Haag, procurase armele necesare, via Zürich, şi selecţionase ca principal grup de şoc şase asasini de profesie, a căror obsesie criminală era medical explicabilă : toţi şase aparţineau unui grup politic psihiatric, din colectivul de dezechilibraţi mintali trataţi în clinica de la Heidelberg. Ei deveniseră aşadar teroriştii din raţiuni terapeutice. Jillian Becker descrie foarte bine acest grup în cartea „Copiii lui Hitler", arătînd că cei şase erau convinşi că plantarea bombelor le va aduce însănătoşirea mentală iar asasinarea, pace interioară. Atacul dezlănţuit în dimineaţa zilei de 24 aprilie asupra ambasadei germane din Stockholm a avut toate datele unei acţiuni efectuate cu cea mai mare cruzime. Ataşatul vest-german pentru afaceri economice a fost ţinut ore în şir în faţa unei ferestre pentru a fi ucis, la nevoie, în faţa camerelor de TV, ataşatul militar primise trei gloanţe în cap înainte să fie aruncat de la etajul al treilea al clădirii iar optsprezece kilograme de dinamită fusese ambalate în cutii de conserve aşezate în frigiderul ambasadei. Dar hazardul n-a ţinut cu teroriştii de data aceasta. Un fir electric defect de la frigider a generat o explozie neaşteptată care a aruncat în aer întregul acoperiş al ambasadei. Teroriştii au fost nevoiţi să o ia la fugă. Cîţiva însă au nimerit drept în braţele poliţiei. Unul dintre aceştia, Siegfried Hausner, era chiar specialistul în explozibile al grupului psihiatric de la Heidelberg. El era acela care înnodase firele electrice greşit, determinînd explozia. Teroriştii scăpaţi, cu prizonierii lor, au lansat un ultimatum cerînd eliberarea a 26 de camarazi arestaţi din banda Baader, 20.000 dolari pentru fiecare din ei şi un avion Boeing al societăţii Lufthansa, fără să specifice destinaţia de zbor. Li s-a replicat printr-un refuz formal Teroriştilor nu le venea să-şi creadă urechilor. Ei se aşteptau la o acceptare rapidă şi necondiţionată a cererilor lor. De data aceasta n-a mai fost chiar aşa. Cancelarul Schmidt a refuzat satisfacerea cerinţelor, declarînd : „În prezenţa celei mai grave sfidări la adresa democraţiei din ţara noastră, din cei 26 de ani de existenţă a ei, ne vom opune

Scanned with OKEN Scanner

unui pericol care, ulterior, s-ar putea repeta". Olof Palme, ca prim ministru suedez, a refuzat la rîndul său satisfacerea condițiilor puse de teroriști. Iar Anna-Greta Leijon, ministrul imigrației din Suedia, a cerut extrădarea din RFG a patru din teroriștii refugiați acolo. În acest moment, Kröcher trece la acțiune. Planul său de a-i elibera pe teroriștii arestați se deosebea însă de cel al atacului ambasadei RFG. El a devenit cunoscut poliției abia în toamna lui 1976, cînd avocatul Haag a fost prins în împrejurimile orașului Hanovra, iar planul lui Kröcher figura printre documentele găsite asupra lui, sub denumirea codificată „Margarine I". (Răpirea magnatului vest-german Schleyer, al patrulea de pe lista lui Köcher, era prevăzută șase luni mai tîrziu).

Cei douăzeci și doi de tineri suedezi anarhiști nu-l satisfăceau deloc pe Kröcher. Pe cîțiva îi pusese să lanseze bombe contra unei agenții spaniole de turism iar pe alții îi forțase să spargă un mare magazin. Toate acestea mai mult pentru a-i avea la mînă și folosi. Lipsa lor de experiență nu făcea însă casă bună cu țelurile ambițioase ale lui Kröcher și acesta o știa prea bine. El aveaa nevoie de profesioniști veritabili în materie de terorism. Și i-a găsit ! O colegă teroristă germană, refugiată ca și Kröcher la Stockholm, devenită între timp metresa lui Norbert, l-a pus pe acesta în legătură cu un anume Armando Carrillo, un mexican care conducea în Suedia un fel de comitet „negru", alcătuie din teroriști refugiați din alte țări și neacceptați de comitetul oficial al refugiaților politici din Suedia. Printre succesele de terorism ale lui Carrillo se număra și răpirea consulului american Terrence Leonhardy, schimbat ulterior pentru treizeci de teroriști deținuți în închisorile din Mexic. Întîlnirea lui Kröcher cu Carrillo a avut loc într-un decor amuzant, la cofetăria muzeului de artă modernă din Stockholm. Despre ea, Kröcher a notat următoarele în jurnalul său : „Nu pot să-mi ascund enorma plăcere de a sta la aceeași masă cu un combatant autentic". Prima întîlnire a avut totuși mai mult un caracter de tatonare. Dar, după cîteva serate petrecute împreună, serate la care Maria, soția lui Carrillo, cînta la pian iar Karin era trimisă invariabil la bucătărie — Armando și Kröcher au început să pună la punct planul de răpire al ministrei suedeze. Cu această ocazie, Norbert și-a putut da seama de competența lui Armando în materie de operațiuni de acest gen. Mexicanul a făcut o mulțime de observații și propuneri surprinzătoare. Mai mult, s-a

Scanned with OKEN Scanner

implicat direct în acțiune, propunîndu-i lui Kröcher să se ocupe el personal de uciderea celor trei agenți suedezi care se ocupau cu paza Annei-Greta Leijon. „Cinstea" de a o ucide pe doamna Leijon urma să revină, firește, lui Kröcher. Karin a fost expediată la Bruvelles și în zilele următoare Carrillo a mai făcut două „achiziții" importante. Prima dintre aceste „achiziții" era un englez de douăzeci și trei de ani, Allan Hunter. Acesta era considerat drept „dement periculos" de vechiul comitet al refugiaților din Suedia dar Armando l-a găsit foarte potrivit pentru țelurile „comitetului negru" de refugiați pe care-l patrona. Hunter avea o activitate teroristă internațională și de trafic de arme cunoscută principalelor polații din lumea întreagă. Cel de-al doilea era tot un mexican, Thomas Okusono Martinez, care, după ce făcuse parte împreună cu fratele său Jaime din banda Campesinos, considerată de poliția mexicană ca „cea mai dură și mai primejdioasă" din Valea Morții, se refugiaseră, Thomas la Stockholm iar Jaime la Copenhaga. Interesant este că, în timp ce Thomas conspira cu Kröcher, nici Jaime nu stătea cu mînile în sîn. El pregătea la Copenhaga o acțiune spectaculoasă : aruncarea în aer a ambasadei Suediei, după modelul celei a RFG de la Stockholm, Litera „c" de pe lista avocatului Haag însemnînd de fapt Copenhaga. Cei doi frați se mențineau în contact strîns, mai ales că Jaime poseda o colecție serioasă de arme și avea corespondență codificată cu clandestinitatea vest-germană. La Stockholm, Carrillo i-a găsit repede lui Thomas un apartament, la Trollbacken, la periferia capitalei suedeze, precum și o „prietenă". Curînd, Kröcher, Carrillo și frații Martinez s-au întîlnit discutînd planul în parcul Vasa sau în spații obscure de metrou. Cu mare prudență, totuși, deoarece simțeau că poliția era cu ochii pe ei, supraveghindu-i. Spre ghinionul lor, poliția daneză, suedeză și norvegiană colaborau strîns și în ceea ce îi privea. La rîndul său, Thomas Martinez a mai adus în grup doi teroriști conaționali, Saucedo Gomez și Maria Nunes, pe care, „politicos", Hunter i-a așteptat la aeroportul din Bruxelles, conducîndu-i personal la Stockholm. Nevrînd să rămînă mai prejos, Kröcher a adus și el un compatriot profesionist în grup : pe celebrul Manfred Adomeit din „Mișcarea 2 iunie", pe care poliția vest-germană îl căuta asiduu, după ce acesta îl lichidase pe alt terorist „trădător și renegat", Ulrich Schmucker, descoperit de o patrulă în pădurea Grünwald. Pentru Adomeit „afacerea" din Suedia era tocmai bună pentru a dispărea la timp din RFG. Banda

Scanned with OKEN Scanner

lui Kröcher avea însă un defect major : era eterogenă. Alături de cîțiva tineri anarhiști suedezi lipsiți de experiență și veleități, se aflau patru mexicani, un englez și cîțiva germani. Între timp se constituise și o forță complementară de susținere formată de Carrillo, alcătuită din oameni ai „comitetului negru" și anume : un columbian, un tunisian, un sud-african, unt grec și alți cîțiva vest-germani. Tinerii suedezi aveau însă să compromită totul. Kröcher își pierduse mult din aura sa de erou în ochii lor, prin aerul permanent de superioritate pe care și-l lua, prin manierele sale inchizitoriale și privirile permanent neîncurajatoare, precum și prin disprețul arătat „fetelor" din grup, pe care le folosea și trata exclusiv ca pe niște obiecte de plăcere. Apoi, tinerii suedezi au fost oripilați cînd au aflat că victima lor urma să fie o femeie, Anne-Greta Leijon, ministrul imigrație. Au avut loc cîteva reuniuni „dure", în cadrul cărora tinerii suedezi i-au adus tot felul de acuzații lui Norbert. Acesta avea să noteze furios în jurnalul său, referindu-se la tinerii suedezi : „Oare ce își imaginează țîncii aceștia ? Că sîntem un club univeritar ?..." Pe loc, Norbert a hotărît cîteva măsuri radicale. Excluderea cîtorva „revoltați", executarea (dacă era necesar) a unuia sau doi, expediții nocturne la domiciliul lor ca să le vîre frica în oase. Era însă prea tîrziu. Unul din suedezi demascase (din diletantism) planul lui Kröcher unui traficant de arme, care era în același timp și informator al poliției. Pe neașteptate, membrii bandei lui Kröcher s-au pomenit arestați, anchetați cîtăva vreme, apoi expulzați urgent sau extrădați. Suedia nu mai voia să-i tolereze pe acești teroriști. Opinia publică a fost însă șocată de unele descoperiri făcute în cursul anchetei.

Proiectul Tucuman. Astfel, documentele descoperite la Kröcher și Carrillo dovedeau că acțiunea lor nu era cîtuși de puțin izolată, ci se încadra într-o acțiune mai largă, de destabilizare internațională, condusă de o juntă teroristă, ale cărei obiective fuseseră fixate în cursul unei reuniuni desfășurate în provincia argentiniană Tucuman. Junta, formată în aprilie 1974, avea în componența ei mai ales teroriști Tupamaros (din Uruguay) dar și de alte naționalități. Legătura lui Kröcher și a filierei suedeze cu proiectul Tucuman a avut efectul unei veritabile surprize pentru multe polități naționaliste. O descindere la cartierul general al juntei din orașul argentinian La Plata a dus la descoperirea unui depozit de armament în valoare de milioane de dolari, o fabrică mascată de arme moderne, un po-

Scanned with OKEN Scanner

ligon de tir subteran excelent echipat, o imprimerie clandestină, etc. Planul juntei era de a stabili legături în Europa (gen Carrillo — Kröcher) și de a trece, începînd cu 1976, la acțiuni concertate de destabilizare în diferite țări. Scopul : crearea unui climat de panică prin acțiuni violente și răpiri, precum și constituirea unui fel de „tezaur" al juntei, pe bază de jaf organizat.

După terminarea anchetei, poliția suedeză i-a extrădat pe Kröcher și Adomeit în RFG. În vara lui 1979, cei doi au comparut, în sfîrșit, în fața unui tribunal care i-a condamnat la 14, respectiv 12 ani și pe care-i ispășesc în închisoarea Frankenthal, de lîngă Mannheim (RFG). Nici unul, nici altul nu au abandonat, se pare, speranța de a relua într-o bună zi guerila teroristă. „Vor plăti pînă la ultima picătură de sînge" a scris Adomeit pe o bucată de hîrtie, pe care a reușit să i-o strecoare lui Norbert în închisoare. „Da, așa va fi, prietene. Chiar dacă numai pentru a ne potoli ura. Ai spus vreo vorbă contra terorismului ? Uit-o, prietene și frate" — i-a scris pe altă bucată de hîrtie Kröcher.

Pedepsele lor țineau, ce-i drept, de un cod juridic, nu și de starea mentală a celor doi teroriști.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

ŞACALUL

„Cînd am văzut că sînt încolţit, mi-am luat revolverul. Era un Tokarev sovietic 7,62. Am tras în direcţia celor trei poliţişti. În cameră nu mai eram decît noi doi : eu şi Michel. El înaintă spre mine acoperindu-şi faţa cu mîinile. Cunoştea regulile jocului : un trădător trebuie să moară. Se afla în faţa mea. Am tras între ochi ; Michel s-a prăbuşit la picioarele mele. Am mai tras o dată în tîmplă. Eram calm, am sărit de la o fereastră de la etajul III şi am fugit... nu, nu sînt un ucigaş profesionist. Nu e uşor să împuşti pe cineva între ochi atunci cînd te priveşte în faţă, mai ales dacă, cu puţin timp înainte, ai mai împuşcat alţi trei indivizi în mai puţin de 10 secunde, cum era cazul meu".

Povestind incidentul care l-a obligat să părăsească în grabă Franţa în 1975, Carlos îşi juca rolul preferat : acela de om care, iute ca fulgerul, ia o hotărîre, îl pedepseşte pe trădător, este prada remuşcărilor cavalereşti şi sare pe fereastră... În realitate era un om corpolent, iar în ziua cu pricina, după un chef pe cinste în Cartierul Latin, era destul de ameţit. Neştiind cu cine aveau de-a face, poliţiştii nu erau înarmaţi. El a cerut permisiunea de a se duce la toaletă, şi-a luat puşca pe care o ascunsese acolo şi a tras asupra lor. Nu e sigur faptul că Michel Moukarbal, adjunctul lui cel mai fidel, a stat în faţa lui căindu-se cînd a văzut că încearcă să ajungă la uşă. Carlos l-a împuşcat între ochi — cel mai bun loc pentru un asasin, a spus el în cursul interogatoriului.

Apoi s-a dus în vestibul s-a căţărat pe un balcon şi a coborît pe o schelă.

Dacă totuşi a avut remuşcări în ceea ce-l priveşte de Moukarbal, Carlos nu a resimţit acelaşi lucru nici în legătură cu cei trei poliţişti şi nici cu celelalte victime ale sale — de exemplu băiatul căruia îi rupsese încheietura mîinii cu o grenadă. Nu-l impresiona deloc uciderea unui om. „Nu pot înţelege de ce nu l-au ucis pe ambasador", spunea el în legătură cu

capturarea ambasadorului Franței în Olanda de către comandourile japoneze. Sincer nu înțelegea.

Interviul acordat în secret unui ziarist arab de la hebdomadarul parizian **Al Watan al Arabi**, în decembrie 1979, este singurul interviu pe care Carlos, poreclit Șacalul, l-a acordat vreodată. Majoritatea faptelor pe care le povestea acolo țineau deja de domeniul trecutului. Carlos părea să reamintească faptele trecute (care altfel ar fi putut rămîne necunoscute), întocmai ca un luptător care evocă bătăliile din trecut pentru a-i impresiona pe tinerii care îl ascultă.

„Atunci, cînd totul părea pierdut, am schimbat tactica și succesul a fost deplin"... continuă el în legătură cu capturarea ambasadorului Franței.

Nu avea nevoie să dovedească că își cunoștea bine meseria. În perioada în care s-a aflat la conducerea echipei de la Paris, numărul atacurilor teroriste internaționale asupra țărilor Europei a devenit de 4 ori mai numeros. Cînd a părăsit scena, în 1975, Europa de Vest deținea recordul mondial al atacurilor de acest gen, depășind toate celelalte regiuni ale lumii, datorită importanței, amplorii și numărului de asasinate, explozii, incendii și atacuri armate. Nu există nici o îndoială: Șacalul își cunoștea bine meseria.

Legenda lui Carlos conține multe exagerări. Deși îi plăcea să citească ceea ce scriau alții despre el, nu era nici pe departe Al Capone al clandestinității teroriste. „Cu cît lucrurile care se spun despre mine sînt mai absurde, cu atît mai puțin voi fi urmărit", spunea el. La Paris, misiunea lui era aceea de a executa ordinele pe care i le transmitea Wadi Haddad din Aden. I se punea la dispoziție materia primă, indicîndu-i-se cum să o folosească. El trebuia să orchestreze o forță de atac multinațională în jurul Frontului de refuz palestinian, să arate lumii ce este „revoluția internațională", să bulverseze și să demoralizeze imperialismul occidental". Bine pregătit, eficient și scrupulos, era absolut lipsit de sensibilitate. Pentru superiori, valoarea lui rezida în încrederea pe care puteau să o aibă în el, în cunoștințele lui tehnice și în arta lui regizorală „Mostenesc aceste calități de la bunicul meu din partea mamei", spunea el.

Carlos era fie „Carlos Martinez-Torres" din Peru, fie „Cenan Clark" din New York, „Hector Hugo Dupont" din Anglia și Franța, „Glenn Gebart" din SUA, „Adolph Bernal" din Chile, sau Ilici Ramirez Sanches în țara lui, Venezuela. Schimbarea numelui, a naționalității sau a identității nu era o proble-

Scanned with OKEN Scanner

mă pentru acest tînăr profesionist dotat, care a trăit existențe numeroase și la fel de complicate, timp de aproape un deceniu.

Intre 1966 și 1975, Carlos era în același timp un tînăr sud-american amabil, monden, care cinta la ghitară și care făcea curte femeilor, în tumultul înaltei societăți europene, cît și un agent important în circuitul terorismului internațional, un comunist ortodox, lucrînd sub controlul K.G.B.-ului. Dar, numai atunci cînd, la vîrsta de 26 de ani, a fugit înarmat din apartamentul său de pe strada Toullier, autoritățile au început să bănuiască o a doua existență a lui.

A durat mai mult pînă să o descopere și pe a treia.

Înainte de acea noapte de vară, Carlos trecea pur și simplu drept un sud-american tînăr și vesel, care trăia pe picior mare în străinătate. Tatăl lui avea o avere de 1 milion de dolari din venituri imobiliare, mama era divorțată, drăguță și primită în mediile diplomatice londoneze. Iar el, un tînăr monden, un play-boy.

Avea bani și timp suficient pentru a-și satisface gusturile luxoase. „Îmi place mîncarea bună și țigările fine", spunea el în cursul interviului. „Îmi place să dorm într-un pat curat. Îmi plac pantofii eleganți. Îmi place pokerul și blackjackul. Îmi plac petrecerile, balurile și, din cînd în cînd, teatrul. Știu bine că va veni și ziua declinului, de aceea vreau să profit de viață la maximum." Îi plăceau hotelurile Hilton, dușurile calde și fetele frumoase. Dar nu toate fetele îl plăceau la rîndul lor. Englezoaicelor delicate le repugnau buzele lui senzuale, părul negru foarte ondulat și ușoara corpolență pe care pantalonii de flanelă și bleizerele croite impecabil nu reușeau să o ascundă. Grăsuț încă din copilărie, fusese poreclit de copii „El Gordo", Plăcea în schimb mai mult franțuzoaicelor și italiencelor și întreținea legături cu trei sau patru în același timp.

În ceea ce privește activitatea politică, Carlos era foarte discret. Nu el își alesese prenumele. Tatăl lui, pe care devotamentul față de cauza comunistă nu-l împiedicase să facă avere, le pusese celor trei băieți ai săi numele eroului său preferat : Vladimir Ilici Lenin. Fiul cel mare era Ilici, ceilalți doi, Vladimir și Lenin („Vlad" și „Lenny" cum le spuneau colegii lor de la școlile din Anglia, unde învățau). Cu toate acestea, numele lui nu era de natură a-i face pe prietenii lui mondeni să bănuiască că el era mai atașat de mișcarea comunistă decît tatăl lui, care era un diletant. Mulți dintre prietenii lui nu l-au crezut atunci cînd, peste cîțiva ani, a declarat : „Aș renunța la orice pentrir revoluție", „Revoluția este suprema mea fericire".

Scanned with OKEN Scanner

În interviu, Carlos a vorbit mult despre trecutul său politic : îl considera deja un lucru lipsit de importanță. La sfîrșitul anului 1979, orice precauție devenise inutilă. Se referea cu dispreț la ziariștii care se doreau cît mai obiectivi, la funcționarii prudenți care, ani de-a rîndul, s-au ferit să ia atitudine în legătură cu pretinsele lui relații cu sovieticii.

De la vîrsta de 15 ani, spunea el, fusese membru activ al partidului comunist și partizan al U.R.S.S.

„Marxismul a fost întotdeauna religia mea", mărturisea Carlos. „Această credință era ereditară. Ea domnea în casă, circula prin venele părinților mei. Mai tîrziu, grație călătoriei în U.R.S.S., am dobîndit și o cultură personală".

A mărturisit că s-a înscris încă din 1964 în partidul comunist din Venezuela, care urma linia dură a Moscovei — ceea ce tatăl lui negase întotdeauna. (Încîntat că faimosul Carlos nu era altul decît fiul său Ilici, doctorul Ramirez a exclamat : „Fiul meu este general" afirmînd că Ilici nu fusese niciodată membru al partidului, că nu primise niciodată bani de la altcineva decît de la el, tatăl lui).

Încă din primul an de activitate în cadrul partidului, fusese, după cum a mărturisit-o el însuși, „un intermediar activ între diferitele secțiuni".

În anul următor conducea la Caracas o celulă clandestină cu 200 de membri și „coordona numeroase manifestații de stradă care îl speriau chiar și pe președintele Republicii". „Cînd, în 1966, tatăl meu m-a trimis la Londra, împreună cu niște colegi englezi și irlandezi, am fondat prima „Internațională a studenților din lumea muncitoare". Apoi, în 1968, m-am dus la Universitatea Patrice Lumumba de la Moscova. Partidul comunist din Venezuela mi-a finanțat șederea la Moscova... Și în această perioadă — în timpul studiilor universitare — am pus la cale niște operațiuni modeste, despre care nu pot furniza amănunte".

Multe dintre detaliile pe care nu le putea furniza atunci sînt acum cunoscute serviciilor de informații occidentale. Imediat după ce a părăsit capitala Franței, adevărul a început să iasă la suprafață.

Numele lui figura în dosarele C.I.A. din 1969. În anul acela, sovieticii puseseră sub control serviciul de informații din Cuba, D.G.I. Ca urmare, un diplomat cubanez, Orlando Castro Hidalgo, a părăsit serviciul și a plecat de urgență în S.U.A. Acest Hidalgo știa multe despre D.G.I. Informațiile sale în le-

Scanned with OKEN Scanner

gătură cu taberele de antrenament cubaneze pentru grupurile de gherilă erau foarte precise. Aici apărea pentru prima oară numele de Ilici Ramirez Sanchez, necunoscut la vremea aceea americanilor.

Plecînd de la Caracas spre Londra, tînărul Ilici s-a oprit la Havana. Aceasta se petrecea în 1966, anul conferinței tricontinentale din Cuba. El se afla printre cei 150 de venezueleni trimiși în insulă de partidul comunist din Venezuela care, la vremea aceea, punea la cale operațiuni interne de gherilă. Avea pe atunci o experiență de doi ani în domeniu și doar 17 ani. Promitea...

În tabăra de la Matanzas, în apropiere de Havana, Șacalul a învățat tactica gherilei urbane referitoare la : armele automate, explozivele pe bază de plastifianți, sabotaj, alcătuirea și citirea hărților, fotografie, confecționarea actelor false și arta deghizării. Conducătorul taberei era colonelul Viktor Simenov din cadrul K.G.B., care urma să ocupe în curînd, la cartierul general al D.G.I., un birou vecin cu cel al directorului. Instructorul său principal (care călătorea cu un pașaport fals pe numele de „Antonio Dages Bouvier“ din Ecuador) l-a urmat pe Carlos în Europa și nu s-a mai despărțit de el pînă la sfîrșit... Acest agent aparținea K.G.B.-ului și îl supraveghea pe Carlos.

Din Cuba, Ilici a fost trimis în două misiuni secrete în Venezuela. Nici una din ele nu a reușit, iar după cea de-a doua, numele lui a fost trecut în registrele poliției. Totuși, „controlorii“ lui din cadrul partidului aveau încă încredere în el și și-au asumat riscul de a-l trimite la Moscova.

Universitatea Patrice Lumumba, unde a fost trimis Ilici, nu este tot atît de restrictivă sau de subversivă ca Institutul Lenin, rezervat șefilor de partide comuniste mai calificați, din Europa și din lume. Universitatea Lumumba a fost creată în 1960 de Nikita Hrusciov pentru a lărgi numărul de cadre calificate din lumea a treia. „Conducerea, administrația și corpul didactic al Universității provin din cadrul K.G.B., iar misiunea școlii era de a-i educa pe studenții din țările subdezvoltate în așa fel încît, reîntorși în țările lor, să devină agenți motori ai acțiunii prosovietice. La terminarea unui ciclu de studii, mii de tineri extremiști se întorceau, gata de luptă, în țările lor : Iran, Chile, Angola, Mozambic, întreaga lume arabă, toată America Latină.

La Universitatea Lumumba, în timpul șederii lui Carlos la Moscova, K.G.B.-ul a ales șase studenți mexicani care să

Scanned with OKEN Scanner

participe la ceea ce nu era decît embrionul unui complot sovietic în Mexic — vezi „Operațiunea Leo" din cartea noastră.

Studenții Universității Lumumba fiind foarte numeroși — circa 20.000 — existau și elemente disparate. Ca peste tot, existau și rebuturi. Cei care promiteau erau trimiși în alte institute sovietice, unde li se completa pregătirea. Carlos însuși se reîntoarse în secret la Moscova, în 1974, pentru a urma cursuri speciale de îndoctrinare politică, de sabotaj, de karaté, etc. Acest mic amănunt nu figurează însă în strălucita poveste a vieții lui din interviu.

În cursul celui de-al doilea și ultim an petrecut la Universitatea Lumumba, Carlos s-a compromis grav. Locuind cu fratele lui mai mic, Lenin, și primind mulți bani de la tatăl său, el declara peste tot că nu va lucra niciodată într-o organizație cum era partidul comunist și că în nici un caz nu se va supune disciplinei opresive a acestuia. Cheltuia bani cu nemiluita, bea mai mult decît de obicei și făcea dragoste în loc să se ducă la cursuri. Într-o zi a aruncat cu o sticlă de cerneală în ambasada Libiei, cînd, la sfîrșitul anului 1969, colonelul Gadhafi a preluat puterea, amenințînd că va arunca țara în antisovietism. După unul sau două avertismente oficiale, fiind considerat drept un individ turbulent, Carlos a fost exmatriculat din Universitate. Dar nu a fost expulzat din U.R.S.S., ceea ce era o dovadă de indulgență față de un individ de teapa acestui șnapan din Caracas. Dimpotrivă, el rămase încă multă vreme la Moscova, participînd la acele „operațiuni modeste" la care se va referi 6 ani mai tîrziu. Ceea ce infirmă povestea neverosimilă conform căreia sovieticii ar fi renunțat la serviciile acestui golan leneș. Nu era vorba decît de o mistificare a K.G.B.-ului.

Nu se știe exact dacă la Universitatea Lumumba, Carlos a fost cel care i-a contactat pe palestinieni sau dacă ei au fost cei care au făcut primul pas. Oricum, la Moscova, Carlos l-a întîlnit pe Mohamed Boudia.

Activînd în anii '50 în clandestinitate, în calitate de șef al partidului comunist în timpul războiului din Algeria, Boudia și-a început colaborarea cu K.G.B.-ul abia în 1967. Supraveghetorul său era pe atunci Iuri Kotov, un specialist sovietic în problemele Orientului Mijlociu, care va deveni ulterior directorul K.G.B.-ului pentru Europa, cu reședința la Paris. Cînd în 1969 Boudia a fost numit la conducerea F.P.L.P. în Europa, el a fost trimis la Moscova pentru a urma un curs de perfecționare profesională. La recomandarea lui Boudia, în 1970, George Habash și Wadi Haddad l-au angajat pe Carlos.

Scanned with OKEN Scanner

Inainte de a se întîlni cu ei în Orientul Mijlociu, Carlos a făcut — cum o va face adesea de atunci încolo — un ocol prin Germania de Est. Regimul comunist era pe cale de a pune la punct sistemul său de tranzit ultrarapid pentru teroriștii vest-germani, sistem care va deveni o adevărată binecuvîntare pentru teroriștii germani și pentru cei palestinieni. (Banda lui Baader a avut o casă conspirativă în Berlinul de est, începînd din 1970. În caz de pericol, nu le trebuiau decît 10 minute pentru a scăpa de polițiști și a fi în siguranță). Palestinienii, care în 1972 aveau 23 de baze în Germania de Vest, considerau Berlinul drept o intrare și o ieșire de serviciu din cele mai comode.

După aceasta, Carlos a petrecut trei luni în Iordania, unde a fost tratat ca invitat de onoare în taberele F.P.L.P. și a luat parte la confruntarea din luna septembrie cu trupele beduine ale regelui Hussein. Această „experiență de gherilă mi-a fost de un real folos", a declarat el în cursul interviului. Apoi Șacalul a fost trimis în Europa pentru a lucra cu Boudia.

Pînă în 1973, Carlos a locuit mai mult în Anglia. După Franța, această țară reprezenta pentru el un loc foarte sigur. Ca și în Franța, în Marea Britanie acordarea de azil politic refugiaților străini devenise o tradiție. Londra mișuna de „ghe-rilleros" care își puneau la punct planurile, în general fără a fi incomodați cîtuși de puțin de poliție, care nu acționa decît atunci cînd erau în joc interesele cetățenilor englezi. Palestinienii. în special, erau liberi și la Londra și la Paris să-și pună la cale răzbunările personale și să-și pregătească operațiunile din Europa. (Abia din 1980, cînd dizidenții iranieni au ocupat ambasada Iranului de la Londra, autoritățile engleze au intervenit cu eficacitatea ce le caracterizează).

Între timp, la Paris, Boudia stabilea pentru Wadi Haddad infrastructura rețelei sale de impresari internaționali. Din cînd în cînd, Carlos venea și el să dea o mînă de ajutor, cum a fost cazul japonezilor kamikaze de la aeroportul din Lod. Totuși, la Londra, Carlos apărea drept un personaj monden, cam zăpăcit, în timp ce, pe ascuns, Șacalul își alcătuia propria rețea.

Pe atunci, Anglia mișuna de agenți sovietici. În 1971, guvernul britanic a expulzat 500 dintre ei, un adevărat record. Ambasada sovietică a rămas în consecință fără personal de specialitate. Activitatea sa clandestină a fost preluată de D.G.I.-ul cubanez. Pentru Carlos era o afacere foarte practică.

Scanned with OKEN Scanner

Şi curînd Antonio Dages Bouvier, fostul său instructor în arta gherilei şi, în acelaşi timp, supraveghetor din partea K.G.B.-ului a venit din tabăra de la Matanzas din apropiere de Havana, în Anglia, pentru a-l întîlni pe Carlos.

O juristă elegantă, provenind dintr-o mare familie columbiană, Maria Nydia Romero de Toban, urma să completeze trioul. Despărţită de soţul ei, aceasta locuia la Londra împreună cu cei doi copii şi lucra la reprezentanţa Columbiei. Majoritatea prietenilor ei o găseau fermecătoare, dar puţin cam zăpăcită şi generoasă. Nutrea sentimente vag maoiste şi considera Uniunea Sovietică drept o ţară prea burgheză pentru a fi luată în serios. De fapt, ea făcea parte din secretariatul promoscovit al partidului comunist columbian, printre ai cărui conducători se afla şi soţul ei. Avea relaţii strînse cu D.G.I.-ul cubanez prin intermediul unui secretar al ambasadei Cubei. (Era vorba de Angel Dalman, semnalat secţiei speciale a Scotland Yard-ului de către D.S.T.-ul francez, în 1975, după măcelul din strada Toullier).

La Londra, cei trei au început să caute ascunzători şi au găsit cîteva în West-End. În agenţii, Nydia se dărea drept soţia lui Bouvier, în timp ce ea era, de fapt, amanta lui Carlos (care trăia, în acelaşi timp, şi cu o spaniolă, despre care s-a aflat mai tîrziu că ascundea în apartamentul ei un veritabil arsenal de arme pentru Şacal) Nydia ascundea şi ca arme pentru Carlos, ca şi hîrtii confidenţiale şi paşapoarte de schimb pentru el şi pentru Bouvier. Ea obişnuia, de asemenea, să meargă la Paris, atunci cînd Carlos îl înlocuia pe Boudia în Franţa şi destul de des în RDG. Carlos se servea de ea la Londra pentru a transmite mesaje urgente şi a-i păstra o parte din bani. De la Paris, el îi trimitea 500 de franci pe lună pentru a-i pune bine şi a-i avea în caz de nevoie. („Nevoia“ ivindu-se în timpul unui week-end, în strada Toullier, Carlos n-a putut să se servească de bani pentru evadarea sa). Totuşi, nu Nydia de Tobon era veritbilul său bancher din Marea Britanie, ci Bouvier. Iată încă un detaliu, dispărut în arhive, care nu a devenit semnificativ decît după fuga lui Carlos. În aprilie 1973, forţele israeliene au ocupat cornişa libaneză de la Ramblatt el-Blida şi au putut să audă mesajele pe care un funcţionar sovietic al K.G.B.-ului le transmitea de la Beirut pe cale diplomatică. Astfel, au aflat, din întîmplare, ceva ce nu ştiau în legătură cu activitatea lui Carlos şi anume că el scotea bani (cecuri) din contul bancar al unui agent al K.G.B.-ului, pe nume Antonio Doges Bouvier.

Scanned with OKEN Scanner

Înainte de a fi avansat, Calnos muncea pe brînci la Londra, împreună cu Bouvier, pregătind și întocmind liste de personalități, evrei, ce trebuiau împușcați în numele rezistenței palestiniene. Cînd, după fuga lui Carlos, lista, oarecum fantezistă, căzu în mîinile Scotland Yard-ului, ea cuprindea 500 de nume. În fruntea listei se afla unul din conducătorii mișcării sioniste Joseph Sief, președintele marilor magazine Mark & Spencer. Urmau vedete ale lumii muzicale, literare, teatrale, politice și financiare (de exemplu Yehudi Menuhin, autorul dramatic John Osborne și fostul prim-ministru Conservator Edward Heath).

Chemat la Paris pentru alte probleme, Carlos nu numai că nu a reușit să depășească numărul 1 al listei sale, dar a și ratat afacerea. Operațiunea respectivă este relatată în interviu : „Pentru a executa corect un asasinat, susține Carlos, trebuie să ai două revolvere : unul cu amortizor de sunet, celălalt foarte puternic, de protecție în caz de pericol. Acesta este strictul necesar. Ei bine, eu nu aveam decît un singur revolver, pe care mi-l dăduse un prieten și pe care nici măcar nu-l încercasem. L-am curățat, am luat o mașină veche și m-am dus la locuința lui Sief... I-am ordonat majordomului să mă conducă la stăpînul lui care era în baie. Am tras de trei ori, dar un singur glonte l-a atins, la nivelul buzei superioare, În general, eu trag trei gloanțe în nas și moartea este instantanee. Dar tipul a avut noroc. N-a fost atins decît de un singur glonte, iar dinții au amortizat șocul. Astfel a scăpat cu viață".

Dat fiind personalul și armele de care dispunea, acest fiasco este greu de explicat. Poate vroia doar să se prefacă că e rău. Dar a doua oară n-ar mai fi fost prins pe picior greșit.

Numai după moartea lui Mohamed Boudia, rețeaua de la Paris i-a fost încredințată lui Carlos. Convocat în Aden de Wadi Haddad, el a revenit la Paris însoțit de un adjunct foarte eficient, un libanez pe nume Michel Moukarbal și dispunînd de o „bancă a terorii" (cu alte cuvinte de un rezervor personal experimentat). un mecanism în perfectă stare de funcționare, pus la punct de Boudia înainte de a muri. În plus, colonelul Gadhafi îi promisese că îi va plăti facturile. „Existența mea de revoluționar de duzină luase sfîrșit. Devenisem un personaj de vază Atunci s-a născut „Carlos"

Ce făcea exact Carlos ? De fapt, cîte puțin din toate. Dar ce contează ? Singurul lucru care conta cu adevărat era că drapelul „revoluției internaționale" continua să fluture în vînt !

Rolul său era de a menține disciplina în rîndurile fostilor combatanți ai lui Wadi Haddad și de a le da instrucțiuni. Had-

Scanned with OKEN Scanner

dad dorea cu orice preț un comandament centralizat. Treptat, practic toate — sau aproape toate — grupările teroriste europene trebuiau să depindă de el din punctul de vedere al finanțării și al procurării armelor. Căci fără el, unele grupări ar fi fost într-o situație deosebit de grea. „Se spune mereu că grupul Baader-Meinhof, Mișcarea 2 iunie și Celulele revoluționare sînt complet independente ; nimic mai fals. Fără Haddad totul se ducea de rîpă", susținea și ex-teroristul german Hans Joachim Klein în 1978. Klein părăsise Celulele revoluționare în 1975, la puțin timp după raidul asupra reuniunii O.P.E.C. de la Viena, „deoarece era dezgustat de operațiunile demențiale ale Internaționalei teroriste". Celulele respective aparțineau de fapt lui Haddad care le dădea 3.000 de dolari pe lună, spunea Klein. Dar și pentru toți ceilalți, cuvîntul lui Haddad era lege. (După ce pregătise timp de o lună răpirea papei, Mișcarea 2 iunie lăsă totul baltă tot la ordinul lui Haddad).

Astfel, numeroase manifestări teroriste spectaculoase, care păreau să fi fost concepute la locul faptei, fuseseră de fapt sugerate de Haddad și supervizate de Carlos. Carlos nu le conducea decît pe cele mai importante, avînd grijă, în același timp, ca solidaritatea internațională să fie și să rămînă de nezdruncinat.

În orice caz, el a fost cel care a organizat primele capturări de ostateci din rîndul diplomaților europeni — de exemplu, ocuparea ambasadei Franței de la Haga de către comandourile japoneze. Acest prim succes i-a permis mai întîi lui Carlos să blocheze guvernul francez timp de 101 ore, apoi să-l constrîngă să accepte condițiile lui. La Paris, Șacalul a celebrat această scandaloasă capitulare aruncînd cîteva grenade într-un drugstore de pe bulevardul Saint-Germain — distrugîndu-l în parte — omorînd două persoane și rănind alte 20, înnebunind astfel mediile oficiale și o parte a populației. Împreună cu teroriștii germani, el a organizat o operațiune similară la Stockholm, apoi a încercat, dar fără succes, să repete operațiunea de la Haga, la Copenhaga și la Berna.

Unii din colaboratorii lui francezi au atacat cu bombe redacțiile unor ziare pariziene : „Pentru asta, am primit felicitări de la Beirut", mărturisea Carlos. Teroriștii belgieni și olandezi supravegheau itinerariile aeriene internaționale. Se distrau urcînd la bordul avioanelor pachete minate. El a convins banda lui Baader să adauge la arsenalul propriu 60 de grenade furate de la armata americană, pe care le-a împărțit în mod egal turcilor și iranienilor aflați la Paris.

Scanned with OKEN Scanner

Carlos îl trimisese pe Michel Moukarbal să se aprovizioneze cu arme de la grupul de livrări al anarhiştilor elveţieni, de la Zürich, punînd deoparte, pentru el, 22 de mine anti-tanc („specialitatea casei"). Grupul elveţian i-a furnizat explozibilul cu ajutorul căruia E.T.A. l-a ucis pe amiralul Carrero-Blanco, pe care generalul Franco îl desemnase succesorul său. La fel a ajutat Carlos şi I.R.A. în ajunul unei operaţiuni de mare anvergură ce urma să se desfăşoare la Londra. El a încercat, prin intermediul lui Moukarbal, să-i determine pe elveţieni să arunce cîteva bombe în birourile companiei Air Japon din Zürich, dar a fost refuzat.

Şacalul distribuia celor care aveau nevoie paşapoarte false, imitate perfect, confecţionate de reţeaua lui Curiel — au primit asemenea paşapoarte membrii comandourilor japoneze, gherilele sud-americane aflate în permisie şi sud-coreenii care au încercat să-l ucidă pe preşedintele Park la Seul, dar nu au reuşit (au ucis-o numai pe soţia acestuia). Carlos s-a folosit de Brigăzile Roşii pentru a face rost de paşapoarte autentice, furate de teroriştii germani şi italieni, pentru a închiria maşini necesare echipelor sale de şoc, şi de „feţele palide" europene pentru a servi de dubluri palestinienilor lui, puţin cam prea „vizibili". Şacalul se servea de turci pentru a introduce arme provenind din Europa de Est, şi de germani pentru a distribui diferitelor reţele lăzi întregi cu arme introduse în Europa în bagajele unor diplomaţi libieni. Un brazilian îi verifica armele, iar un grec l-a ajutat să trimită în Italia prima sa rachetă sovietică **Strela.**

Episodul **Strela** a fost unul din eşecurile lui Carlos cele mai dureroase. Cinci palestinieni se aflau deja pe un balcon, în apropierea aeroportului Fiumicino — Roma. Tocmai se pregăteau să arunce în aer un avion al companiei El Al care decola, cu ajutorul acestei rachete cu cap căutător portativ, cînd au fost arestaţi de poliţie, informată din timp de către israelieni. Carlos nu a avut noroc nici cu celelalte avioane ale companiei El. Al. Într-adevăr, a încercat de două ori, la Orly, să le distrugă cu ajutorul rachetelor R.P.G. sovietice şi de două ori operaţiunea a eşuat.

În interviu ,Carlos vorbeşte, nu fără iritare, de aceste operaţiuni. La Orly, o tentativă anterioară se soldase şi ea cu un fiasco. Cauza eşecului — o grevă a personalului companiei El. Al au refuzat pur şi simplu să aterizeze la Orly. Următoarea acţiune a fost pregătită cu minuţiozitate. Dar omul care mînuia „bazooka" a atins din greşeală un avion iugoslav, şi, în

Scanned with OKEN Scanner

consecință, a doua lovitură a explodat în aer. „Era un bărbat curajos, dar care a fost pierdut. Noi am hotărît să repetăm acțiunea peste o săptămînă, iar eu m-am dus personal la aeroport să văd dacă totul este în ordine. Am ales o zi de duminică deoarece duminica familiile pariziene vin să viziteze aeroportul".

„Am ascuns armele în toalete, dar acestea erau arhipline; iar, cînd am putut în sfîrșit să recuperăm armele, avionul se pregătea să decoleze. Se afla deja la o altitudine de 350 m, cînd omul nostru a tras, dar era prea tîrziu. Cînd au sosit polițiștii, oamenii mei au înnebunit. Au deschis focul, au aruncat grenade (au fost rănite 20 de persoane), au luat 6 ostateci (printre care și o femeie însărcinată) pe care i-au ținut închiși în toalete pînă cînd au primit un permis de liberă trecere pentru Orientul Mijlociu. Eu pregăteam deja ceva ca să-i eliberez..."

În ciuda acestor eșecuri, Carlos s-a descurcat pînă la urmă destul de bine. Cînd a părăsit scena, terorismul începea să fie o veritabilă profesie, deschizînd perspective de viitor. Un mare număr de grupări teroriste învățaseră să se implanteze cît mai solid, să comunice între ele pe căi subterane, să-și cronometreze corect acțiunile și să-și procure din est, prin intermediul palestinienilor, un armament perfecționat. Hans Joachim Klein evoca cu plăcere ziua în care l-a vizitat pe Carlos la Paris, iar acesta i-a arătat cum să mînuiască Skorpionul ceh — pe atunci o noutate în domeniu — care urma să devină arma preferată a teroriștilor pentru munca în echipă. Carlos nu a fost decît pentru puțin timp șeful rețelei de gherile cuprinsă între Europa și Orientul Mijlociu America de Sud și Japonia. Cînd s-a retras un purtător de cuvînt al F.P.L.P. a declarat că Șacalul fusese unul din cei mai strălucițI agenți ai lor"

În tot acest timp, poliția franceză nu știa nimic despre Carlos. Cuba însă știa totul.

Poliția a sosit în strada Toullier nr. 9 din pură întîmplare. Michel Moukarbal fusese supus — se pare că tot din întîmplare — unui interogatoriu de control pe aeroportul din Beirut. A fost interogat și cînd a sosit la Paris. Greu de presupus că a vorbit despre Carlos din moment ce agenții D.S.T.-ului francez, care îl filaseră pe Moukarbal, au sosit în strada Toullier neînarmați. Ei veniseră doar că să stea puțin de vorbă. I-au anunțat ei pe Carlos care părea destul de amețit — și așa era.

Scanned with OKEN Scanner

Dar cînd l-au trimis să-l caute pe Moukarbal ca să discute și cu el, Șacalul și-a pierdut capul și a tras.

Grație carnetelor și conturilor găsite asupra lui Moukarbal și printre lucrurile acestuia, poliția franceză și-a dat seama repede cu ce se ocupa Carlos. S-a descoperit că la Paris Șacalul avea două apartamente și patru prietene venezuelene, cu care se culca pe rînd. (Una din ele avea ascuns sub pat un important stoc de arme. Trei dintre ele aveau prieteni care se dădea drept „diplomați" și care lucrau la ambasada Cubei. Una din fete lucra și ea acolo. Era angajata D.G.I.-ului, pentru care organiza „brigăzi internaționale de tineri" care urmau să plece în Cuba pentru a ajuta, chipurile, la strîngerea recoltei de trestie de zahăr. Prietenii lor erau toți membri ai D.G.I., iar unul dintre ei — Paul Rodriguez Sainz — era șeful misiunii D.G.I. în Franța. Nu numai că veneau adesea în strada Toullier, dar colaborau permanent cu Carlos, fie la Paris, fie la Londra, prin Nydia de Tobon). D.S.T.-ul francez era sigur că tot cubanezii l-au ajutat pe Carlos să scape din cursa întinsă pentru a-l prinde, după ce a evadat. Peste 10 zile, cei trei „diplomați" cubanezi au fost expulzați din Franța nu ca spioni, ci ca agenți secreți care sprijineau acțiunea teroristă prin mijloace de propagandă.

„Afacerea Carlos, care pînă atunci fusese o demonstrație frapantă a unității de acțiune a grupurilor teroriste, a permis elucidarea unor elemente importante ce demonstrau asistența acordată de unele state terorismului internațional", a spus purtătorul de cuvînt al ministrului de interne, Michel Poniatowski, care figura el însuși pe lista eventualelor victime ale rețelei.

„Elemente noi au confirmat legăturile strînse dintre rețelele teroriste și serviciile de spionaj din unele țări, unii agenți ai spionajului cubanez erau în legătură cu unele țări din Europa de Est, care au jucat și ele un rol în această Internațională a violenței", a mai spus Poniatowski.

Poniatowski tare ar fi vrut să citeze Uniunea Sovietică printre aceste „țări din Europa de Est", dar președintele Republicii s-a opus. Totuși, cel puțin în acest caz, colaborarea directă a lui Carlos cu sovieticii nu putea fi pusă la îndoială.

În septembrie 1973, operațiunea de la castelul Schönau din Austria nu a fost prea spectaculoasă : fără morți, fără incendii sau explozii, fără răpiri de ambasadori. Singurele victime au fost trei refugiați evrei îngroziți, care călătoreau într-un compartiment de clasa a II-a. Scopul operațiunii era acela de a arăta modul în care cîțiva bărbați înarmați pot, foarte u-

Scanned with OKEN Scanner

șor, să șantajeze Europa Unele din „numerele" cele mai reușite din repertoriul lui Carlos n-ar fi putut fi realizate dacă această operațiune n-ar fi avut loc.

Acțiunea fusese pregătită în amănunțime de Mohammed Boudia și n-ar fi putut fi realizată fără sprijinul sovieticilor. Castelul de la Schönau era o tabără de tranzit pentru evreii sovietici care emigrau în Israel. Cu puțin timp înainte, sub conducerea lui Hassan Salameh, organizația Septembrie negru încercase să pătrundă în tabără, dar cele 6 comandouri înarmate ale sale fuseseră descoperite de agenții „Mosad"-ului din Israel și au avut noroc că au scăpat cu viață.

Arestați mai tirziu, ucigașii au mărturisit că aveau un consemn, și anume să telefoneze „în Est"... — Praga sau Budapesta — pentru a semnala momentul în care, tabăra fiind plină, lovitura ar fi avut șanse de reușită.

Planul Boudia a făcut ca aceste pregătiri să devină inutile. Sovieticii, care cunoșteau exact numărul de evrei pe care îi lăsau să plece, nu au trebuit decît să indice palestinienilor, care se aflau în Cehoslovacia, cu ce tren urmau să plece evreii. Doi palestinieni s-au urcat în tren, la granița cehoslovacă, și au început să-i caute pe emigranții evrei. Cînd i-au găsit, au îndreptat armele spre un cuplu mai în vîrstă și spre un bărbat mai tînăr. Sosind la Viena, au făcut rost de un Volkswagen, i-au urcat pe ostateci în mașină și i-au dus la aeroport. Acolo au așteptat. Peste 13 ore, cancelarul Bruno Kreisky dădea ordin ca tabăra de la Schönau să fie definitiv închisă. Apoi a dat dispoziții ca palestinienii să fie îmbarcați într-un avion Cessna, pus la dispoziția lor de guvernul austriac, și le-a urat drum bun.

Cei doi bărbați sosiseră în Cehoslovacia via Beirut, trecînd și pe la Paris. Se pare că mai fuseseră în această țară, din moment ce pe pașapoartele lor (false) existau vize de întoarcere. Cei doi așteptaseră destul de mult sosirea trenului în orașul de frontieră. Cînd l-au văzut, s-au urcat, avînd asupra lor pistoale Kalașnikov și alte arme destul de stînjenitoare, ascunse toate sub paltoane. Oricine a încercat să treacă granița Cehoslovaciei în timpul ocupației sovietice știa foarte bine ce însemna asta.

Cancelarul Kreisky a fost afectat de protestele stîrnite în presa străină de rapiditatea cu care a capitulat. „Țările care sînt în război și cele care nu sînt nu pot interpreta acest gen de evenimente în mod identic", a susținut cancelarul, făcînd, desigur, aluzie la războiul prin procură pe care Uniunea Sovie-

Scanned with OKEN Scanner

tică îl declarase Vestului, prin intermediul palestinienilor. Şi să nu uităm că Austria era o ţară neutră. Totuşi, conform regulilor războiului terorist, capitularea lui necondiţionată din anul 1973 nu a avut darul de a-l feri de alte incidente şi mai grave. Slăbiciunea de care a dat dovadă a fost luată de teroriști drept o invitaţia cordială de „reînnoire" a vizitei, ceea ce Carlos a şi făcut, doi ani mai tîrziu, cînd a organizat operaţiunea O.P.E.C. de la Viena, în cursul celebrei reuniuni din 1975 a miniştrilor petrolului din ţările exportatoare.

Neutralitatea binevoitoare a Austriei odată asigurată, operaţiunea O.P.E.C. în sine a fost un fleac. Colonelul Gadhafi putea da toate informaţiile de care era nevoie. El a şi fost primul care se gîndise la o asemenea operaţiune. Ceea ce Hans Joachim Klein a trebuit să recunoască după reuşita acţiunii (el a adăugat că informaţile furnizate de Gadhafi erau 100% exacte). Ministrul libian al petrolului se afla şi el acolo, împreună cu toţi ceilalţi miniştri ai petrolului. După ce s-a refugiat pentru o vreme pe coasta nord-africană, după eşecul de la Paris, Carlos a plecat în Libia. Îi rămîneau 6 luni pentru a pune totul la punct împreună cu oamenii lui Gadhafi, pentru a trimite armele în Europa (prin valiză diplomatică) şi a-şi aduna oamenii (instruiţi în Aden).

Carlos s-a stabilit la Viena în 1975, înainte de Crăciun, împreună cu Hans Joachim Klein, Gabriele Kröcher-Tiedemann, doi libanezi şi un palestinian. O echipă de întărire aparţinînd celulelor revoluţionare germane, înarmată, s-a instalat într-o vilă izolată, la o distanţă de 60 km. Carlos s-a instalat la hotelul Hilton. În ziua cu pricina, au luat cu toţii tramvaiul pînă la clădirea O.P.E.C., purtînd pe umeri genţi Addidas, burdușite cu puști și cu grenade. La ușă, portarul i-a salutat vesel și, știind că conferința nu era practic păzită, au urcat liniștiți scările. Trei paznici neglijenţi au fost uciși. Nu atît din considerente de securitate, ci din motive psihologice. „Ne trebuia un precedent exemplar", i-a spus Carlos lui Klein după ce a ucis cu sînge rece victimele. (După agresiune, Wadi Haddad l-a certat rău pe Klein tocmai pentru că nu a ucis pe nimeni).

Guvernul austriac a pus la dispoziţia agresorilor un Boeing Şi iată-i pe teroriști plecaţi, făcînd semne fotografilor şi luînd cu ei 11 ostateci reprezentînd cam 4/5 din rezervoarele mondiale de petrol. Reportajul televizat al voiajului prizonierilor a fost extraordinar. Din Laponia şi pînă în Patagonia, toată lu-

Scanned with OKEN Scanner

mea știa acum că Palestina vroia să distrugă Israelul. Iar organizația teroristă era formată din oameni hotărîți, foarte bine pregătiți și, aparent, de neînvins.

Peste puțin timp, Carlos s-a retras. Era și timpul. În vara aceea, la Entebbe, Wadi Haddad a suferit o umilință teribilă. Era și el acolo cînd echipa lui germano-palestiniană a aterizat în Uganda cu un avion pe care îl verificase. Lîngă el, Antonio Dages Bouvier, falsul ecuadorian, aflat în slujba K.G.B.-ului, dirija operațiunea. Împreună i-au văzut pe oamenii lor despărțindu-i pe cei 78 de ostateci evrei de ceilalți 168 de pasageri, întocmai cum S.S.-iștii făceau la Buchenwald. „Schnell ! Schnell ! (repede, repede) striga terorista germană, agitîndu-și pușca și împingîndu-i de la spate pe prizonieri.

Printr-un noroc formidabil, Haddad și Bouvier au reușit să scape cînd israelienii au organizat o operațiune fulger de salvare. Cu o singură excepție, toți teroriștii au fost uciși. Printre morți se afla și șeful echipei, Wilfred Böse, șeful Celulelor revoluționare germane.

După Viena, Carlos a fost văzut peste tot : în vila de pe malul mării, pe care Gadhafi i-o dăduse în Libia, în Aden, Beirut, Bagdad, Londra și Bonn. Se credea că fusese și la Montevideo pentru a-l asasina pe dictatorul chilian Pinochet, aflat în vizită oficială în Uruguay și la Montreal pentru Jocurile Olimpice. Ayatolahul Khomeini a anunțat solemn că l-a trimis pe Carlos în Mexic pentru a-l asasina pe fostul șah al Iranului ca și pe ceilalți membri ai familiei imperiale care se aflau acolo. Ziarele au scris că el conducea gherilele M 19 din Columbia, care au luat prizonieri 14 ambasadori, în cursul unei recepții diplomatice ce avea loc la Bogota. La rîndul lor, C.I.A. și omologul său vest-german, B.N.D., susțineau că el se afla la Belgrad, unde lucra la un ziar terorist internațional. Ceea ce era adevărat.

Agenții germani se aflau acolo în ziua de 6 septembrie 1976, cînd Carlos a ajuns la Belgrad venind de la Alger împreună cu cinci complici, printre care și doi germani. C.I.A. prevenise autoritățile iugoslave în legătură cu sosirea lui. Dar iugoslavii nu numai că l-au primit, dar l-au și condus într-un salon rezervat personalităților oficiale iar apoi l-au lăsat să se ducă în oraș. Peste 4 zile, Carlos a plecat liniștit în Iraq.

De atunci nu a mai fost văzut. Unii spun că a profitat de faptul că treburile îi mergeau încă bine și a dispărut. Cel puțin așa s-a exprimat Hans Joachim Klein atunci cînd a anunțat

Scanned with OKEN Scanner

propria sa retragere ziariștilor de la **Der Spiegel.** După „o carieră murdară“ ce a culminat cu afacerea O.P.E.C. de la Viena, Carlos s-a retras discret. Dacă ar mai fi așteptat, susținea Klein, s-ar fi putut ca cineva să-l **oblige** să plece. În realitate, cariera lui era pe sfîrșite. În calitate de șef al echipei O.P.E.C. trebuia să-i „lichideze“ pe șeicul Yamani al Arabiei Saudite și pe Amusegar, ministrul iranian al petrolului, a declarat Klein. „Trebuia să se ocupe de asta numai după ce noi eram plecați de la Viena ; altfel n-am mai fi fost lăsați să plecăm... dar cînd am ajuns într-o țară arabă (Algeria) Carlos a acceptat un compromis. A primit pentru asta un „munte“ de bani (se vorbește de fabuloasa sumă de 5 milioane de dolari). Atunci ne-a spus că acțiunea se contramandează : nici Yamani, nici Amusegar nu vor fi uciși“.

Cunoscînd perfect regulamentul — trădătorii trebuie să moară, o spusese chiar Șacalul pentru a explica de ce l-a ucis pe Moukarbal —, el și-a luat cele mai abile precauții pentru a-și acoperi retragerea. A compus o scrisoare de demisie, în 3 exemplare, a mai susținut Klein, ale cărei copii le-a trimis, prin Böse, în Europa și în Aden. Pe scurt, „Carlos l-a prevenit pe Haddad să nu-și imagineze lucruri extraordinare“, iar Haddad i-a spus : „O.K. Du-te la dracu !“

La dracu ? După părerea lui Klein, acest „drac“ locuia la Moscova. „Vorbea mereu de șederea lui în U.R.S.S. De la el am aflat cum să deosebesc icrele negre Malassol de cele Beluga... ; Sperase întotdeauna să poată reveni la Moscova. Spunea că fusese expulzat de la universitate, dar nu din țară“.

„Dar ce putea să facă el la Moscova“, l-a întrebat reporterul de la **Der Spiegel.**

„Locuia acolo, cea ce înseamnă foarte mult pentru cineva care este căutat în lumea întreagă“.

De fapt, Carlos nu prea era căutat. Către mijlocul acestui deceniu terorist, la care participase și el cu brio,, nici o țară din Vest nu ținea neapărat să-i aresteze pe cei care lucrau pentru Rezistența palestiniană. Ba chiar, unele guverne au făcut tot posibilul pentru a evita aceste arestări. Dacă, în 1976, Carlos a dispărut pentru totdeauna de pe firmament, este fără îndoială din cauză că devenise „stînjenitor“ chiar și pentru proprii lui prieteni.

Wadi Haddad și Georges Habash îi reproșau lui Carlos atitudinea pe care a avut-o în afacerea de la Viena, de la reuniunea O.P.E.C., dar aveau și alte motive de a fi nemulțumiți. Michel Moukarbal era un colaborator de prim ordin, a cărui

Scanned with OKEN Scanner

asasinare nu era deloc justificată. Rețeaua de la Paris s-a prăbușit complet după asasinatul absurd din strada Toullier. Erau necesare acum eforturi mari pentru a regrupa trupele lui Haddad în Europa și pentru a repune totul în mișcare. Inutil : mașina era blocată pentru totdeauna. Haddad însuși nu a mai reușit să organizeze de atunci decît o singură lovitură la scară internațională — deturnarea unui avion al Lufthansa la Mogadiscio, în octombrie 1977 — înainte de a muri de cancer cîteva luni mai tîrziu, într-o clinică est-germană.

O explicație mai verosimilă este aceea că Șacalul a fost pur și simplu rechemat în U.R.S.S. pentru că era considerat drept un individ căruia i-a plăcut întodeauna riscul. Șeicul Yamani care, în captivitate, a vorbit cu el ore întregi, credea că Șacalul începuse să acționeze din ordinul Moscovei, dar că, ulterior, „a depășit chiar ceea ce îi era permis". Yamani nu credea că Șacalul era un „comunist convins" sau că-l interesa prea mult Rezistența palestiniană. „Carlos crede în cauza palestiniană numai în măsura în care aceasta reprezintă un mijloc de propagare a Revoluției internaționale", a spus Yamani. Se referea desigur la revoluția maoistă permanentă, sprijinită de noua stîngă, ceea ce irita îngrozitor Kremlinul.

Nu exista, totuși, nimic senzațional în ideologia lui Carlos. In interviu el vorbește ca un comunist ortodox — ceea ce și fusese la început. „Nu trebuie să ne amestecăm în disputa rintre cele două supraputeri comuniste", susținea Carlos. „Singurul război care contează este acela dintre socialist și capitalism".

„Palestinienii erau și ei utili în acest război, a explicat el, pentru că patria pe care o visau ei se afla în imediata vecinătate a unui imens rezervor de petrol. Astfel, grație Rezistenței palestiniene, avem posibilitatea de a arunca în aer toate zonele petrolifere din Golful Persic, din Kuwait și pînă la emiratul Oman, din Arabia Saudită pînă în Venezuela. Petrolul este singura armă care poate da o lovitură mortală imperialismului american".

Însuși Boris Ponomariev, directorul Secției pentru afacerile comuniste internaționale de la Kremlin, n-ar fi putut spune un lucru mai adevărat.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

OGRO ȘI AFACEREA MARIE CHRISTINE

Teroare în Țara Bascilor. În noaptea de 5 ianuarie 1979, în orășelul basc Blasain, tînărul polițist Antonio Ramirez Gallardo și prietena sa Hortensia Gonzales erau împușcați de asasini necunoscuți, în timp ce se urcau în mașină, după ce petrecuseră împreună o seară la discotecă. La acea dată, în Spania, aveau loc cam patru sau cinci asasinate de acest fel pe săptămînă. Totuși, asasinarea tînărului polițist a avut pentru mulți și un aspect simbolic, și aceasta datorită unui detaliu : corpul celui ucis s-a prăbușit peste volan, acționînd claxonul și timp de douăzeci de minute, pînă la sosirea ambulanței, sunetul lugubru al claxonului a răsunat pe străzile tăcute. Zeci de persoane priveau. Nimeni însă nu s-a apropiat de mașina cu cei doi tineri asasinați. Faptul că toți se temeau, nici măcar nu putea fi considerat ca un reproș. Căci ceea ce urmăreau asasinii nevăzuți era tocmai „inocularea terorii". „Ucide unul și se vor speria o mie" era la acea vreme dictonul teroriștilor din Țara Bascilor. Identitatea celui ucis aproape că nici nu mai conta, iar incidentul de la Blasain era doar unul dintre multe altele. Ceva merita însă subliniat. Anume că el avea loc în 1979, că generalul Franco murise de patru ani iar Spania era angajată în tot acest timp pe drumul democratizării. Totuși, în cursul acestor patru ani, sute de persoane fuseseră victimele terorismului, mult mai mulți decît în cursul celor patruzeci de ani de dictatură franchistă ! Cine se temea, așadar, de democratizare ? Bascii ? Greu de crezut, cînd aceștia luptaseră din greu în 1936—1939 contra lui Franco și își continuaseră lupta și după aceea. Și mai greu de crezut că aceiași băsci puteau lupta acum prin terorism contra procesului de democratizare din Spania, după ce ani de zile, sub Franco, luptaseră pentru libertate. Ca și în Irlanda de Nord (cum vom vedea), cineva se servea de o minoritate etnică îndelung persecutată, în scopuri obscure și destabilizatoare. „Teroriștii exploatează sentimentele noastre, speculînd situația care exista pe vremea lui Franco. Ei comit crimele în numele

poporului basc, dar la ora actuală situaţia este total diferită. Acţiunea teroristă este destinată evident să destabilizeze statul spaniol aflat în plin proces de democratizare, să lovească în instituţii, partide politice odinioară interzise, în armată, judecători, poliţie, ca şi banda Baader în Germania Occidentală sau aşa-zisele Brigăzi roşii în Italia", declarase cu amărăciune un ziarist basc. Sub Franco lupta bascilor fusese cu adevărat un minunat exemplu de afirmare a drepturilor lor etnice, culturale şi naţionale. Bascii nu puteau uita bombardamentul sinistru de la Guernica (imortalizat de Picasso), care distrusese centrul istoric şi cultural al acestei populaţii datînd încă din evul mediu. Nici o teneativă de zdrobire a rezistenţei basce dusă de Franco nu dăduse rezultate. Celebrul proces de la Burgos din 1970 fusese un moment înălţător al afirmării curajului bascilor. Şaisprezece membri ai mişcării clandestine ETA (Euzkadi Ta Askatsasuna) fuseseră acuzaţi de a încerca să răstoarne prin violenţă regimul Franco. Cinci dintre ei au fost condamnaţi la moarte, alţi nouă la pedepse care, cumulate, însumau cinci sute cincisprezece ani. Puţine procese stîrniseră însă un asemenea val de indignare în epoca postbelică. Li se imputau „crime" contra statului fascist, ca : reuniuni şi manifestaţii neautorizate, jefuirea unor bănci, multiple atentate cu bombe şi sabotaje dar nu existau în total decît... trei morţi. În cursul tuturor anilor de rezistenţă bască nu putuseră să fie număraţi (de autorităţi, firește) decît... cinci morţi. Coşmarul începuse pentru toată lumea, inclusiv pentru basci, la 20 decembrie 1973.

Operaţiunea Ogro. Asasinarea amiralului Luis Carrero Blanco primul ministru, a constituit un adevărat tur de forţă pentru teroriști. Autorii acestui atentat l-au făcut ulterior cunoscut într-o carte, iar de atunci mulţi alţii, „angajaţi" în asemenea operaţiuni au căutat să-l imite. De pildă, în 1979, pe o şosea din Belgia, numai o infimă eroare de minutaj a salvat viaţa generalului Alexander Haig, pe atunci comandantul suprem NATO. Scenariul atentatului a fost însă identic cu cel care a pus capăt vieţii amiralului Blanco. Iar acelaşi sinistru scenariu era, de asemenea, cît p-aci să ducă la moartea a circa 200 de militari dintr-o cazarmă spaniolă. Operaţiunea Ogro, adică lichidarea amiralului Blanco, a fost dusă la îndeplinire de patru teroriști, care nu s-au sfiit cîtuşi de puţin să ţină, ulterior, o conferinţă de presă în Franţa unde, apărînd mascaţi la faţă, au răspuns întrebărilor ziariştilor cărora nu le venea să creadă ochilor. Totuşi, această regie publică organizată în scopul „acreditării terorii"l nu putea să ascundă regia de culise.

Scanned with OKEN Scanner

Operaţiunea Ogro însemnînd, de fapt, un an întreg de pregătiri minuţioase : vizite prelungite, de explorare, la Madrid ; constituirea unor arsenale clandestine de arme ; luni întregi în care erau notate toate mişcările şi traseele amiralului Blanco, viitoarea victimă. Cei patru teroriști au mărturisit totuși la conferința de presă din Franța cum au transportat în secret, la Madrid, 100 de kilograme de dinamită într-o mașină furată, fără să menţioneze totuşi şi furnizorii, adică IRA irlandeză, care la rîndul ei procurase dinamita de la un grup de anarhişti elveţieni. Deci, o veritabilă „reţea a terorii organizate şi internaţionalizate". Cei patru au mai vorbit și despre săptămînile de muncă într-un subsol din Madrid pentru a crea un tunel subteran care să ducă pînă la strada pe care urma să treacă amiralul Blanco, despre ascunderea explozibilului în saci de plastic din cei folosiți pentru gunoi, despre fixarea lungilor fire electrice la baza unui imobil chiar sub ochii nepăsători ai trecătorilor, pentru a putea provoca explozia de la distanţă. Ca și despre plasarea unui automobil plin cu explozibil în apropierea locului atentatului (dar și a unei mari conducte de gaz), automobil aflat sub paza discretă a unei santinele teroriste, care trebuia să dea semnalul la momentul potrivit. Atît de precisă și teribilă a fost explozia, încît automobilul Dodge Dart al amiralului Blanco a fost proiectat peste un imobil de cinci etaje alăturat, aterizînd exact pe balconul de la etajul doi, dinspre curtea interioară, a acelui imobil. Încurajaţi de succes, teroriștii plănuiau și asasinarea secretarului de stat american Henry Kissinger, dar numărul mare de polițiști spanioli i-au împiedicat să-și ducă la îndeplinire planul. „Nu ignorăm faptul că, odată eliminat nr. 1 al unui sitem, altcineva îi va lua locul. Dar ceea ce contează este că răul a fost făcut", declarau ei. Totuși, Franco dispăruse. Cui serveau atunci aceste atentate, nu se putea să nu se întrebe spaniolii. Și totuși... La mai puţin de o săptămînă de la moartea lui Franco și douăzeci și patru de ore înainte ca regele Juan Carlos să acorde o amnistie generală, teroriștii îl asasinează pe primarul unui obscur orășel din provincia Guipuzcoa, apoi pe un controlor de autobuz ; urmează un șofer de taxi... De ce toate astea ? E de remarcat că șoferul de taxi era ucis de teroriști exact în ziua cînd ambasada Spaniei din Paris înmîna pașaportul de întoarcere în ţară la cîteva sute de refugiaţi politici spanioli, oameni cu vederi democratice și atitudine antifranchistă. Iată, așadar, la ce folosea asasinarea unor oameni nevinovaţi ; la intimidarea și terorizarea celor care doreau să democratizeze Spania. Și mai limpede au apărut ţe-

Scanned with OKEN Scanner

lurile adevărate ale teroriștilor atunci cînd ei au declarat în comunicatul revendicînd asasinarea bietului șofer de taxi · „Nu, oricărei colaborări cu statul spaniol ! Toți colaboratorii vor fi executați !“ Mesajul era cum nu se poate mai clar. Cine colabora la democratizarea instituțiilor și statului spaniol urma să fie „executat“. Și execuțiile au continuat, într-adevăr. La 1 martie 1974 este rîndul altora să plătească atitudinea lor democratică. Practic, lunar, cîteva persoane (uneori cîteva zeci) sînt executate pentru „colaborare“ sau pentru că n-au suficiente milioane de dolari ca să poată fi răscumpărați. Astfel, un om de afaceri basc a fost găsit cu un glonte în cap, după ce propunerea de răscumpărare de un milion de dolari a fost considerată ridicolă de teroriști. La sfîrșitul lui 1976 sînt ucise alte 19 persoane, deci mai multe decît în cei patruzeci de ani anteriori de dictatură. Cît despre poliție, aceasta descoperă tone de explozibil, kilometri de fire electrice, sute de detonatoare, zeci de mitraliere, pistoale automate și revolvere. În 1977, numărul morților urcă la 30, deci o creștere de aproape 50%. Printre victime : un industriaș executat fiindcă nu „fusese în stare“ să plătească 16 milioane de dolari ca răscumpărare. În 1978 teroriștii proclamă „o ofensivă permanentă contra forțelor de ordine“ și numărul morților se dublează imediat. Se ajunge la 120 de morți pe săptămînă, apoi la 200, 300... Pe de altă parte, exemplul teroriștilor începe să contamineze. Apar mișcări prozelite. GRAPO începe prin a lichida patru polițiști la Madrid și patru ani mai tîrziu lichidează treizeci. Cînd o parte din acești teroriști sînt arestați, în 1979, asupra lor este găsită o listă cu peste 3.000 de potențiale victime. „Marele triumf“ al teroriștilor GRAPO — atentatul cu bombe de la cafeneaua „California“ din Madrid. Bilanțul : opt morți și patruzeci de răniți. Principiul este același : cu cît mai rău, cu atît mai bine. „Operația Ogro“ urmărea în versiunea teroriștilor de a opri evoluția statului spaniol către democrație și constrîngerea lui la o bruscă mișcare către totalitarism politic. Declarație cît se poate de revelatoare pentru țelurile întregii acțiuni teroriste. Ori de cîte ori se înregistrează pași pe calea democratizării în Spania (alegeri pentru Adunarea constituantă, votarea noii constituții, acordarea autonomiei Țării Bascilor, alegeri pentru consiliile municipale), se înregistrează imediat adevărate serii de atentate. De exemplu, de îndată ce tratativele pentru autonomia bascilor au ajuns la rezultate concrete, teroriștii au trecut la acțiuni lucînd în vizor... turiștii străini. Acestora li s-a pus în vedere să

Scanned with OKEN Scanner

nu mai călătorească în Spania, expresul Paris — Madrid a fost mitraliat, incendierea hotelurilor a devenit monedă curentă, aeroporturile și gările atacate cu bombe.

Strategia teroristă. Acțiunea teroristă de care ne ocupăm fusese pusă la punct în 1976, deci la un an după moartea lui Franco. Ea urmărea în principal provocarea unei reacții în lanț, de fapt un fel de cerc vicios al acțiunii teroriste și reacțiunii autorităților, care trebuiau să se succeadă continuu. „Cu cît mai mulți morți, cu atîta mai multe represalii, deci cu atît mai multă ură", apoi alți morți, alte represalii și mai multă ură. Un obiectiv special al teroriștilor spanioli îl constituia, în acest lanț al terorismului și represiunii, armata. Asasinînd cît mai mulți ofițeri, teroriștii mizau pe a reacție de răzbunare din partea militarilor. care să le justifice ulterior noile atentate. Se preconiza uciderea unor ofițeri (și chiar au fost uciși) lunar, apoi săptămînal, uneori chiar zilnic. Un alt aspect al strategiei teroriștilor spanioli îl constituia legătura cu ramura militară IRA. Raporturile datau din 1971 și un martor al acestor relații, Maria Mac Guire, descrie întîlnirea lui Sean Mac Stiofan, comandantul șef al aripii provizorii IRA, cu teroriștii spanioli. În schimbul a cîteva zeci de revolvere, spaniolii le solicitau irlandezilor să-i inițieze în tehnica explozibililor. Au fost, se pare, elevi sîrguincioși, iar amiralul Blanco a simțit-o pe propria-i piele. Cîțiva ani mai tîrziu, alianța a fost consolidată. În 1972, în ianuarie, două grupe se întîlneau în secret la Londra, sub acoperirea centrului spaniol pentru a discuta problemele de logistică. Prin intermediul lui José Ignacio Bustamante Octaduy („Inaki" pentru camarazii de luptă), grupe de cîte patru teroriști erau trimiși clandestin în Irlanda, la „specializare", pe terenurile de antrenament ale IRA. La sfîrșitul lui 1972, un pact solemn de asistență mutuală era semnat de IRA și teroriștii spanioli. Mai tîrziu, un preot răspopit (Elias Jaúreguin) a fost trimis ca reprezentant permanent al teroriștilor spanioli pe lîngă IRA. De fapt, începînd cu 1972, se poate spune că teroriștii spanioli intraseră în circuitul internațional, stabilind legături nu numai cu IRA, ci și cu Tupamaros (Uruguay), Montoneros (Argentina), cu kurzii separatiști și alte grupuri de același tip. O conferință cu participare internațională avea loc la Dublin în 1973, pe tema terorismului minorităților etnice. Participau pe lîngă basci, separatiști corsicani, bretoni, canadieni din Québec. Moartea lui Franco din 1975 dădea semnalul unor acțiuni pe scară largă. O adunare secretă ținută în sudul Franței decidea căile prin care teroriștii spanioli trebuiau să

Scanned with OKEN Scanner

facă față sfidării democratizării. În 1977, grație sprijinului terorismului internațional, confrații spanioli aveau cîteva sute de „pistoleros" excelent antrenați și înarmați, capabili să ucidă un polițist la San Sebastian (în Spania) și într-o jumătate de oră să fie în Franța, dispărînd în Bretonia.

Afacerea Marie-Cristine. Un eveniment care a avut loc în primăvara lui 1980 a aruncat o lumină nouă, dramatică, asupra rețelei internaționale a terorii instaurate pe continentul european. Pe Coasta de Azur, patru teroriști italieni sînt surprinși de poliție. Cei patru duceau o viață pe picior mare, în hoteluri și restaurante de lux, cheltuind sume mari de bani fără să dea impresia că s-ar teme cumva că vor da și de fundul sacului într-o bună zi. În fapt, grupul de teroriști italieni așteptau încheierea reparațiilor la yahtul lor „Marie-Cristine", care valora 80.000 de dolari. Trei dintre teroriști făceau parte din așazisele „Brigăzi roșii" și erau căutați cu insistență de poliție, de mai multă vreme. Al patrulea membru din grup mai era implicat și în afaceri cu droguri. Desigur, una din întrebările pe care poliția și le-a pus a fost cea a proveniență banilor. Curînd, s-a descoperit că cei patru nu făcuseră altceva decît să-și însușească salariile unor mineri din nordul Franței. Pe banii astfel procurați, în detrimentul celor ce munceau pentru ei din greu, își permiteau așadar teroriștii să petreacă în lux pe Coasta de Azur. Suma jefuită era evaluată la 4 milioane dolari. Ceea ce interesează în mod special este că „hold-up"-ul fusese executat nu de italieni, ci de o echipă mixtă formată din teroriști spanioli și francezi. Alți 19 complici au fost apoi arestați pe baza informațiilor obținute de la teroriști. Printre aceștia se număra și o teroristă italiană (din organizația „Prima linea") aflată la Paris. Numai în apartamentul acesteia s-a găsit 600 kg. de dinamită, cinci mitraliere și opt pistoale automate alături de sute de cărți de identitate italiene în alb. Interogatoriile au mai scos la iveală și un alt fapt, de o mare importanță: vasul „Marie-Christine" era destinat să devină un fel de cartier general pentru o echipă internațională de teroriști din care făceau parte basci din ETA, francezi din „Action directe", italieni din „Brigăzile roșii" și „Prima linea", irlandezi din IRA. Lovitura dată prin arestările acestea s-a resimțit în rîndurile teroriștilor spanioli. Timpurile se schimbaseră și ele. Anii '80 nu mai erau pentru terorismul internațional ceea ce fuseseră anii '60 sau, mai ales, anii '70, perioada de „aur" a acțiunilor teroriste. Teroriștii își modernizează structura, au loc

Scanned with OKEN Scanner

schimbări de personal importante alături de noi achiziții de material militar perfecționat. Refugiile din sudul Franței sînt încredințate în administrarea unui personaj nou și interesant, „părintele" Lazarbal. Acesta, un individ trecut de 60 de ani, ascundea, sub manierele politicoase și afabile, în spatele ochelarilor fumurii și cu nelipsita sa beretă de guerilă, un chip care exprima energia și șiretenia. Întrebat de un ziarist în cursul unui interviu „Cum se explică acțiunile teroriștilor în Spania, după ce această țară se depărtase hotărît de structurile franchiste și pășea pe calea democratizării", Lazarbal s-a eschivat, spunînd : „Războiul nostru e ca și cel purtat de francezi contra nemților în timpul ocupației. Și într-un război trebuie să te lupți. Viața însăși are ca principiu lupta, înfruntarea. Totul este luptă, în lumea animală, vegetală și desigur în societatea umană. Dacă nu lupți, ești distrus. Cei mai slabi sînt comdamnați la dispariție. Aceasta este o lege a naturii și a creștinismului. Nu rămîne decît să alegi de ce parte lupți". Principii, desigur, fanatice și simpliste, dar care prin lipsa totală de considerație arătată celui mai slab, ființei umane în general, ne amintesc parcă de sloganurile ideologilor de tip totalitar. Lazarbal amintea și un dicton : „E mai bine să fii cuțitul, decît mielul care trebuie sacrificat !"

Obiectiv : Juan Carlos. În 1982, cu ocazia campionatului mondial de fotbal găzduit de Spania, teroriștii au pus la cale una din acțiunile cele mai importante : un atentat cu bombe, în urma căruia regele Spaniei, Juan Carlos și toți cei prezenți în loja oficială și la tribuna principală — personalități ale vieții politice internaționale — urmau să fie asasinați, prin ceea ce se considera a fi „atentatul secolului". Pregătirea informativă a operațiunii revenea teroriștilor spanioli, cea logistică era asigurată de vest-germani și italieni, iar pentru partea de detonare fuseseră mobilizați cei mai buni specialiști IRA. O adevărată internațională teroristă conspira pentru a folosi ocazia meciului de deschidere a Campionatului, Argentina — Belgia, în scopul masacrării deliberate a unor personalități politice din lumea întreagă. Vest-germanii concepuseră acțiunea în mod ingenios. La sugestia italienilor, aceștia preconizaseră un atac inițial cu bombe lacrimogene care urmau să stîrnească panica pe întreg stadionul. Acțiunea propriu-zisă, asigurată de irlandezi și spanioli, urma să se desfășoare pe fundalul dezordinii generale în momentul în care publicul se precipita spre ieșire. În acest moment de panică colectivă, un comando special

Scanned with OKEN Scanner

antrenat urma să pătrundă în tribuna oficială și să „execute" pe cei care se aflau acolo. Poliția, ca și agenții de securitate, urmau să fie antrenați de mișcarea publicului din tribune către ieșiri astfel că „traseul" comandoului era mult ușurat de operațiunea diversionistă cu bombe lacrimogene. Televiziunea care retransmitea meciul de deschidere al campionatului mondial 1982 în lumea întreagă, urma să asigure partea de publicitate. În fapt, se preconiza organizarea unui masacru terorist în masă, primul din lume transmis pe viu și care depășea în proporții cu mult pe cel din 1972, de la München. Spre ghinionul teroriștilor, poliția vest-germană, care inflitrase puternic bandele teroriste din RFG, a fost în măsură să-i alerteze pe colegii lor spanioli, francezi, italieni și englezi. „Internaționala" teroristă a primit astfel o contralovitură din partea unei brigăzi internaționale de polițiști. Practic, niciunul din teroriștii afiliați acțiunii n-a mai ajuns la stadion. Interesant este că ei n-au fost arestați. Originalitatea internaționalei agenților renumiți ai cîtorva poliții europene a constat în neutralizarea teroriștilor prin acțiuni de diversiune : accidente de mașină, intoxicații alimentare, subtilizarea actelor, urmate de controale inopinate, implicarea în „benigne" afaceri cu droguri și — inovație — arestarea pentru „trafic de bilete false" la meciurile de fotbal. Teroriștii, care porniseră cu mare elan la această acțiune, nu și-au dat seama decît foarte tîrziu de lanțul „coincidențelor" care au făcut ca niciunul din ei să nu mai ajungă la stadion, fără ca, aparent, poliția să fi fost implicată în vreun fel. Au urmat, firește, suspiciuni interne și „execuții" între camarazi, dar meciul inaugural al campionatului mondial de fotbal 1982 s-a desfășurat fără niciun incident. Telespectatorii din lumea întreagă au admirat astfel fotbalul și nu un masacru terorist.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

LUPII CENUȘII

Terorismul de fiecare zi. Se susține despre turci că ar avea violența în sînge. Dar aceasta pare mai mult un fel de reclamă exotică, care amintește o alta asemănătoare, conform căreia sicilienii poartă în sîngele lor microbul răzbunării. Totuși, în Turcia, turiștilor li se oferă frecvent imaginea oamenilor care poartă o armă asupra lor, în semn de „bărbăție", fiind oricînd gata să se servească de ea pentru a-și apăra onoarea, pentru a reglementa un diferend sau, pur și simplu, pentru a marca un eveniment fericit. La țară, de pildă, kurzii mai ales obișnuiesc să tragă cu pistolul în sus pe la nunți, în semn de bucurie. Urmele lăsate deacest gen de exuberanță se văd pînă și pe plafonul hotelului „Hilton" din Istanbul, în permanență ciuruit de urmele gloanțelor trase la asemenea evenimente. Totuși, acestea n-au nici o legătură cu genul de violență care se instaurase în toată Turcia la sfîrșitul anilor șaizeci. O ziaristă turcă comenta „La noi, pentru chestiuni de onoare se poate ajunge ușor la împușcături". Totuși, pînă în 1970, în Turcia nu se putea vorbi de crimă cu premeditare, de violență calculată la „rece". Teroarea care a marcat atît de puternic viața obișnuită a cetățeanului turc în cursul anilor '70, a reprezentat unul din fenomenele sîngeroase înscrise în paginile terorismului contemporan. Ea se concretiza prin 9 sau 10 crime teroriste pe zi (în toate zilele săptămînii). O mie de morți în 1978, o mie cinci sute în 1979, două mii numai în primele luni ale anului 1980. Cine citea un ziar ca „Turkish Daily" în acea perioadă găsea întotdeauna o rubrică unde erau consemnate „execuții teroriste" : tineri, bătrîni, bărbați, femei și chiar copii. Trăgători mascați apăreau într-o cafenea și deschideau focul, fără ca cineva să știe de ce. O familie care urmărea un meci la televizor se putea pomeni brusc sub focul unui terorist instalat cu pușca la fereastra deschisă. Cartiere întregi, aparținînd unei grupări sau alteia teroriste erau practic închise pentru membrii rivali, iar un locuitor pașnic își risca viața tre-

cînd pe acolo, doar fiindcă venea din alt cartier al orașului. Copiii trebuiau însoțiți de polițiști înarmați pentru a ajunge la școală, trecînd printr-un asemenea teritoriu „dușman". Iar la școală, una din întrebările profesorilor suna așa : „Ce faceți dacă vedeți o scrisoare pe jos ?" La care copiii din clasele primare răspundeau invariabil : „Nu ne atingem de ea, ar putea exploda". Călătoria cu autobuzul prin oraș sau (mai ales) pe drumuri de țară constituia o aventură dintre cele mai periculoase. În orice clipă te puteai aștepta fie ca vehicolul să sară în aer, fie să fie atacat cu grenade și focuri de mitralieră. La intrarea universității, uneori chiar la liceu, poliția era nevoită să facă controlul actelor și percheziții uneori delicate pentru a se asigura contra atentatelor teroriste. În amfiteatre, cordoane de poliție separau studenții cu simpatii politice opuse. În căminele de studenți înjunghierile, spînzurarea, torturarea (uneori bestială) erau fapte curente. Douăzeci de jafuri pe zi, efectuate cu mînă înarmată, aveau loc asupra băncilor. Jurnaliști, profesori, comercianți, elevi de liceu erau găsiți prin parcuri, ganguri sau alte locuri cu beregata tăiată, fixați pe o cale ferată, mutilați etc. De subliniat este că, de cele mai multe ori, aceștia erau aleși la întîmplare, ceea ce dă o dimensiune a coșmarului pe care îl suportau zilnic turcii. Atentatorii erau de multe ori adolescenți de 17 ani. Teroriștii profitau, fiindcă legea nu permitea condamnarea la moarte a adolescenților. În schimb, închisorile gemeau de arestați. Interogați, intervievați, acești adolescenți se dovedeau, de cele mai multe ori, lipsiți de orice noțiune exactă de politică sau ideologie, simple mecanisme umane în mîna unor teroriști. În 1978, în capitala provinciei Adana, s-a organizat un proces la care numărul acuzaților era de 807 bărbați, femei, copii, polițiști chiar, profesori, studenți, meșteșugari, cultivatori, ba chiar un judecător și un imam, toți vinovați de atentate teroriste. Pentru 310 s-a cerut pedeapsa capitală, dar numai 8 au fost condamnați la moarte, în august 1980. Spre deosebire de alte țări, în Turcia teroriștii nu numai că nu-și alegeau victimele, dar nu existau (ca în Italia sau RFG) comunicate, propuneri de răscumpărare, tratative cu oficialitățile. Teroriștii se recrutau, cel mai adesea, dintre oamenii săraci, foarte des șomeri (la tineri șomajul atingea 50%), dezrădăcinați prin exodurile mari de la țară la oraș care se produseseră în cursul anilor '60. Grupurile teroriste numărate de poliție erau de circa 25, dar se bănuia că numărul lor atingea 35 sau 45. Unele erau pur anarhiste (Vocea poporului sau Lumina revolu-

Scanned with OKEN Scanner

ției). Profilul acestora fusese pus la punct de colonelul Arpaslan Turkes și consta din formații paramilitare inspirate de modelul militar, se autointitulau „idealiștii", dar deveniseră cunoscute sub numele de „Lupii cenușii". Este poate amuzant de spus în treacăt că denumirea aceasta se datora unui detaliu : obiceiul de a scoate urlete asemănătoare lupilor ori de cîte ori un șef trecea în revistă o formație paramilitară. Cît despre colonel, acesta declara cu cinism : „Dacă cineva mă numește fascist, o să-i întind gura pînă la urechi". Pînă și poliția era împărțită în două grupuri rivale, așa-zise „Sindicale", POL-BIR și POL-DER, care în secret se exterminau reciproc. Cînd era vorba de a aresta teroriști, de pildă, trebuia mai întîi să știi cine erau, ca să trimiți gruparea polițistă rivală să-i captureze. Altfel, arestările n-aveau nici o eficacitate. „Poliția noastră este bolnavă" recunoștea primul ministru Bülent Ecevit, înainte de a trece și el în clandestinitate. În timpul celor 22 de luni de guvernare a sa, atentatele teroriste s-au înmulțit de 4 ori. Cu toate că Ecevit nutrea convingeri democratice, curînd a fost nevoit să demisioneze în fața valului de atentate.

Armatele clandestine. Acțiunile teroriste începeau să capete un caracter mult mai organizat, odată cu trecerea lor pe baze pur teroriste, militarizate. În Turcia încep să prolifereze așa-numitele „armate clandestine". Una dintre acestea, ALPT, s-a remarcat imediat prin eficacitatea ei. Condusă de un student la drept din Istanbul, Denis Gezmis, acesta a organizat cîteva hold-up-uri spectaculoase, execuții sîngeroase în căminele studențești, atentate cu bombe în locuri publice, asasinarea cîtorva ofițeri de poliție, răpiri de persoane. Scopul declarat : provocarea unei lovituri militare și instalarea unei dictaturi în Turcia. Timp de doi ani, din 1971 pînă în 1973, ALPT a făcut în Turcia ceea ce Tupamaros făcea în Uruguay și Montoneros în Argentina. În 1973, poliția reușește să pună capăt activității ALPT și 230 din membrii săi ajung în închisoare. Denis Gezmis este capturat și el, după un aprig schimb de focuri cu agenții securității turce, într-unul din cele 12 arsenale secrete descoperite rînd pe rînd de autorități. Aceste arsenale se aflau în tot felul de subsoluri și mansarde, transformate în veritabile bunkere și erau pline cu documente false, echipament electronic sofisticat, grenade, automate și revolvere. Numai la 11 aprilie 1973 poliția turcă descoperă 4.457 pistoale automate și 4.646.200 de cartușe. Gezmis este judecat imediat, condamnat la moarte și executat. Adjunctul său, Mahir Cayan este arestat la

Scanned with OKEN Scanner

rîndul lui, în urma unui schimb de focuri cu poliția care a durat nu mai puțin de... 9 ore. Cayan, un psihopat, avea obiceiul să lege la spate mîinile victimelor, pentru ca apoi să le tragă un glonte în cap. Încarcerat pentru crime multiple, Cayan a evadat printr-un tunel pe care l-a săpat singur sub pămînt, a luat prizonieri trei militari și i-a ascuns într-un loc secret pe malul Mării Negre. Cînd poliția i-a depistat bîrlogul, Cayan i-a lichidat pe prizonieri, înainte de a fi împușcat de agenții securității. Gezmis și Cayan au evenit imediat „martiri" legendari, cărora teroriștii le-au făcut o intensă publicitate, mai ales printre tinerii lipsiți de orientare politică, fascinați de mitul violenței cu orice preț. Unii din aceștia au împins paroxismul comportamentului lor pînă acolo încît, la aniversarea zilei „martirilor", se sinucideau. Fapt care vorbește, desigur, de la sine în privința sănătății mentale a aderenților. Lovitura dată de poliție n-a împiedicat însă organizatorii ALPT să se reconstituie ulterior și să se înarmeze. (40.000 de pistoale automate confiscate de poliție numai în următorii patru ani care au urmat „sincopei" din 1973). În plus, un important contingent din ALPT se stabilise la Paris, organizînd acolo o ramură specializată în operații în afara Turciei. Conducătoarea acestei ramuri nu era alta decît Gülten, soția lui Cayan, considerată chiar printre teroriștit drept una dintre cele mai feroce asasine. Din fericire, poliția franceză a reușit să-i aresteze pe cei mai mulți, inclusiv pe Gülten, punînd astfel capăt activității „internaționale" a armatei clandestine ALPT, înainte ca aceasta să treacă la vreo acțiune mai importantă.

Lupii cenușii. În celași timp, nici colonelul Turkes nu stătea cu brațele încrucișate. Odată cu acțiunile teroriste ale „lupilor" săi, colonelul se lansa în politică în fruntea unui partid intitulat „Acțiunea națională". Acest fapt scoate în evidență un aspect esențial în ceea ce privește organizarea grupărilor teroriste, și anume „dubla structură". Toate aceste organizații posedau, de fapt, două ramuri. Prima „ramura politică" se manifestă neacoperit, direct, organizînd mitinguri, întreținînd o presă favorabilă, punînd pe picioare diverse asociații care îi popularizează ideologia. A doua ramură, strict secretă, cunoscută polițiștilor din lumea întreagă, se autointitulează ramura militară și este de fapt cea mai importantă. Aceștia pun la cale jefuirea de bănci (în scopul de a obține banii necesari finanțării acțiunilor teroriste), organizează răpirea de persoane (și eventual asasinarea lor), deturnează avioane, execută misiuni de „pedepsire", atentatele cu bombe. De regulă, ramura ideolo-

Scanned with OKEN Scanner

gică se detaşează de acţiunile ramurii militare, negîndu-le în public, şi nerecunoscînd nici o legătură cu aripa militară. Mai mult, se neagă chiar existenţa ei, lansîndu-se în schimb ideea că la mijloc ar fi vorba de o „invenţie“ a poliţiei, ca să justifice represiunea. În realitate, cele două „ramuri“ sau „aripi“ acţionează coordonat, avînd aceeaşi conducere. „Partidul“ colonelului Turkes nu era altceva decît prelungirea politică a „lupilor cenuşii“. O mare cantitate de arme intra în mod clandestin, în Turcia, în posesia „lupilor“, atît prin contrabandă pe uscat, cît mai ales pe mare. Rezultatele „lupilor cenuşii“ nu întîrzie să se facă simţite : cinci cadavre pe zi. Iar Ecevit, este principalul obiectiv ! Încă o dată schismele religioase şi relaţiile între minorităţi erau exploatate de teroriştii de profesie, în scopuri destabilizatoare. La grupările autohtone se adaugă şi masiva infiltrare a teroriştilor străini. „Există elemente străine care urmăresc să creeze în Turcia condiţii pentru răsturnarea democraţiei şi instaurarea unui regim totalitar“, avea să declare primul ministru turc Bülent Ecevit. Dar era prea tîrziu. În toamna lui 1979, Ecevit este înlăturat de la putere. Alături de „lupii cenuşii“, în Turcia îşi fac intrarea în scenă alte două forţe teroriste : armata armeană secretă şi un partid kurd. Apare şi mai clar acum că acţiunea destabilizatoare teroristă miza din plin pe problemele minorităţilor, că exista o politică precisă în această direcţie, politică axată exclusiv pe violenţă, contra-propagandă şi diversiune naţionalistă sau religioasă. Lumea auzea astfel, pentru prima dată, de „insurgenţa“ kurdă sau armeană din Turcia deşi baza lor politică era ca şi nulă, deoarece majoritatea kurzilor şi armenilor din Turcia se manifestau ca cetăţeni onești, fiind categoric împotriva actelor de violenţă motivate prin aşa-zise „aspiraţii ale minorităţilor“. Totuşi, grupul kurd „Kawa“ era integrat în armata secretă ALPT. O librărie „Kawa“ fusese deschisă în scopuri propagandistice chiar la Istanbul, nu departe de sediul poliţiei.

Dacă teroriştii kurzi luptau pentru o recunoaştere oficială ca minoritate, negînd astfel un proces de asimilare desfăşurat într-o perioadă lungă de timp, teroriştii armeni revendicau o întreagă zonă geografică din Turcia, care încetase să mai existe ca entitate după primul război mondial. Masacrul populaţiei armeneşti din acea zonă, care urmase imediat încheierii marii conflagraţii mondiale — descris de altfel atît de convingător de scriitorul Frantz Werfel în celebrul său roman „Musa Dag“ — împrăştiase practic 1.750.000 de armeni în toate cele patru

Scanned with OKEN Scanner

colțuri ale lumii, determinînd unul din cele mai mari exoduri ale timpurilor moderne. Pînă în 1980 însă, deci timp de 60 de ani, armenii nu trăseseră totuși un singur foc de armă în vederea reconstituirii patriei lor. Mai mult, nici o colonie armenească din lume nu aprobase războiul terorist clandestin al „Armatei secrete". Era cu atît mai monstruos că populația turcă nevinovată și atît de marcată de atentatele cotidiene ale propriilor teroriști, să le suporte acum și pe cele ale kurzilor sau armenilor, fără ca prin aceasta să se poată rezolva ceva. Anumite regiuni ale Turciei intraseră efectiv în mîna celor două grupări separatiste. Acestea se aprovizionau clandestin cu arme, terorizau populația civilă și împiedicau practic pe oricine să intre sau să iasă din regiune, fără consimțămîntul lor prealabil. Situația devenise pentru întreaga populație insuportabilă. Este momentul intrării în scenă a armatei. Acțiunea militară antiteroristă avea însă să se dovedească sîngeroasă și costisitoare. La sfîrșitul ei, circa 10.000 de teroriști erau izolați, împreună cu șefii politici care îi susținuseră din umbră. Acțiunea armatei turce nu s-a asemănat însă în nici un fel cu cea a armatei din Uruguay, Spania anilor '30 sau Grecia. Conducătorii militari și-au ținut promisiunea de a restabili puterea civilă și ordinea democratică.

Atentat la Vatican. Cînd Papa Ioan Paul al II-lea era rănit grav în cursul unui atentat ,în 1982 poliția italiană avea să aresteze un tînăr de origine turcă — Agca — presupus a avea simpatii de stînga și împotriva căruia existau mai multe dovezi indiscutabile, printre care legătura cu agentul bulgar Ivanov. Procesul lui Agça s-a bucurat de o extraordinară publicitate. Șocul emoțional al atentatului întreprins asupra înaltului prelat al bisericii catolice a determinat ca toate mijloacele mass-media din lumea întreagă să acorde un spațiu amplu, timp de cîțiva ani, dezbaterilor de la proces, declarațiilor lui Agça, personalității atentatorului. Nu mică a fost surpriza italienilor ca și a opiniei publice internaționale cînd, în urma anchetei și procesului, s-a stabilit fără dubii că Agça, nu era altceva decît unul din teroriștii profesioniști ai mișcării „lupii cenușii", personaj de anvergură (teroristă) internațională. Atît în fața juraților, cît și a camerelor de luat vederi și ziariștilor, Agça a jucat în tot timpul procesului, asemenea unui veritabil actor, un adevărat teatru, dînd declarații senzaționale și, în același timp, extrem de confuze, cu caracter diversionist, intrînd în veritabile „crize mistice", amenințînd cu sinuciderea sau, de pildă, solici-

Scanned with OKEN Scanner

tînd „iertarea" din partea papei. Mulți specialiști s-au întrebat, în mod firesc, de ce Agça părea mai preocupat de publicitate decît de procesul în sine, pe care prin comportamentul și declarațiile sale a reușit să-l prelungească, cu abilitate, mult mai mult decît era cazul. Unii din acești specialiști au opinat atunci că atît atentatul contra papei, cît și „spectacolul" oferit de Agça la proces făceau parte dintr-un veritabil plan tactic integrat războiului psihologic, tipic mișcărilor teroriste și prin care „lupii cenușii" încercau să-și proiecteze în întreaga lume o prezentare mitică, de natură să impresioneze populația turcă, să stîrnească interesul și simpatia opiniei publice internaționale și să o acrediteze practic ca un fel de mișcare de amploare, legitimă și națională. S-a putut observa astfel că, ori de cîte ori procesul avansa prea mult pe o anumită pistă, Agça dădea deodată, ca prin minune, la iveală noi fapte de natură să schimbe cursul dezbaterilor și să determine practic o dare înapoi a întregului proces, o prelungire a lui. Pe bună dreptate, mulți s-au întrebat de ce își aducea aminte Agça atît de tîrziu de unele fapte, pe care în mod normal ar fi trebuit să le facă cunoscute de la început, mai ales că unele îl favorizau. Atunci Agça a început cea mai grotească farsă a procesului său, supralicitînd legenda „amneziei" sale. Evident, ziarele de scandal nu puteau decît să fie încîntate de un asemenea subiect gras și, mai ales, de tot teatrul jucat de Agça. Problema a devenit însă mult mai delicată și mai discretă atunci cînd au apărut primele probe clare ale legăturilor lui Agça cu unele servicii secrete est-europene, cum era, de pildă, cel bulgar, iar prin acesta, firește, cu K.G.B. Scandalul devenea prea serios, și din teatral el risca acum să se transforme într-o dramă reală. Așa că papa l-a „iertat", vizitîndu-și atentatorul, într-un gest considerat „istoric", chiar în celula în care acesta era deținut. Cuminte, Agça s-a întreținut spășit cu înaltul prelat, i-a cerut „iertare" în fața camerelor de luat vederi ale reporterilor principalelor canale de televiziune occidentale, papa l-a „iertat", iar Agça a îngenunchiat și i-a sărutat mîna. Papa a declarat apoi că a rămas plăcut impresionat de starea de spirit și sentimentele „lupului cenușiu". Apoi toată lumea și-a văzut de treabă. Reporterii s-au grăbit să-și prezinte reportajul, papa și-a reluat activitatea pastorală, procesul s-a încheiat, iar lumea, încetul cu încetul, l-a dat uitării pe Agça. Unele servicii secrete au răsuflat și ele ușurate și și-au văzut de agendele lor, atît de încărcate. Atentatele teroriste însă au continuat. Mai era nevoie și de o morală la această fabulă ?

Scanned with OKEN Scanner

Dacă da, ea a fost dată ceva mai tîrziu, după 1985, cînd politica de „glasnosti“ a lui Gorbaciov a scos la lumină, printre multe alte revelații, și organizarea de K.G.B. a atentatului împotriva Papei Ioan Paul al II-lea, ca și manipularea în acest sens a serviciului secret bulgar și a organizației teroriste „Lupii cenușii“ din Turcia.

Jocul lui Agça a devenit atunci cît se poate de clar pentru toți specialiștii în materie de terorism, și diversiune, ca și identitatea „marelui regizor“ care se ascundea în spatele său și al „scenariului“ atentatului de la Vatican.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

CONEXIUNILE TERORISMULUI ITALIAN

Ultima oară cînd a fost văzut Carlo Fioroni, era pe la sfîrșitul anului 1978. Singur în boxa acuzaților, într-o sală a palatului de justiție din Milano, acuzat de a-l fi răpit și ucis pe cel mai bun prieten al său. Coacuzații, toți foști condamnați, vinovați ca și el, erau într-o boxă separată, privindu-l cu răceală. Mai tîrziu, în închisoarea unde își ispășea condamnarea de 27 de ani, tovarășii lui aveau față de el aceeași atitudine. Supravegheat foarte strict, el ieșea singur în curtea închisorii, mînca singur — mîncarea îi era pregătită în mod special de un inspector de poliție. Faptul că în 1980, Fioroni se afla încă în viață era de-a dreptul surprinzător. În toată Italia nu exista al doilea om a cărui moarte să fie atît de dorită de clandestinitatea teroristă.

Fioroni nu numai că știa — dar și încarna — secretele unui înalt condamnat clandestin, al cărui plan urmărea să dea întreaga Italie, în mai puțin de 10 ani, pe mîna gherilei. Fioroni se afla în acest comandament încă de la început : în celula mamă, a cărei progenitură se mîndrea cu organizarea de atentate teroriste la fiecare 184 de minute, pe întreg teritoriul Italiei. Mai mult decît atît : Fioroni vorbise.

Mărturisirea lui, făcută în închisoare la sfîrșitul anului 1979, a dezvăluit planurile comandamentului terorist, puse la cale timp de 10 ani. Ea a dat la iveală, alianța secretă dintre ucigași, teroriști și mentorii lor intelectuali. Mărturisirile lui Fioroni au fost cele care au făcut să se clatine în sfîrșit alianța sordidă dintre aceste medii și lumea subterană a crimei : înțelegeri încheiate în vederea răpirilor și a furturilor, a căror pradă urma să fie împărțită în două ; angajarea de asasini profesioniști care aparțineau Mafiei sau Legiunii străine ; crime făcute cu sînge rece pentru a închide gura martorilor. Un șir neîntrerupt de acte banditești puse la cale și desfășurate în anii 70 — în care, prin furtul de bani și de arme, s-a ajuns la o avere fabuloasă depozitată în băncile elvețiene și la un arse-

nal de arme sovietice complexe, ca de exemplu racheta Sam 7 Strela (o rachetă care dirijată printr-un dispozitiv cu infraroșii spre un avion în zbor, îl aruncă în aer).

Mărturisirile lui Fioroni constituiau o adevărată revelație. Erau primele informații de acest gen în legătură cu un partid înarmat, conceput modern. Dar acest partid înarmat italian reprezenta fără îndoială, forma subversivă cea mai rafinată, imaginată vreodată. Nicăieri în lume, o mînă de studenți din generația anului 1968 nu muncise atît de bine și de eficient, fiind pe punctul de a reuși să transforme o revoltă trecătoare într-un război civil de lungă durată. Nimeni în lume nu profitase cu atîta abilitate de greșelile și de calitățile unei țări : de degradarea sa politică și de generoasele sale înclinații democratice, de obsesia fascismului și de bogatele sale tradiții radicale de stînga, de prăpastia care se adîncea între grupurile conducătoare și omul de rînd. Nu era vorba aici de manifestarea unor pasiuni etnice sau religioase, ca în Spania sau în Irlanda. În Italia era vorba de o strategie subversivă în stare pură, de pregătirea unui război de gherilă de tip comunist.

Confesiunea lui Fioroni confirma și ceea ce magistrații italieni, extenuați, repetau întruna, de luni de zile, unui public neîncrezător. Că în Italia, în spatele extinderii aparent spontane a terorismului, se afla o organizație inteligent pusă la punct, care, grație funcționării sale bicefale, pătrundea chiar în profunzimea societății.

Prin intermediul unei rețele de „colective autonome", destul de neuniforme, toate de extremă stîngă, dar perfect legale, o branșă politică elabora, pe față, o propagandă insurecțională de masă. O branșă militară secretă acționa clandestin într-o „junglă interlopă" de grupuri mai mari sau mai mici de teroriști : B.R. (Brigăzile Roșii), P.L. (Prima Linie), N.A.P. (Nucleul Înarmat Proletar), P.F.R., U.C.C., F.C.C și multe altele. În fruntea lor se aflau cîțiva intelectuali profesori de la Universitate, foarte admirați, ca și unele din vedetele marii insurecții din 1968. Cu toți formau „Organizația".

Este destul de ușor să ne dăm seama acum de unde le venise această idee. Primul model fusese inventat cu un secol înainte, în ianuarie 1866, în Rusia țaristă, de către un revoluționar din Moscova, Nikolai Ishutin. Conform teoriei lui, ramura politică a oricărei organizații subversive, trebuia să desfășoare, „la lumina zilei", o activitate foarte concretă de agitație și de propagandă (în școli, în biblioteci, în cercurile intelectuale din

provincie, în cluburi). In schimb, ramura secretă trebuia să acționeze prin asasinate, furturi și șantaj, infiltrînd printre liberalii ruși, teroriști și criminali de drept comun. Ishutin numise aparatul său tot „Organizația". Ramura teroristă o numea pur și simplu Infernul.

Ishutin, care a sfîrșit complet nebun, a murit în Siberia. Personaj destul de șters al folclorului revoluției bolșevice, ideile lui aveau să fie reactualizate o jumătate de secol mai tîrziu. Și totuși el fusese acela care a răspîndit fermentul Revoluției în Rusia. Asta urmărea de altfel și „Organizația" din Italia atunci cînd vorbea de „un război civil de lungă durată".

Carlo Fioroni se afla în „Organizație" de la înființarea ei. Profesor de limbi străine la un liceu din nordul Italiei, el avea 26 de ani cînd au izbucnit tumultoasele manifestații studențești din 1968, la care a participat activ. Fiind încă tînăr și destul de rezervat, era numit în derîdere „Il Professorino" (Profesorașul). Scund, cu umerii înguști și căzuți, Fioroni avea o față dură de copil precoce și paloarea transparentă a unui om chinuit. Crima pentru care se află în închisoare fusese, de fapt, un act iesponsabil, după cum recunoaște singur. Și adaugă : „Ne-am înșelat, ne-am înșelat cu toții ! Căiți-vă cît încă nu e prea tîrziu !", obișnuiește să strige adesea din fundul celulei foștilor tăi tovarăși, care, bineînțeles, nu împărtășesc punctul lui de vedere.

Fioroni s-a lansat în politica de stînga cu **Potere Operaio** (Puterea muncitorească), mai cunoscut în Italia sub numele de **Potop**, „organizație revoluționară comunistă". Situată la limita extremă a legalității, **Potop** era o organizație extremistă de stînga, mai extremistă decît toate formațiunile de stînga din jurul partidului comunist italian. Ea atrăgea însă cu o forță magnetică întreaga generație de studenți italieni al căror obiectiv era exprimat succint în două cuvinte : **Totul** și **Imediat**. La crearea sa, în 1969, ***Potop*** număra 5.000 de membri, dintre care doar o cincime dețineau „carta roșie" de activist. Și probabil că numai un număr restrîns de activiști — cel mult 200 — aveau stofă de conspiratori bolșevici autentici. Fără a fi deosebit de reprezentativi pentru generația lor, erau în schimb exact genul de oameni de care avea nevoie un Giangiacomo Feltrinelli. Celula mamă a terorismului italian își datora dezvoltarea tocmai ardorii lor „revoluționare", cît și banilor și relațiilor lui „Giangi"

Iar Feltrinelli era, într-adevăr, singurul italian care avea destui bani pentru a garanta atît enormele datorii ale organi-

Scanned with OKEN Scanner

zației **Potop** cît și pentru a „împrumuta" oameni de acțiune, grație relațiilor sale intime cu conducătorii, care să-l ajute să-și constituie popria sa organizație clandestină — G.A.P. — prima bandă teroristă înarmată din Italia. În 1971, cînd „Organizația" începea să prindă contur în sînul **Potop**, Carlo Fioroni a fost detașat pe lîngă Feltrinelli. „Fă tot posibilul să-l ajuți, este un om recunoscător", așa sunau instrucțiunile pe care le primise Fioroni.

Il Professorino a încălcat pentru prima oară legea cîteva luni mai tîrziu, cînd s-au găsit asupra lui buletine de identitate false, furnizate de patronul său milionar. Avea atunci în buzunar o scrisoare adresată lui „Oswaldo", numele conspirativ, încă confidențial, al lui Feltrinelli. Dacă poliția ar fi sesizat importanța documentului, ar fi putut opri din vreme dezastrul național pe care îl va produce terorismul în Italia. Dar scrisoarea a fost clasată și uitată timp de 8 ani, iar Fioroni a fost pus în libertate.

Scrisoarea respectivă divulga în amănunțime uluitoarele proiecte militare ale „Organizației". Sub numele conspirativ de „Oswaldo", Feltrinelli îi scrisese în 1971 unui oarecare „Saetta" propunîndu-i să se alăture comandamentului unei Armate de eliberare națională, în nordul Italiei. „Saetta" era în realitate Franco Piperno, unul din conducătorii cei mai dinamici și mai pasionați ai lui **Potop**. El îi ceruse lui **Professorino** să ducă el însuși răspunsul. Scrisoarea, datată 10 noiembrie 1971, confirma acordul său de principiu, pe bazele unui program dublu pe care declara că : „îl consider serios și mai ales urgent". Ca preludiu al instaurării la Milano a unei unități de luptă teroristă, el propunea stabilirea de relații „didactice" între **Potop** și teroriștii înarmați ai G.A.P.-ului lui Feltrinelli. De teamă ca proprii lui partizani „să nu devină ucigași în loc de conducători revoluționari", aceștia nu trebuiau considerați ca „simpli tehnicieni". Își încheia scrisoarea printr-un omagiu adresat lui Oswaldo pe care îl prezenta ca pe „unul din puținii revoluționari care a ales calea cea bună — unicul drum spre înfăptuirea Revoluției". (Feltrinelli a murit, cum am văzut, la scurt timp după aceea, ducînd cu el în mormînt multe secrete. Identitatea lui „Saetta" și textul scrisorii sale au rămas necunoscute pînă în 1979, epocă în care Fioroni a făcut primele mărturisiri).

Eliberat în ianuarie 1972, Fioroni a fost din nou arestat și din nou pus în libertate, cîteva săptămîni mai tîrziu. De la Mussolini și **squadriștii** lui fasciști încoace, Milano nu mai cu-

Scanned with OKEN Scanner

noscuse asemenea bătăi de stradă. Feltrinelli însuşi se afla în, toiul luptei, aruncînd cu pietre în ferestrele redacţiei ziarului Corriere della Serra, purtătorul de cuvînt al conservatorilor. Fioroni a fost arestat în timp ce poliţia trăgea asupra unei case conspirative a lui Feltrinelli unde — printre grămezi de coctailuri Molotov, explozive, rângi de oţel şi aparate de emisie-recepţie — fusese pregătită şi pusă la punct, timp de mai multe luni, coordonarea atentatelor.

Corpul mutilat al lui Feltrinelli a fost descoperit abia după 3 zile, iar Professorino a fost arestat din nou. Dat fiind că el fusese cel care asigurase Volkswagenul găsit în zona în care s-a produs atentatul, era sigur că de data aceasta nu va mai scăpa. Cu toate acestea un magistrat indulgent l-a lăsat să plece. „La sediul poliţiei mi se spune că sînteţi un revoluţionar hotărît, dar nu vă faceţi probleme", i-a spus magistratul, cu o bunăvoinţă neobişnuită pentru vremurile acelea, chiar dacă pe atunci Italia se făcea că nu vede anumite lucruri. „Povestea dumneavoastră este plauzibilă. Puteţi pleca. Dar să nu fugiţi, îmi promiteţi ?" În aceeaşi seară, **Professorino** dispărea în clandestinitate.

A reapărut abia peste trei ani. În luna mai 1975, poliţia elveţiană l-a prins în momentul în care repunea în circuit 100.000 de dolari „calzi" (colaboratoarea sa, Petra Krause, fusese arestată la Zürich în luna martie). Ea a declarat că Fioroni participase la acţiunea de provocare a incendiului de la uzina I.T.T. din Milano, soldat cu o pagubă de circa 10 milioane de dolari. Fioroni a confirmat. Banii găsiţi asupra lui **Professorino** în momentul arestării sale făceau parte dintr-o răscumpărare de zece ori mai mare, plătită în luna mai de către o familie bogată din Milano : fiul lor, luat ostatec, nu a mai revenit, însă, niciodată printre ai lui.

Este vorba de Carlo Saronio, un tînăr inginer de mare viitor, cel mai bun prieten al lui **Professorino**. După moartea lui Feltrinelli, Saronio l-a ascuns pe fugar în eleganta vilă a părinţilor săi. Îi dăduse 1.000 de dolari şi îl ajutase să treacă fără probleme graniţa elveţiană. Îi trimisese şi un preot „înţelegător" care să-l însoţească la înapoiere. Pentru ca în luna aprilie 1975, tînărul inginer de 26 de ani să plece de-acasă pentru a lua masa în oraş şi să dispară.

Arestarea lui Carlo Fioroni, cîteva săptămîni mai tîrziu, a atras după ea şi arestarea altor 6 specialişti în „kidnapping". Toţi erau oameni foarte duri şi posedau caziere judiciare „bo-

Scanned with OKEN Scanner

gate". Unul din ei făcea parte din banda lui Vallanzasca, autoarea unor cumplite acte de violență, care opera în strînsă legătură cu teroriștii fasciști negri. Un altul, un grăsun simpatic numit „Cicciobello", era un obișnuit al închisorilor. „Cum am cheltuit pe un vapor cele 1 milion de lire pe care le șutisem ? Simplu, pentru că eu fur, nu muncesc ca un sclav într-o uzină ; faptul că mănînc 1 milion de lire italiene nu-mi îngreunează digestia", a spus el amuzat în timpul procesului. Chiar și Carlo Casirati, escrocul „politizat" care făcea parte din „elita" bandei, a recunoscut că plecase în Venezuela după o minunată seară de adio, luînd cu el cei 200.000 de dolari pe care trebuia să-i „spele". „Fioroni mi-a cerut mie — un condamnat evadat — să schimb banii", i-a spus el judecătorului uluit.

Casirati, care nu dorea să fie tocmai el acela care să-l răpească pe Carlo Saronio, trimisese în acest scop un adevărat expert — pe Giustino de Vuono. Șef al Mafiei și ucigaș plătit, de Vuono era o celebritate în felul său, deși cu totul neobișnuită — fusese dat afară pînă și din Legiunea străină din cauza violenței excesive. Temut pînă și de tovarășii lui din cauza cruzimii sale meticuloase, a fost ulterior acuzat că a ajutat Brigăzile Roșii să-l ucidă pe Aldo Moro. (Poliția nu l-a arestat imediat, dar a găsit, după răpirea lui Saronio, o chitanță pentru suma de 60.000 de dolari, semnată de Vuono și aflată într-una din ascunzătorile Brigăzilor Roșii).

La proces s-a mai aflat că Saronio fusese răpit după ce i se administrase din greșeală, și se sufocase cu o doză prea mare de cloroform. Banda l-a îngropat undeva, la periferia orașului și a cerut apoi o răscumpărare de 8 milioane dolari. (Au sfîrșit, pînă la urmă, prin a accepta 800.000 de dolari lichizi). Poliția nu a găsit scheletul lui Saronio decît peste 4 ani, cînd, arestat, Casirati le-a oferit un indiciu destul de sumar : o cutie de piper alb pusă lîngă craniu pentru a-i deruta pe cîinii polițiști.

La tribunal, Carlo Fioroni și-a asumat toate responsabilitățile „în calitate de comunist, mă acuz de a fi organizat răpirea", îi spuse el judecătorului. A făcut-o, chipurile, pentru a procura banii de care aveau nevoie cei ce realizau apărarea logistică a Mișcării Armate. La vremea aceea, acești termeni păreau destul de ciudați. Chiar și în 1978, cînd Fioroni era judecat, italianul de rînd nu avea nici cea mai vagă idee despre ceea ce însemna „mișcarea armată" sau despre metodele prin care teroriștii își procurau banii. Singurele „mișcări armate" pe care le cunoștea erau grupurile teroriste — de exemplu Brigăzile ro-

Scanned with OKEN Scanner

ții — și italienii credeau că Fioroni se referea la ele. Dar acesta din urmă făcea aluzie, de fapt, la ceva ce semăna foarte mult cu un labirint.

„Cînd spun „Mișcare armată", mă refer la toți cei care poartă arme, la întreaga zonă armată, preciza el într-o scrisoare imaginară către Saronio, prietenul său asasinat. (Scrisoare pe care a comunicat-o presei). Pentru că ele — Brigăzile Roșii — apelează la partid ori ne cîte ori au nevoie de ceva".

Care partid ? Care zonă armată ? Il Professorino nu spunea, dar lăsa să se înțeleagă că victima era la curent cu totul. Părea să sugereze că Saronio colaborase la propria lui răpire, poate nu conștient, dar în orice caz „obiectiv". În această scrisoare insolită, el îi descria pe amîndoi, în grădina lui Saronio, la țară, discutînd pe larg asupra acestei probleme. „Noi vorbisem despre asta. Tu n-ai fi avut niciodată curajul să tai cordonul ombilical, îi spuneam eu (cu alte cuvinte să îi oblige pe părinți să-i dea o mare sumă de bani). Dar ai putea contribui obiectiv la o operațiune pe care n-ai acceptat-o subiectiv, iar în ziua în care îți voi spune adevărul, vei înțelege".

In afară de asta, Fioroni, nu a mai declarat nimic în fața Curții în legătură cu cumplita enigmă a morții lui Saronio. Și totuși, în mod vizibil, murea de dorința de a spune mai mult. Nici o pedeapsă nu putea fi mai atroce decît cumplitul sentiment de vinovăție care îl măcina — își trădase prietenul la care ținea atît de mult, îi mărturisise el judecătorului. A vorbit despre „delirul colectiv" care înlesnise această trădare, de fascinația contagioasă a „clandestinității și a luptei armate", în epoca crimei (1975). „Noi trăiam într-o lume în care declarațiile cele mai demențiale puteau ține loc de doctrină, în care criminalii de drept comun puteau fi considerați ca o forță revoluționară, în care a lupta pentru tovarășii noștri putea ușor deveni a lupta împotriva tovarășilor noștri..."

Bandiții care compăreau în fața Curții alături de Professorino nu îi adresau nici un cuvînt. Ceea ce nu i-a împiedicat să confirme aluziile lui voalate. Unul din ei a mărturisit că „politicienii de extremă stîngă", care puseseră la cale răpirea, îi sugeraseră de asemenea să „șterpelească" și cîteva tablouri datînd din epoca Renașterii, în valoare de 1 milion de dolari. Casirati, „hoțul cinstit", a jurat că asistase la o „reuniune politică" în cursul căreia participanții afirmaseră că Saronio era omul pentru care se putea pretinde răscumpărarea cea mai mare. Cu un an înainte de răpirea lui Saronio, Casirati aparținuse grupului

Scanned with OKEN Scanner

lui Fioroni : rolul său era acela de a antrena și alți răufăcători de aceeași speță în acest gen de „activitate". Nu era vorba de un grupetto, ci de un mare groppone. Dacă tribunalul vroia într-adevăr să cunoască adevărul, „alte persoane, cu nume răsunătoare, ar trebui să se afle acum pe banca acuzaților", a susținut el. „Atunci nu va mai trebui să-l credeți pe acest mincinos paranoic și refulat de Fioroni", adăugă „hoțul cinstit", Casirati, care fusese deja internat de trei ori într-o clinică de psihiatrie.

Numele celor „interesați" nu au rămas nici ele multă vreme necunoscute. Zvonurile circulau deja cînd **Professorino** începuse să facă primele mărturisiri.

Adevărul în cazul Saronio a ieșit curînd la iveală, alături de multe altele, ducînd la descoperirea unei adevărate lumi subterane de conspiratori dostoievskieni. Tînărul și bogatul inginer Saronio fusese, în fapt, și el un militant comunist, aparținînd grupului secret al lui **Professorino**, și aflat el însuși în fruntea „Organizației". În ziua cu pricina, cîțiva dintre seducătorii și simpaticii șefi ai „Organizației" îl invitaseră pe Saronio la cină, după care l-au predat celor ce trebuiau să-l răpească. Cînd s-a pus problema banilor, Saronio sugerase el însuși alte două persoane ce puteau fi răpite, mai bogate decît el, care locuiau alături de familia Saronio. Dar superiorii lui din „Organizație" l-au considerat pe elegantul lor tovarăș drept un risc preferabil. Nu i-au spus-o niciodată, chiar dacă credeau că va sfîrși prin a înțelege. În compromisul pe care l-au făcut pentru această răpire, bandiții profesioniști trebuiau să primească 9/10 din suma totală a răscumpărării, de 8 milioane dolari. Dar, dat fiind faptul că Saronio văzuse chipurile înspăimîntătoare ale răpitorilor lui — Cicciobello, de exemplu, sau fostul legionar de Vuono — el nu mai putea fi lăsat în viață, în nici un caz.

La puțin timp de la dispariția lui Saronio, un alt tînăr militant comunist — Alceste Campanilo — a fost și el ucis, fiind împușcat în ceafă — procedeu clasic al execuțiilor „revoluționare". Ca întotdeauna, extrema stîngă a dat imediat vina pe extrema dreaptă. Dar tatăl său s-a zbătut enorm pentru a dovedi că Alceste fusese ucis de către proprii lui tovarăși — „fasciștii roșii". El cunoștea de asemenea multe amănunte în legătură cu afacerea Saronio. Se pare că Alceste aflase despre o parte din banii proveniți din răscumpărare. De teamă ca el să nu ghicească și restul, a fost redus imediat la tăcere.

Scanned with OKEN Scanner

O crimă ca aceasta, care amintea în mod sinistru de epoca Maflei, nu era totuși ieșită din comun : un alt militant comunist fusese găsit decapitat pe calea ferată. Era vorba de o fată, membră a aceleiași mișcări, care fusese împușcată în inimă, pe un teren viran din apropierea Romei. La Milano, un tînăr membru al grupului fusese răpit de tovarășii lui și ucis. Toate aceste morți au fost considerate sinucideri, iar publicul, care nu știa nimic în legătură cu înspăimîntătoarea organizație, a acceptat această explicație, fără a protesta.

Angoasa provocată de secretul pe care îl deținea, l-a determinat pînă la urmă pe Fioroni să vorbească. Avea obligația morală de a spune adevărul în legătură cu cei care nu mai erau „tovarăși devotați", ci „delicvenți politici."

Confesiunea a făcut din el un Joe Valachi al clandestinității revoluționare italiene. El a dat nume de teroriști (150 pentru început), nume de locuri, date, dintre care unele au putut fi verificate imediat, iar altele au devenit din ce în ce mai evidente, pe măsură ce tot mai multe piese se adunau la dosar. Publicul a fost cu atît mai impresionat, cu cît o mare parte din ceea ce declara Fioroni se cunoștea deja „mai sus". Cîteva personaje cheie ale „Organizației" fuseseră arestate și eliberate de nenumărate ori. Dovezi zdrobitoare, obținute în urma sutelor de interogatorii și de procese, erau confirmate chiar de arhivele oficiale. „Organizația" însăși își făcuse cunoscute planurile în publicațiile puse în vînzare în toate librăriile de stînga.

„Un scepticism general al publicului, o tendință perversă de a avea mai multă înțelegere față de autorul violenței decît față de victima acestuia teama ca nu cumva sancțiunile date de puterea juridică să afecteze drepturile inviolabile ale cetățenilor și valorile fundamentale ale vieții democratice... Toate acestea contribuiau desigur la provocarea unei reacții oarecum vagi și imprecise, scria judecătorul Achille Gallucci care conducea dezbaterile. Strategia subversiunii se dezvolta în văzul tuturor..., bazîndu-se... pe toleranța cu care era privită de sistemul pe care îi propusese să-l distrugă.

Brigăzile Roșii nu erau decît partea vizibilă a icebergului. De ani de zile, ele figurau pe prima pagină a ziarelor, cu grupurile lor de tineri și tinere, distinși și surîzători, descărcîndu-și pistoalele pistoalele Skorpion și Kalasnikov în genunchii, inimile, fețele și capetele avocaților, judecătorilor, ziariștilor politicienilor, directorilor de uzine, contramaiștrilor și polițiștilor, toți dezarmați — cu excepția poate a polițiștilor Dar nu

Scanned with OKEN Scanner

mai era o problemă să omori pe cineva și apoi să dispari, odată ce ai învățat regulile jocului. Importante erau etapele anterioare și posterioare înfăptuirii crimei : banii, armele, antrenamentul, documentarea, pregătirea, securitatea, adăposturile sigure în țară și străinătate, toleranța populară, complotul politic. Nici o mișcare teroristă clandestină nu poate supraviețui mult timp fără a avea o protecție reală. Neavînd o asemenea protecție, organizația teroriștilor germani nu a rezistat mai mult de 10 ani. Sub acest aspect, italienii puteau conta pe sprijinul unei întregi societăți.

Fi o numiseră „Zona autonomă." Iar ea era destul de vastă pentru a-i acoperi pe toți : „Brigăzile Roșii", gruparea de ucigași „Prima Linie", „Celula proletară înarmată", cele 200 de bande înarmate „subterane" care își schimbau numele din 8 în 8 zile pentru a crea impresia unei implacabile armate de gherilă.

Deși partidul comunist își asuma în majoritatea cazurilor responsabilitatea propagării în rîndul muncitorilor a ideilor de stînga, el nu reușea să facă din ei „adevărați revoluționari". În mod fatal, conducătorii partidului se orientau spre o politică de „participare" la conducerea țării, aranjament considerat de stînga radicală, începînd din 1973, drept un „compromis istoric".

Ideea de participare era seducătoare mai ales pentru clasele de mijloc — în 1976, 34% din electori i-au votat pe comuniști — dar unii din membrii partidului nu erau deloc mulțumiți Un membru de partid din trei nu renunțase, în forul său interior, la speranța unei violente revoluții marxiste (În 1980, aceștia erau numiți „afgani", deoarece aprobaseră întru totul invadarea Afganistanului de către trupele sovietice, pe care conducătorii partidului comunist italian o condamnaseră)

Pentru marxiștii radicali deja puternic orientați spre stînga, speranța de a „recupera" această enormă forță comunistă deschidea perspective uluitoare. Brigăzile Roșii considerau că distrugerea regimului democrat-creștin nu era decît o „fază intermediară", „o premisă inevitabilă" a „cotiturii istorice", care ar fi permis partidului comunist să-și îndeplinească misiunea revoluționară clasică. Pentru Brigăzile Roșii, adevăratul dușman nu era partidul democra-creștin, ci Enrico Berlinguer, secretarul general al partidului comunist și „berlingueriani" săi, a căror dorință de a deține cît mai multe portofolii ministeriale reprezenta o adevărată trădare a clasei muncitoare.

Scanned with OKEN Scanner

Lărgirea accesului partidului comunist italian la puterea guvernamentală mărea în consecință spațiul vid aflat la stînga, care, printr-o manevră abilă, devenea domeniul uriaș și privilegiat al forțelor teroriste italiene.

Creierul subtil care se afla în spatele acestei operațiuni — a declarat Fioroni — se numea Antonio Negri. Era profesor de științe politice la Universitatea din Padova. În afacerea Aldo Moro, el a fost simbolul însuși al strategiei Brigăzilor Roșii. Grație autorității sale excepționale asupra partidului democrat-creștin majoritar pe care îl prezida, Moro era singurul om politic capabil să asigure, pentru prima dată, intrarea oficială într-un guvern democrat-creștin a partidului comunist italian — devenit pentru teroriști partidul „berlinguerian". După două luni de negocieri extrem de complicate, la începutul anului 1978, democrat-creștinii formaseră un guvern care își asigurase sprijinul oficial al partidului comunist italian. El trebuia să se prezinte în fața Parlamentului pentru a solicita un vot de încredere chiar în dimineața zilei în care Moro a fost răpit. Acesta din urmă se ducea la Camera Deputaților pentru a luat parte la dezbateri, cînd comandourile Brigăzilor Roșii i-au blocat mașina pe una din arterele cele mai circulate din Roma, i-au ucis pe cei doi polițiști din garda sa personală și l-au urcat pe Moro într-un camion care s-a făcut nevăzut. În ciuda căutărilor disperate ale poliției, ascunzătoarea Brigăzilor Roșii n-a fost descoperită. Peste 55 de zile, cadavrul ciuruit de gloanțe al lui Aldo Moro a fost găsit în portbagajul unei mașini furate, la jumătatea distanței dintre cartierul general al comuniștilor și cel al democrat-creștinilor. Mesajul a fost clar. Moro, arhitect al noii alianțe catolico-comuniste, fusese executat pentru că încercase să abată partidul comunist italian de la calea revoluționară clasică. În acea zi din luna martie 1978, Marea Alianță primi un vot de încredere în Parlament. Și totuși viitorul ei era de acum încolo pecetluit. Un an mai tîrziu, Alianța s-a dezmembrat. Din punct de vedere istoric, alegerea judicioasă a victimei și a momentului, le-a adus Brigăzilor Roșii o victorie grandioasă.

„Toni", cum îl numeau milioanele de discipoli înflăcărați, a devenit o celebritate europeană. Devenise „creierul" recunoscut al unui monstru proteiform compus din celule cu nume sonore : Autonomia organizată, Autonomia muncitorească, Autonomia armată, Autonomie a muncitorilor înarmați, sau pur și simplu Autonomia. Dar Negri era deja în închisoare — dosarul său cuprindea 7 capete de acuzare, toate în legătură cu sub-

Scanned with OKEN Scanner

versiunea armată : arestarea lui în ziua de 7 aprilie 1979, împreună cu 20 din colaboratorii săi, traumatizase noua stîngă, de la un capăt la altul al Europei.

În același timp, erau acuzate de subversiune, ca și Negri, și alte personalități ale generației 1968 : Franco Piperno („Saetta"), Oreste Scalzone, Luciano Ferrari-Bravo. Toți fuseseră „marxiști revoluționari" încă din adolescență și ocupaseră posturi de conducere în cadrul lui **Potere Operaio** (între timp dispărută), dar nici unul nu fusese văzut vreodată purtînd armă. Cultivați, seducători, înflăcărați, devotați ideii de distrugere a „capitalismului", erau cu toții purtătorii de cuvînt inteligenți și convinși ai noii stîngi. Înalt, suplu, cu o voce subțire și bîlbîindu-se aproape din cauză că vorbele țineau cu greu pasul ideilor, „Toni" Negri era singurul pe care toți îl respectau.

În momentul arestării sale, Negri era o instituție antiinstituțională la Universitatea din Padova, ca și la Paris unde fusese invitat să țină cursuri la Sorbona. Numeroasele sale lucrări, inspirate de istoricul englez de stînga Eric Hobsbawn „într-un soi de stil stenografiat intelectual, de nepătruns", erau foarte la modă în cercurile stîngii europene. Cărțile lui despre **Marx dincolo de Marx**, conferințele asupra **Gundrissei** lui Marx, teoriile lui în legătură cu comunismul văzut ca „nemuncă și proiect subiectiv — colectiv — proletar destinat desființării exploatării", reprezentau Biblia și Evanghelia cercului său de admiratori. În timp ce prietenul și binefăcătorul său Giangi Feltrinelli visa să devină un Castro al Europei, „Toni" Negri se considera un al doilea Lenin.

Nu-și ascundea credința în insurecția armată, pe care o dorea din cele mai violente. „Violența este afirmarea primă, imediată și viguroasă a necesității comunismului", scria el în **Marx dincolo de Marx**. „Un animal viguros, feroce cu dușmanii, sălbatic în pasiunile sale, iată cum ne imaginăm noi constituirea unei dictaturi comuniste", scria el în 1978, în **Dominion and Sabotage**. („Dominație și Sabotaj").

Pînă în momentul în care a fost arestat, nu-și refuzase plăcerea de a recunoaște că este terorist. În intimitate, nu ascundea acest fapt. „Poate de-asta cred eu că sînt terorist", scria el într-o scrisoare care a fost ulterior confiscată. În public, făcea doar aluzii eliptice, dar cu un soi de excitație sexuală : „Nimic nu demonstrează importanța istorică a autovalorizării muncitorului ca rolul de ucigaș, de sabotor, de deviaționist sau de criminal pe care eu îl joc în acest moment", scria el în Do-

Scanned with OKEN Scanner

minion and Sabotage. „Ori de cîte ori îmi pun pe cap căciula care îmi acoperă ceafa și urechile, simt urcînd în mine flacăra proletariatului, iar riscurile pe care mi le asum nu mă sperie; dimpotrivă, ele îmi provoacă o emoție febrilă ca atunci cînd îți aștepți amanta."

Nu era vorba totuși decît de o părere, se apăra el, ceea ce nu putea constitui un delict într-una din țările cele mai libere din lume. Era oare posibil ca acest intelectual celebru să fie urmărit din cauza ideilor lui? Era el oare numai un gînditor, un visător sau, dimpotrivă, un participant? Carlo Fioroni, care a asistat la nașterea „Organizației", afirma că era și una și alta. „Toni" Negri se exprima însă atît de rafinat, încît la un moment dat ajungeai să nu mai înțelegi ce vroia să spună. Dar se pare că în fond, era de acord cu Fioroni.

Conform documentelor de anchetă „Organizația" se născuse în ziua de 26 septembrie 1971, într-o cămăruță din Roma. În fața casei, delegații congresului **Potop** strigau cu voci răgușite imprecații împotriva „capitalismului imperialist". Dar **Potere Operaio,** ai cărei aderenți nu depășiseră pînă atunci 0,5% din numărul studenților italieni, începuse să-și piardă din popularitate. Italia sucomba sub apăsarea tulburărilor sociale și politice care se agravaseră după revolta studenților din 1968. După doi-trei ani de contestazione, contestatarii, din ce în ce mai numeroși, optau pentru unul din cele 20 de partide de stînga sau abandonau politica. În timp ce la **Potop** mulțimea își urla lozincile, cîteva spirite mai ponderate s-au reunit în secret pentru a analiza, la rece, soluția Ishutin".

Puțini delegați auziseră de Ishutin și de „Organizația" lui, sau de ideea „Infernului". Dacă ar fi știut, majoritatea acelor participanți nu ar fi putut fi convinși să voteze pentru organizarea „Infernului". Dar delegații nu au fost puși la curent cu ceea ce însemna de fapt acest „infern" și ce misiuni aveau diavolii teroriști. Li se cerea numai să facă din **Potere Operaio** „partidul insurecției", al cărui obiectiv principal era agitația și propaganda. Într-o zi, li s-a spus și că **Potop** va deveni „partidul înarmat". Unul depindea strîns de celălalt, ca Iisus Hristos de Tatăl Ceresc, iar Sfîntul Duh de amîndoi", declara Toni Negri.

Totuși, „deși absolut indispensabilă credibilității mișcării, tematica militarizării ei trebuia să aștepte ca masele să fie gata de luptă", mai adăuga el.

Pregătite sau nu, masele trebuiau să dea o lovitură serioasă. Consiliul restrîns din jurul lui „Toni" Negri, participant la

Scanned with OKEN Scanner

congresul **Potop** — Piperno, Scalzone și alții dintre cei ce vor fi arestați 8 ani mai tîrziu, ca și Carlo Fioroni — hotărîse că „militarizarea" trebuia să înceapă imediat. „Vom fi tratați cu violență și e mai bine să ne pregătim din timp riposta", a spus unul din viitorii acuzați (Marion Dalmaviva). „Problema militarizării trebuie rezolvată de pe-acum", a adăugat un altul (Emilio Vesce, viitor contro informazione al Brigăzilor Roșii). „Explicațiile nu sînt suficiente, tovarăși. Noi ne pronunțăm pentru militarizare și pentru luarea puterii", a exclamat Piperno. „Tema exproprierii... și cea a militarizării sînt absolut legate una de alta", a susținut și Negri. Totul a fost înregistrat pe o bandă care, ca prin minune, s-a păstrat.

Ne putem face o idee în legătură cu ceea ce s-a petrecut în realitate la congresul **Potop**, grație unui autointerviu al Brigăzilor Roșii, realizat la cîteva săptămîni de la congres (și confiscat dintr-una din casele lor conspirative în 1979). „Transformarea avangardei politice în avangardă politico-militară a început deja, se spunea în acel document. De fapt, noi putem realiza abia de acum încolo unitatea forțelor revoluționare într-o organizație proletară armată".

Fără să le spună nimic delegților, comitetul director al **Potop** pusese la punct o fracțiune armată. Două luni mai tîrziu, (sub numele de „Saetta") Franco Piperna îi scria lui Feltrinelli, confirmînd acordul său în legătură cu un comandament militar clandestin unic, în nordul Italici. Primul comandant militar al secțiunii „Activitatea ilegală" a **Potop**, cum era numită, a fost Valerio Morucci, ulterior promovat comandant al secțiunii din Roma a Brigăzilor Roșii. (El a fost arestat în 1979, ceea ce a permis descoperirea Skorpionului cu care fusese ucis Moro). După ce și-a schimbat de mai multe ori numele, secția „Activitate ilegală" și-a găsit în 1976 numele definitiv : „La Prima Linea", de fapt, o linie ucigașă.

Potere Operaio nu a ființat multă vreme. Pe măsură ce viziunea „infernului" devenea mai pregnantă, cea mai mare parte a ultimilor săi membri au decis să se facă nevăzuți. Asociația s-a dizolvat practic în 1973. În acest interval, „Organizația" pusese la punct o nouă fracțiune, de data aceasta politică : tinerele colective autonome, ca și o miliție secretă formată din cadeți teroriști. Nici una din aceste bande teroriste nu făcuse încă nimic deosebit. Nici un italian nu avea încă rotula ruptă, iar prima crimă politică din Italia va avea loc abia peste un an. Evident, majoritatea muncitorilor italieni nu erau încă pregătiți

Scanned with OKEN Scanner

pentru insurecție. Conform teoriei lui Negri, Autonomiștii trebuiau să fie „locomotiva maselor".

Înainte chiar de dizolvarea Potop-ului, programul marxist de agitație și de propagandă al Autonomiștilor fusese pus la punct în cel mai mare secret. El cuprindea, pe lîngă revendicările obișnuite ale muncitorilor — locuințe, locuri de muncă, salarii mai mari — și idei din cele mai absurde : „muncă zero", absenteism, sabotaj industrial, lovirea adversarilor politici, destabilizarea școlilor, participarea „echipelor de ordine publică", înarmate cu P 38, la manifestațiile de stradă, „exproprierile proletare" (ca în cazul jefuirii supermagazinelor). Lista completă, executată punct cu punct, fusese descoperită de poliție încă din 1972. Dar ea a fost clasată și uitată. Întîmplător ? Premeditat ? Cine știe...

Cu strălucitii săi gînditori aparținînd noii stîngi, cu seminarele savante, cu marile conferințe internaționale, cu librăriile sale de contra-cultură și rețeaua sa de stații radio particulare, un asemenea program exercita, firește, o atracție deosebită. Mii de radicali italieni (circa 200.000) s-au lăsat astfel seduși de așa-numita „Zonă autonomă" unde puteau practica „ilegalitate proletară", destul pentru a înspăimînta statul, dar nu îndeajuns pentru a fi considerați niște criminali, cel puțin ei așa credeau.

Și, totuși, treptat aceștia deveneau adevărați criminali, trecînd pe nesimțite de la un acord anodin la o complicitate vinovată, pe măsură ce formațiunile teroriste desfășurau acțiuni tot mai violente.

Ce rău făceau, în 1971 sau 1972, pretinzînd o mică răscumpărare pe ici pe colo sau punînd o bombă într-un loc sau altul ? Cine putea condamna niște oameni care îl sechestrau pe patronul unei uzine și îi atîrnau de gît o pancartă pe care scria : „Unul pedepsit, o sută avertizați" ? Cu ce greșeau dacă răpeau pe directorul unei societăți și îi publicau fotografia cu un pistol la tîmplă ?

Masele erau sabotate înainte chiar de a fi conștiente de asta, cînd aceiași puști, amabili și blînzi, au început să captureze prizonieri, să-i interogheze pe „prizonierii poporului", au ucis un judecător, i-au rupt picioarele unui editor mai curajos, au răpit și ucis pe cel mai mare om de stat italian, au tras la întîmplare în mulțime, au atacat în masă un institut, au capturat 110 ostateci din care au ucis 10.

Dacă afacerea Moro a fost organizată de Brigăzile Roșii, aceasta însă a fost executată de Prima Linie. Regia era diferită.

Scanned with OKEN Scanner

Brigăzile Roșii formau o organizație militară, rezervată elitei, care opera independent de mase, în timp ce terorismul Primei Linii trebuia să fie o „emanație" a voinței poporului. Vorbind, după arestarea sa, de „refuzul său profund, complet și rațional în ceea ce privește lupta armată sub toate formele sale", Negri făcea totuși o distincție între cele două.

- Dezavuînd Brigăzile Roșii, el nu a dezaprobat niciodată Prima Linie (Cînd șapte muncitori înarmați din Prima Linie au fost arestați, Autonomia muncitorească i-a apărat cu înverșunare, spunînd că era vorba de „tovarăși căzuți în mîinile dușmanului"). „Ceea ce trebuie condamnat la teroriști nu este în nici un caz folosirea violenței", declara Negri. El și-a exprimat de altfel ideea în felul lui caracteristic : „Ceea ce trebuie să combatem noi în ceea ce-i privește pe teroriști este voința dogmatică, care nu stabilește o legătură organică între obiectivitatea puterii muncitorești și subiectivitatea folosirii forței".

În ciuda divergențelor de păreri, Renato Curcio (Brigăzile Roșii) și „Toni" Negri (Autonomia) s-au întîlnit de cîteva ori în secret, pentru a pune la punct etapele escaladării violenței. (Fioroni a participat și el la aceste întrevederi — fapt confirmat de numeroși martori). Ultima întrevedere în legătură cu care a fost informat Fioroni a avut loc în vara anului 1974, cînd cei doi șefi au discutat despre proiectul insurecției armate, proiect preconizat a se realiza în toamnă. (Pe atunci Petra Krause și Sergio Spazzali procurau de la grupul elvețian de livrări 42 de mine antitanc pentru „tovarășii" lor italieni de extremă stîngă).

Rezultatul acestor întrevederi a fost publicat cu fidelitate în **Contro Informazione** al Brigăzilor Roșii, patronat de însuși Negri, și în **Rosso** al Autonomiei.

Strategia fundamentală a celor două mișcări a fost expusă în numeroase documente secrete, ascunse de Negri și de asociații lui și descoperite abia în 1979. Multe dintre ele erau scrise chiar de Negri și precizau obiectivul final care era „distrugerea democrației și instaurarea dictaturii proletariatului". „Programul Autonomiei are ca scop o dezvoltare ireversibilă în profunzime și o extindere uriașă a războiului civil".

Această strategie s-a bucurat, pe moment, de un mare succes. În atmosfera destinsă a unei „Zone autonome", un ucigaș din Brigăzile Roșii sau din Prima Linie putea foarte ușor deveni „un tovarăș revoluționar cinstit, chiar dacă uneori se abătea de la calea cea dreaptă".

Scanned with OKEN Scanner

Ziarul **Rosso** — al Autonomiei — a calificat pînă în 1977 drept acte teroriste „corecte" toate atacurile împotriva carabinierilor și a judecătorilor, împotriva Cartierelor generale ale democrat-creștinilor și ale Mișcării sociale italiene (M.S.I.), ca și exproprierile populare și agresarea profesorilor de la Universitate, care contribuiau la constituirea „catalizatorului energiei subiective a mișcării" — era inclusă aici și bătălia eroică a „tovarășilor" din avangarda Brigăzilor Roșii. Dar, pe de altă parte, se afirma și că uciderea lui Aldo Moro a fost o greșeală.

Șapte sau opt ani de asemenea activități nu numai că justificau dar și autorizau adoptarea, de către teroriștii italieni, a regulii mafiote : **omerta**, conspirația tăcerii. Practic toți intelectualii italieni, ca și un mare număr de cetățeni onorabili au devenit complicii involuntari ai teroriștilor considerînd că oamenii civilizați, care cred în socialist, nu-și trădează un tovarăș cinstit, nici cînd acesta are o „rătăcire".

Fracțiunea militară secretă a „Organizației" se putea astfel dezvolta nestingherită. La început sub conducerea lui Feltrinelli — pînă la moartea acestuia în 1972 — apoi sub conducerea lui Carlo Fioroni. În calitate de șef al mișcării clandestine **Potop** pentru nordul Italiei, acesta fusese martorul multor evenimente. El era acolo atunci cînd Feltrinelli nu dispunea încă de o casă conspirativă proprie, cînd G.A.P. procurase Brigăzilor Roșii primele 50 kg de dinamită, sau cînd secțiunea muncitorească ilegală a **Potop** îl trimisese pe el, pe Fioroni, să-l roage pe Renato Curcio să le dea cîteva pușți.

Prima etapă importantă în dezvoltarea „Organizației" a reprezentat-o intrarea sa în circuitul internațional. În 1971, Feltrinelli, care cunoștea întreaga lume și care știa să-și onoreze facturile, inaugura circuitul european. Propriei sale „Centrale" de la Zürich i-a urmat deci, în același oraș, „Biroul internațional" al **Potop** care, la rîndul său, avea să devină un fel de secretariat de coordonare internațională. Din cartierul său general, instalat la librăria Eco-Libro, secretariatul a elaborat un „proiect european" destinat aplicării soluției Ishutin la scară europeană : „organizarea celor două forțe ale violenței armate, pe de-o parte violența maselor și pe de altă parte teroarea roșie", sublinia Negri. O ramură ajungea pînă în Orientul Mijlociu, unde 24 de teroriști de diverse naționalități au fost arestați în 1978, în timp ce încercau să compromită primele negocieri de pace între Egipt și Israel.

Cînd tribunalele italiene au început să descurce țițele întregii afaceri, „Organizația" era deja în legătură cu banda lui

Scanned with OKEN Scanner

Baader, cu I.R.A. irlandeză, cu E.T.A bască, cu clandestinitatea franceză de extremă stîngă, cu toate formațiunile teroriste palestiniene, ca și cu membrii Tupamaros aflați în exil. Toate aceste organizații, cărora li s-au alăturat 4 sau 5 grupuri înarmate (printre care și Panterele negre), au ținut prima lor reuniune la nivel înalt, la Florența, în octombrie 1971.

„Toni" Negri a fost firește oratorul vedetă al acestei reuniuni Feltrinelli — **Potop**, care s-a desfășurat la Institutul ieziit Stensen. În prima zi, Seamus Costello de la I.R.A., a prezentat delegaților tacticile gherilei urbane irlandeze și organizarea sabotajului. Ziua următoare a fost consacrată procurării de arme și legăturile dintre diversele organizații. Începînd din 1971, la Beirut sau Tripoli, Dublin sau Belgrad, au fost organizate cu regularitate reuniuni la nivel înalt, negate însă cu vehemență de autoritățile țărilor respective.

Circuitul internațional nu era numai o formă de manifestare a unui apetit „revoluționar" romantic. Era o necesitate absolută. Mai întîi, fiindcă toate grupurile înarmate din Europa aveau nevoie de un loc în care să se poată ascunde. În acest scop, italienii aveau „casă deschisă" pentru fugarii de pe întregul continent — mai ales din Germania — după cum și ei găseau refugiu în alte țări. Feltrinelli punea și el la dispoziția fugarilor vila sa clandestină de la Praga, Henri Curiel avea la Paris două refugii, gata oricînd să-i primească pe fugarii italieni. „Organizația" avea baze logistice bine echipate și aprovizionate de către italieni, în Elveția, Germania sau Franța (unde, în 1978, Toni Negri se gîndise să instaleze chiar un telefon roșu). Palestinienii puteau cere azil tuturor europenilor din rețea și vice-versa.

Circuitul era, practic, un sistem de relații absolut necesar pentru procurarea armelor, mai ales pe vremea cînd toți o porneau de la zero. Pe atunci, mai ales după ce Petra Krause preluase conducerea grupului de aprovizionare al anarhiștilor elveției, acesta devenise deosebit de prețios. S-a întîmplat odată ca marfa ce trebuia procurată să fie extrem de periculoasă. De aceea, **Professorino** a fost trimis personal la Zürich Valerio Morucci — comandantul național al Serviciului de activitate ilegală al **Potop** — l-a însoțit. Roberto Mander, care contribuise la crearea grupului elvețian în 1971, s-a deplasat și el destul de des la Zürich pentru a procura armele necesare colectivului său autonom de la Roma. Toți erau arestați dar apoi eliberați.

Totuși, nimănui nu părea să-i pese de „Organizație", care, la rîndul său, profita de asta pentru a învăța să se servească mai

Scanned with OKEN Scanner

bine de arme. Străinii soseau, italienii plecau. Feltrinelli a adus de plidă, în munții din Piemont instructori germani pentru taberele G.A.P. Grupurile înarmate clandestine ale Autonomiei ar adus în taberele lor din Italia septentrională și din sudul Elveției, instructori antrenați special pentru ei de către palestinieni. Toni Negri a trimis un reprezentant în Liban pentru a organiza cazarea discipolilor săi în Orientul Mijlociu, cum făcuse și Feltrinelli înaintea lui. În perioada 1971—1972, circa 100 de italieni s-au antrenat în taberele palestiniene, iar 1.000 s-au dus în Liban pentru a participa la bătălia de la Tal-el-Zatar. Mulți s-au antrent și în Cehoslovcia, deși nimeni nu a putut confirma acest lucru înainte de sfîrșitul deceniului.

În toți acești ani, autoritățile italiene nu dădeau atenție zvonurilor conform cărora nucleul terorist italian ar fi beneficiat de „lecții" predate de experți sovietici. Se știa că doi sau trei șefi ai Brigăzilor Roșii stătuseră pentru o vreme, ca și Feltrinelli, la Praga. Dar aristocraticele Brigăzi Roșii respingeau cu superioritate ideea că un străin putuse vreodată să le dea lor lecții. O singură dată, Renato Curcio i-a spus unui „prizonier al poporului" pe care îl interoga : „unii dintre noi am învățat tactica gherilei în străinătate".

Locul unde fuseseră instruiți a fost precizat mai tîrziu de către generalul transfug Jan Sejna. Fost secretar general al ministerului cehoslovac al apărării și consilier militar al Comitetului Central cehoslovac, el ceruse în 1968 azil politic în S.U.A. dar abia în 1980 a oferit unui scriitor american amănunte în legătură cu centrele de antrenament sovietice din Cehoslovacia. Încă din 1964, a precizat Sejna, K.G.B.-ul avea la Karlovy Vary o școală pentru teroriști, iar G.R.U. (contrainformațiile militare sovietice) avea un centru de antrenament paramilitar intens în tabăra de parașutiști de la Dupov, în apropiere de Praga. Aici veneau tineri „din întreaga Europă și din lumea a treia". Sejna a pus la dispoziția scriitorului și o listă întocmită de el cuprinzînd numele celor 12 italieni care se antrenaseră aici, în afară de Feltrinelli, desigur. Printre aceștia se aflau patru din fondatorii Brigăzii Roșii, doi șefi ai Autonomiei și unul dintre principalii animatori ai revoltei naționale a studenților din 1968. În cursul unui alt interviu, generalul Sejna a adăugat că Toni Negri urmase și el, între anii 1966—1967, cursurile organizate de către centrul de pregătire din Cehoslovacia.

Aceste antrenamente au permis mișcării teroriste clandestine să ia un start foarte bun. Tot în același an 1980, un mem-

Scanned with OKEN Scanner

bru al Brigăzilor Roșii s-a hotărît să părăsească „Organizația" și să vorbească. Arestat în primăvara lui 1980, Patrizio Peci fusese comandantul secției din Torino și membru al înaltului comandament strategic. Mărturisirile sale erau atît de senzaționale încît cele ale lui Carlo Fioroni au fost pe moment uitate. Informațiile furnizate de Peci au dus la arestarea unui număr de 400 de teroriști italieni, la decimarea Brigăzilor Roșii și la lichidarea Primei Linii.

Intr-o declarație extrem de lungă, Peci a furnizat date senzaționale. Brigăzile Roșii „continuaseră să se antreneze în Cehoslovacia în tot cursul anilor '70". Au primit și arme din Cehoslovacia, a mai adăugat el : pistoale, arme automate, grenade, toate trimise de la Praga, via Ungaria și Austria.

Au urmat dezvăluiri nu mai puțin senzaționale în legătură cu rețeaua de alianțe ale clandestinității italiene". Către sfîrșitul anilor '70, a spus Peci „toate armele care soseau în Italia, indiferent de marcă sau de proveniență, în afară de cele ce fuseseră luate de la polițiști sau de la carabinieri, veneau dintr-un singur centru de distribuire aprovizionat de către palestinieni".

El a descris două călătorii făcute de către Mario Moretti, comandantul secției romane a Brigăzilor Roșii, în scopul de a cumpăra arme. În 1977 și 1979, fără a pune măcar piciorul pe pămîntul Libanului, Moretti a preluat cantități mari de arme, direct de pe mare. Prima oară a adus Skorpionul cu care a fost ucis Moro șase luni mai tîrziu. A doua oară, a descărcat marfa la Mestre, portul industrial al Veneției și a repartizat armele — grenade, explozive, mine antitanc Energa, mitraliere, rachete Strela — diverselor centre teroriste din Italia, ca și organizației I.R.A., bascilor spanioli și unor grupuri teroriste germane.

Armele, furnizate desigur de F.P.L.P. lui Georges Habash, erau în mod sigur destinate nu numai fracțiunii militare oculte a „Organizației", dar și celei politice, oficiale, a Autonomici. Căci în ziua de 8 noiembrie 1979, puțin după miezul nopții, unul din șefii marcanți ai Autonomiei — Daniele Pifano — a fost surprins în orășelul rezidențial Ortona, pe malul mării Adriatice, pe cînd transporta două rachete Strela. Acestea fuseseră puse în niște lăzi, ascunse într-un automobil break Peugeot condus de către unul din însoțitorii săi romani. Ei au afirmat apoi că găsiseră lăzile undeva pe autostradă și luaseră rachetele pentru a le folosi la telescoape.

Din nefericire, s-a descoperit că unul dintre ei avea notat în carnet numărul de telefon al agentului F.P.L.P., un iorda-

Scanned with OKEN Scanner

nian cu pașaport sud-yemenit, pe nume Saleh Abu Anseh, care, la rîndul său, se grăbise să ajungă și el acolo. Căpitanul cargoului **Sidon**, navigînd sub pavilion panamez, dar care se știa că transportă arme trimise de palestinieni în țările mediteraneene, îi telefonase în aceeași noapte, din portul Ortona, aceluiași agent. **Sidonul** părăsi portul în zori și dispăru. Iordanianul sud-yemenit Saleh Abu Anseh a fost arestat împreună cu Pifano și cu ceilalți. Furios, F.P.L.P. a trimis o scrisoare oficială guvernului italian, ca și judecătorului care urma să-l judece pe Pifano, cerînd eliberarea imediată a inculpaților „din motive morale". Aceștia n-ar fi făcut decît să le dea o mînă de ajutor palestinienilor, se preconiza, ritos, în scrisoare.

La rîndul său, Pifano a declarat că n-a făcut decît să-i ajute pe „tovarășii" lui palestinieni. „În legătură cu rachetele **Strela** se răspîndiseră „minciuni dezgustătoare", a mai spus el; „nu era vorba de fapt decît de niște arme defensive", de care se foloseau în mod curent mișcările populare de eliberare din Vietnam sau Angola, sau mișcările eritreenilor ori ale palestinienilor". Nu a menționat însă rachetele **Strela** pe care le-a folosit, în 1978, Frontul patriotic rhodezian al lui Joshua Nkomo, pentru a arunca în aer două avioane de turism rhodeziene, aflate în plin zbor, omorînd cu această ocazie toți pasagerii. „Dacă a fost o rachetă **Strela**, atunci sigur e vorba de oamenii noștri", declarase Nkomo, într-o formulă memorabilă, reporterului de la **Washington Post**.

Efectul cumulativ al acestor revelații asupra publicului italian a fost însă zdrobitor. Fără a mai lua în considerație revelațiile copleșitoare ale lui Fioroni în legătură cu contactele secrete ale „Organizației".

Chiar și înainte de moartea lui Feltrinelli, „Organizația" avea probleme financiare serioase. Deși era bogat, marele bancher al revoluției italiene spunea că orice bun revoluționar trebuia să-și acopere singur toate cheltuielile (așa cum făcuse, de pildă, și Stalin în tinerețe, cînd jefuia băncile din Georgia). Propria sa organizație — G.A.P. — dăduse un exemplu în acest sens, organizînd în 1971 prima capturare de ostatici și cerînd o răscumpărare imensă în schimbul eliberării prizonierilor. Înrolînd în organizația sa condamnați de drept comun și drogați, Feltrinelli crease un precedent de temut : „în numele cauzei, scopul scuză mijloacele", susținea el.

Problema care se pune, îl mărturisea Negri lui Fioroni, este de a ști cum să stabilim o structură „oficioasă" cu o pro-

Scanned with OKEN Scanner

ductivitate gen Mafia, cu ajutorul căreia să putem face rost de bani. Dar cum să realizezi asta, altfel decît colaborînd cu însăși Mafia? Împărțirea prăzii „fifty-fifty" cu escrocii a devenit în curînd monedă curentă. Perfecționîndu-și necontenit tehnica, teroriștii sau banditii se asociau acum pentru a fura tablouri de valoare inestimabilă, a jefui băncile, a fura sub amenințarea armelor salariile muncitorilor din uzine, a captura ostateci, a răpi oameni de afaceri sau chiar... cai de curse. (Întrucît, în cazul în speță, calul era deja prea bătrîn pentru a mai putea alerga, proprietarii lui au preferat să-l abandoneze în loc să plătească despăgubirea de 300.000 de dolari.

Secțiunea calabreză a Mafiei, 'Ndrangheta, a plătit bani grei pentru a face parte din „Organizație". Din spusele legionarului de Vuono, reieșea că 'Ndrangheta întreținea legături strînse cu toți acești oameni „drăguți".

'Ndrangheta a primit partea ei de 2,5 milioane de dolari (plătiți Brigăzilor Roșii pentru eliberarea armatorului miliardar 'Angelo Costa), care ulterior au fost destinați finanțării operațiunii Moro. Calabrezii încheiaseră un acord lucrativ cu Unitatea comunistă de luptă (U.C.L.), grup specializat în furturi, în beneficiul tuturor grupurilor teroriste. (Împreună, U.C.L. și 'Ndrangheta au pus la cale o operațiune rocambolească la Clubul mediteranean, în Calabria, adunînd o pradă de peste 2 milioane de dolari — în bani și bijuterii, fără a pune la socoteală și cele 300 de pașapoarte străine).

Către sfîrșitul anilor '70, Prima Linie a „Organizației" și 'Ndrangheta calabreză au organizat o reuniune a șefilor lor într-o luxoasă vilă, la Tropea, în Calabria.

„Organizația" atinsese pe atunci penultimul stadiu. Înota în opulență. Arsenalele ei erau pline pînă la refuz de arme moderne. Dispunea de o fortăreață inexpugnabilă la Universitatea din Padova — unde preda „Toni". Acolo, la Universitate, profesorii care nu erau pe placul Autonomiei erau bătuți cu lanțuri de bicicletă, scuipați sau împușcați. Li se dădea foc la casă sau li se aruncau în aer locuințele. În toată țara, dar mai ales în orașe, teroriștii dețineau importante poziții politice, știindu-se sprijiniți de către miile de Autonomiști înfierbîntați.

Curba exponențială a violenței și a dezordinii civice urca necontenit. „Munca zero" și „sabotajul industrial" erau din ce în ce mai frecvente în marile uzine din nordul Italiei, mai ales la Fiat, unde „justiția proletară" executase trei directori și bătuse îngrozitor alți 19. Școlile erau și ele „destabilizate". Un „terorism dispersat" se răspîndea și în provincie, ridicînd la

Scanned with OKEN Scanner

116 numărul asasinatelor comise în întreaga Italie timp de 7 ani. În ciuda unor eșecuri, peste 500 de teroriști de extremă stîngă erau deja arestați înainte ca poliția să fi intervenit în mod concret, după care cifra s-a dublat. În 1979, s-au produs în Italia 2750 de atacuri teroriste, revendicate de către 215 grupări „de stînga". Brigăzile Roșii, Prima Linie, Organizația comuniștilor proletari, Echipele proletare înarmate și altele erau în plin avînt. Bandele Autonomiei muncitorești începeau și ele să-și facă simțită prezența.

Începînd cu 1977, fracțiunea politică în aer liber a „Organizației" a început în mod vizibil să se combine cu cea subterană. Multe bande autonome au intrat atunci în clandestinitate, asociindu-se cu altele sau cu Prima Linie. Și dacă Brigăzile Roșii se îndepărtau treptat de Autonomie, aceasta nu le împiedica totuși să colaboreze activ cu Prima Linie (și invers). Grație numeroaselor mărturisiri făcute de teroriștii pocăiți, se știa în 1980 că cele două organizații făceau schimb de informații, arme, ascunzători, planuri strategice și specialiști.

Era momentul ca partea subterană a „Organizației" să intre în acțiune, să lege între ele fracțiunile politice și cele militare, să permită „partidului înarmat" să se manifeste și să se angajeze deplin în procesul ireversibil al războiului civil.

Dar chiar atunci „Toni" Negri și alți 20 de șefi ai Autonomiei au fost arestați. Au fost publicate documente înspăimîntătoare. Supermartorii au rupt o tăcere care dăinuia de 10 ani. Fioroni nu a fost primul. El a fost urmat de adevărații responsabili, ca și de oameni ce dețineau funcții mai modeste. Aceștia aparțineau Brigăzilor Roșii, Primei Linii — ambele teroriste, ca și Autonomiei. Au fost dați în judecată 33 de membri ai Autonomiei din Padova, firește nu pentru „ideile" lor, ci pentru cele 70 de acte de violență comise cu arma în mînă, furturi, capturări de ostateci sau incitare premeditată la revoltă. Trei dintre ei au făcut mărturisiri complete. Ceilalți au fost condamnați la maximum 7 ani închisoare. Pentru prima oară, un tribunal condamna o bandă de autonomiști nu numai pentru acte criminale concrete, dar și pentru subversiune premeditată.

Terorismul italian nu s-a oprit însă aici. Dar actorii săi au fost obligați brusc să-și înfrîneze acțiunile. Întocmai ca pinguinul din legendă, ei au început să zboare de-a-ndăratelea pentru a vedea de unde veneau.

Nu reușiseră să distrugă democrația italiană. „Aveam impresia că momentul confruntării finale nu era departe", a spus

Scanned with OKEN Scanner

Guido Calogero, judecătorul din Padova, însărcinat cu adunarea dovezilor care au dus la arestarea membrilor Autonomiei.

„Spre sfîrşit, Autonomia organizată a muncitorilor a renunţat la lupta pe faţă. Manifestaţiile de stradă deveneau din ce în ce mai rare, în timp ce agresiunile nocturne se înmulţeau i schimburi de focuri, cocktailuri Molotov, incendii. Brigăzilo Roşii şi Prima Linie racolau noi recruţi, ceea ce constituia un indiciu al antrenamentelor militare intense. Mi se părea că ne aflam în faţa uneia din ultimele ocazii pe care le mai avea statul de a reacţiona împotriva ofensivei teroriste ; lucrurile puteau lua o întorsătură tragică, se putea ajunge la insurecţie şi la război civil.

Nu era vorba de a face să triumfe „nobila cauză a proletariatului". În Italia nu exista şansa producerii unei adevărate revoluţii populare. Deşi erau cei mai militanţi din Europa, muncitorii italieni nu erau zdrobiţi de autoritatea vreunui ţar aristocrat. Clasa muncitoare nu era pe cale de a lua cu asalt un alt Palat de Iarnă. „Ultimii socialişti revoluţionari luau Italia anilor '80 drept Rusia anului 1917", declara mai tîrziu un grup de transfugi ai Brigăzilor Roşii. Cuvinte pentru care, aflaţi în închisoare, şefii Brigăzilor i-au ameninţat cu moartea.

În cel mai bun caz, „Organizaţia" ar fi putut spera să atingă un nivel de război, de gherilă, pe care guvernul democratic nu ar fi putut să-l stăvilească şi care l-ar fi constrîns să se transforme într-un stat poliţienesc. În Italia, ca şi în Germania, Spania, Irlanda sau Turcia — după ce în Uruguay, Tupamaros au oferit un strălucit exemplu — teroriştii de extremă-stîngă pregăteau de mult timp, minuţios, dictatura extremei stîngi.

Pe vremea aceea (anii '70) orice tînăr italian furios putea deveni terorist dacă avea chef. Existau numeroase bande la curent cu ultimele noutăţi în materie, bine aprovizionate, care organizau cursuri pentru începători. Totuşi, existau şi motive de nemulţumire. Pentru că singurul lucru de care nu putea fi sigur neofitul terorist, era „acordul şi protecţia poporului". În acelaşi timp, el nu mai putea fi considerat după aceea, niciodată, drept un „tovarăş rătăcit".

În acest lung şi înspăimîntător deceniu de dominaţie teroristă, nimic n-a fost mai important decît inerţia păturii conducătoare, care a favorizat dezvoltarea terorismului, sau cotiturile de 180° ale partidului comunist, care făcea cînd apologia „situaţiei de conflict permanent" din uzine, cînd a mîntuirii prin compromis istoric. Dar secretul primelor succese teroriste ţine de existenţa a ceea ce am numit A Doua Societate, formată

Scanned with OKEN Scanner

din cetățeni pe cît de cinstiți pe atît de bine intenționați și naivi care formau în jurul lor un zid protector, de netrecut.

„Ascultați! Mai întîi vom provoca agitație! strigă satanicul Piotrî Verhovenski în Demonii, lui Dostoievski, cu un secol în urmă. Știți voi că încă sîntem teribil de puternici? Avem forțe auxiliare, altele decît cele care ucid, dau foc caselor sau comit asasinate clasice. Îi am deja pe toți la dispoziția mea. Profesorul îi va împinge pe elevii lui să-și bată joc de Dumnezeu și de familiilor lor; avocatul îl va apăra pe asasinul bine crescut, superior victimelor sale; liceenii îl vor ucide la întîmplare pe trecătorul de pe stradă, în căutare de senzații tari; toți aceștia sînt de partea noastră; și apoi jurații care îi achită pe criminali; ei lucrează toți pentru noi; și Ministerul public, angoasat de ideea că nu este suficient de liberal, este alături de noi. Ah! avem de partea noastră atîtea somități ale literaturii și atîția înalți funcționari, care nici măcar nu realizează cît de utili ne sînt". Cuvintele lui Verhovenski aveau să se dovedească profetice.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

	Pag.
CAZUL FELTRINELLI	3
PIONUL SECRET AL MOSCOVEI	12
PETRA KRAUSE, TERORISTA SECOLULUI	33
CUPLUL MORȚII	45
OPERAȚIUNEA LEO	53
ȘACALUL	65
OGRO ȘI AFACEREA „MARIE CHRISTINE"	84
LUPII CENUȘII	92
CONEXIUNILE TERORISMULUI ITALIAN	100

Scanned with OKEN Scanner

dosarele secrete ale marii conspiratii comuniste din anii '70

38 + 2 TL = 40 LEI